

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ОПШТИНА ОХРИД

Врз основа на чл.69 од Законот за животна средина (Службен весник на Р.М. бр. 53/05,81/05,24/07,159/08,83/09,48/10, 51/11, 123/12 и 93/13, 42/14, 44/15 и 129/15) и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина (Службен весник на Р.М. бр. 147/08), Градоначалникот на Општина Охрид

ОРГАНИЗИРА

1. Јавна презентација и јавна расправа по Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина за ЛУПД за ГП 1 со основна класа на намена А4- времено сместување на КП бр. 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид

Се информира јавноста дека ставен е на увид и јавна расправа, Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина за за ЛУПД за ГП 1 со основна класа на намена А4- времено сместување на КП бр. 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид

2. Извештајот за Стратегиска оцена на влијанието на животната средина е изложен во Одделението за заштита и влијание врз животната средина во Општина Охрид секој работен ден од 8 - 16 часот почнувајќи од 18.02.2021год. до 19.03.2021год. како и на web страната на општина Охрид , www.ohrid.gov.mk

3. Јавната презентација и јавната расправа ќе се одржи на ден 12.03.2021 год. во големата сала на општина Охрид, со почеток во 13.30 часот, со задолжително носење маски и пропишана дистанца согласно протоколите за заштита од Ковид 19

4. Правните и физичките лица и јавноста можат да го достават своето мислење во врска со Извештајот до Општина Охрид во рок од 30 дена од денот на објавување на оваа информација.

Сите заинтересирани страни се поканети да учествуваат на јавната расправа и да го дадат своето мислење, забелешки и предлози по нацрт извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина и истите можете да ги испраќате на е-маил zivotnaredina@ohrid.gov.mk, или по пошта на следната адреса Општина Охрид, ул. Димитар Влахов бр.57 Охрид.

ГРАДОНАЧАЛНИК
Д-р Константин Георгиески

**НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА
ОЦЕНА ВРЗ ЖИВОТНАТА СТРАНА НА
ЛУПД ЗА ГП БР. 1 СО ОСНОВНА КЛАСА
НА НАМЕНА А4 - ВРЕМЕНО
СМЕСТУВАЊЕ НА КП 1544/1 ВО КО
ТРПЕЈЦА, ОПШТИНА ОХРИД ВРЗ
ЖИВОТНАТА СРЕДИНА**

ФЕВРУАРИ 2021

НАСЛОВ НА ДОКУМЕНТОТ: ЛУПД ЗА ГП БР. 1 СО ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА А4-ВРЕМЕНО СМЕСТУВАЊЕ НА КП 1544/1 ВО КО ТРПЕЈЦА, ОПШТИНА ОХРИД

ИНВЕСТИТОР: Сопственик на КП 1544/1 во КО Трпејца, КО Охрид

ИЗРАБОТУВАЧ: д-р Наталија Ацеска
Овластен експерт за стратегиска оцена на животната средина

ОДГОВОРНО ЛИЦЕ: д-р Наталија Ацеска
Овластен експерт за стратегиска оцена на животната средина

СОРАБОТНИЦИ: Игор Снегар, диа
бр. на овластување 0.0492
Дарко Ангелески, миа
бр. на овластување 0.0572

ДАТУМ: Февруари, 2021 година

МЕСТО: Општина Охрид

СОДРЖИНА

1	ВОВЕД.....	6
2	ЦЕЛ НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА.....	10
2.1	ПРИМЕНЕТА МЕТОДОЛОГИЈА.....	11
3	ОПИС НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	12
3.1.	СОДРЖИНА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	13
3.2.	ПЛАНСКИ ОПФАТ.....	16
3.3.	НАМЕНА НА ЗЕМЈИШТЕТО.....	17
3.3.1.	СЕГАШНА СОСТОЈБА НА ПРЕДМЕТНИОТ ПРОСТОР.....	18
3.3.1.	ПЛАНСКИ КОНЦЕПТ ЗА ИДЕН ПРОСТОРОЕН РАЗВОЈ.....	20
3.3.3.	РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНСКОТО РЕШЕНИЕ.....	28
4	КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЛОКАЦИЈА И ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА И ВО ОКОЛИНАТА НА ПЛАНСКИОТ ОПФАТ.....	33
4.1.	КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЛОКАЦИЈА.....	33
4.1.1.	ГЕОГРАФСКА ПОЛОЖБА.....	34
4.1.2.	РЕЛЈЕФ.....	35
4.1.3.	ГЕОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ.....	35
4.1.4.	КЛИМАТСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ.....	36
4.1.5.	СЕИЗМИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ.....	39
4.1.6.	НАСЕЛЕНИЕ.....	39
4.1.7.	СТОПАНСТВО.....	41
4.1.8.	КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО.....	42
4.2.	КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ПЛАНСКИОТ ОПФАТ.....	44
4.2.1.	КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ.....	44
4.2.2.	БУЧАВА.....	44
4.2.3.	ВОДЕНИ РЕСУРСИ.....	45
4.2.4.	БИОДИВЕРЗИТЕТ.....	46
4.2.5.	ПОЧВА.....	47
4.2.6.	УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД.....	48
4.3.	СЕГАШНИ ПРОБЛЕМИ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО И ОКОЛУ ПЛАНСКИОТ ОПФАТ.....	50
5	ГЛАВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	54
6	СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	55
7	ВРСКА И УСОГЛАСЕНОТ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ.....	56
8	ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА.....	58
8.1	ГЕНЕРАЛНИ ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ ОПФАТ.....	58
8.2.	ЦЕЛИ НА СОЖС.....	60
9	ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА.....	63
9.1.	ВЛИЈАНИЕ ВРЗ НАСЕЛЕНИЕТО.....	64
9.2.	ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ЧОВЕКОВОТО ЗДРАВЈЕ.....	64
9.3.	ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ И КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ.....	64

9.4.	ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОДИТЕ.....	65
9.5.	ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПОЧВАТА.....	65
9.6.	ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПРЕДЕЛОТ.....	66
9.7.	ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КУЛТУРНОТО НАСЕЛЕНИЕ.....	66
9.8.	ВЛИЈАНИЕ ВРЗ БИОДИВЕРЗИТЕТОТ.....	66
9.9.	ВЛИЈАНИЕ ПОРАДИ ЗГОЛЕМЕНА БУЧАВА.....	67
9.10.	ВЛИЈАНИЕ ПРЕДИЗВИКАНО ОД УПРАВУВАЊЕТО СО ОТПАДОТ.....	67
10.	МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА, НАМАЛУВАЊЕ И УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	69
10.1.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ НАСЕЛЕНИЕТО.....	69
10.2.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ЧОВЕКОВОТО ЗДРАВЈЕ.....	69
10.3.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ И КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ.....	69
10.4.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОДИТЕ.....	70
10.5.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПОЧВАТА.....	70
10.6.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПРЕДЕЛОТ.....	70
10.7.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО.....	71
10.8.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ БИОДИВЕРЗИТЕТОТ.....	71
10.9.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ПОРАДИ ЗГОЛЕМЕНА БУЧАВА.....	72
10.10.	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ПРЕДИЗВИКАНО ОД УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДОТ.....	72
10.11.	МЕРКИ ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЗАШТИТА ОД НЕСРЕЌИ И ХАВАРИИ.....	72
11	АНАЛИЗА НА ОЧЕКУВАНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ОД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	74
12.	АЛТЕРНАТИВИ.....	83
13.	ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ.....	84
14.	НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ.....	89
15.	ЗАКЛУЧОЦИ.....	97
15.	ПРИЛОЗИ.....	98
16.1.	ПОДАТОЦИ ЗА ИЗРАБОТУВАЧОТ.....	99
16.2.	ЛИСТА НА РЕЛЕВАНТНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА.....	100
16.3.	РАЗЛИКИ ПОМЕЃУ ОВЖС И СОВЖС.....	102
16.4.	МИСЛЕЊЕ ОД МТВ ЗА ПОТРЕБАТА ОД ПОСТАПКА ЗА СОЖС ЗА ЛУПД.....	106
16.5	СКИЦИ, ШЕМАТСКИ ПРИКАЗИ.....	107

1. ВОВЕД

Predmet na izработка e Dokumentacionata osnova na **ЛУПД за градежна парцела бр. 1 со основна класа на намена А4 - времено сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид.**

Основа за изработка на оваа ЛУПД се издадените Услови за планирање на просторот со тех.бр. S24607 од октомври 2007 год. изработени од Агенцијата за планирање на просторот, а кои произлегуваат од Просторниот план на РМ, односно Решението за Услови за планирање на просторот од Република Македонија, Министерство за животна средина и просторно планирање под бр. УП 15 4639/4 од 08.11.2007 год.

Планскиот документ е изработен согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ, бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), Правилникот за поблиската содржина, форма и начин на графичка обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко - плански документации и архитектонско - урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура (Сл. весник на РМ бр. 142/15) и Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18).

Согласно на горенаведеното се отпочнува постапка за изработка на Урбанистичка планска документација согласно член 46 од Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ, бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), врз основа на систематското анализирање на постојната состојба и нејзино дефинирање, насоките и решенијата од планската документација од повисоко ниво и согледување на можни концепти на просторна организираност на површините за градба и целокупниот простор на опфатот, односно утврдување на плански претпоставки за идните потреби на сопствениците на просторот и инфраструктурата, односно нивно имплементирање во можен планиран развој.

Во текот на анализата констатирано е дека во подрачјето со изградбата на планскиот опфат, треба да го поттикне развојот на туризмот и локалната економија како и да обезбеди поквалитетна организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот. Со реализација на овој ЛУПД ќе се овозможи вреднување на приватната сопственост и побрза реализација на приватната иницијатива, а со тоа и подобрување на социоекономската положба на одреден број на жители во општината Охрид. Важно е да се спомне дека локацијата има многу добра местоположба од аспект на понатамошно

раздвижување на економијата кон населените места кои гравитираат кон овој патен правец.

Врз основа на член 65, став (4) од Законот за животна средина (Сл. Весник на Република Македонија бр. 53/2005, 81/2005 и 24/2007), Владата на Република Македонија, на 20.11.2007 донесе „Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето“.

Според оваа Уредба, стратегиска оцена се спроведува за планските документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето. Стратегиска оцена треба да се направи и на Националниот акционен план за животна средина и на локалните акциони планови за животна средина, како и врз сите стратегиски, плански и програмски документи, со кои се планира изведување на проекти за кои се врши оценка на влијанието на проектот врз животната средина, како на национално така и на локално ниво.

Стратегиска оцена претставува процедура за проценка на влијанието на плановите, стратегиите и програмите врз животната средина и врз здравјето на луѓето. Стратегиската оцена на животната средина е процес во кој се предвидуваат одредени мерки, кои имаат за цел заштита на животната средина од сите можни влијанија и тоа уште во процесот на планирање и донесување одлуки за одредени стратегии, планови и програми, т.е. плански документи.

Преку навремено спроведување на постапката за стратегиска оцена на животната средина се обезбедува идентификување на сите можни негативни и позитивни влијанија на целите на планот, програмата или стратегијата врз животната средина, а исто така се дефинираат и алтернативи и можни мерки за спречување, намалување и ублажување на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина.

ЕУ Директивите и националното законодавство апелираат да стратегиска оцена на влијанието на планскиот документ како процес се одвива паралелно со развојот на планскиот документ, со цел целите на животната средина навреме да се земат во предвид при дефинирање на целите на самиот плански документ. Постапката за стратегиска оцена на животната средина треба да обезбеди високо ниво на заштита на животната средина, спроведување на насоките од релевантни стратешки и плански документи и интегрирање на целите на животната средина во подготовката и усвојувањето на стратегии, планови и програми (плански документи), а во насока на промовирање на одржливиот развој. Стратегиската оцена треба да ги земат предвид сите влијанија врз животната средина и притоа се стреми:

- Да овозможи вградување на аспектите на животната средина во процесот на урбанистичкото планирање
- Да ја зголеми ефикасноста при донесување на одлуки во однос на заштита на животната средина;
- Да обезбеди интегриран приод кон животната средина;
- Да го овозможи учеството на јавноста и консултирање со јавноста во процесот на донесување на одлуки;
- Да ја поттикне меѓусекторската соработка;
- Да се вградат одредбите на одржливиот развој (економски, социјални и еколошки аспекти).

Изработката на извештајот за стратегиска оцена на Урбанистичка планска документација врз животната средина, беше изработен од експертски тим и овластен експерт за стратегиска оцена на животната средина, д-р Наталија Ацеска со соработници во периодот од Јануари – Февруари 2021 година.

2. ЦЕЛ НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА

Целта на постапката за стратегиска оцена на животната средина е идентификација и анализа на влијанијата врз животната средина, животот и здравјето на луѓето кои би произлегле со имплементација на планскиот документ. Постапката за стратегиска оцена на животната средина треба да обезбеди високо ниво на заштита на животната средина, спроведување на насоките од релевантни стратешки и плански документи и интегрирање на целите на животната средина во подготовката и усвојувањето на стратегии, планови и програми (плански документи), а во насока на промовирање на одржливиот развој.

Стратегиската оцена претставува формална и систематска оцена на значајните влијанија врз животната средина кои би произлегле со имплементацијата на предвидениот планскиот документ врз животната средина, но пред носење на одлуката за негово усвојување. Процесот на стратегиска оцена опфаќа:

- ✚ Подготовка на Извештај за стратегиска оцена каде што значајните влијанија од планскиот документ се идентификувани и оценети;
- ✚ Консултации со засегната јавност, органот надлежен за работи од областа на животната средина и останатите органи засегнати со имплементацијата на планскиот документ;
- ✚ Интегрирање на социјалните, економските и аспектите на животната средина;
- ✚ Земање предвид на заклучоците од Извештајот и консултациите при финализирање на нацрт планскиот документ;
- ✚ Објавување на одлуката за усвојување на планскиот документ и како стратегиската оцена влијаела врз усвојувањето на документот.

2.1. ПРИМЕНЕТА МЕТОДОЛОГИЈА

При подготовка на извештајот за Стратегиска оцена на влијанието од реализацијата на урбанистичкиот план, експертскиот тим ја примени стандардната методологија, која се состоеше од следните чекори:

- Состанок со одговорните лица на инвеститорот;
- Посета на локацијата и проучување на теренот;
- Анализа на сегашната состојба со животната средина на предметниот опфат и неговата непосредна близина;
- Идентификување на медиумите и областите на животната средина кои би биле најосетливи при реализацијата на планот;
- Анализа на урбанистичката планска документација, намената на земјиштето и планираните функции на планскиот опфат;
- Идентификување на веќе постоечките дефинирани цели за заштита и унапредување на животната средина во стратешки документи, како на локално така и на национално ниво;
- Идентификување на потенцијалните негативни влијанија врз здравјето на човекот и животната средина од реализација на деталната урбанистичка планска документација;
- Оценка на позитивните и негативните влијанија и анализа на значењето, времетраењето и штетноста на истите;
- Предлог мерки за спречување, намалување и ублажување на влијанијата на урбанистичката планска документација врз животната средина;
- Креирање на План за мониторинг на реализација на предложените мерки

Во подготовката на извештајот за стратегиска оцена на урбанистичката планска документација за изградба на ЛУПД за градежна парцела бр. 1 на КП 1544/1, КО Трпејца, општина Охрид, врз животната средина, беше користена многубројна литература од оваа област, и тоа: националната легислатива, стратешки локални и национални документи, урбанистичка планска документација, извештаи од меѓународни институции од оваа област и др.

3. ОПИС НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

3.1. СОДРЖИНА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Со Просторниот план на Р.Македонија се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационалното управување со просторот и се обезбедуваат условите за спроведување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи.

Со донесување на Просторниот план на Р.Македонија (на седницата на Собранието на РМ одржана на 11. 06. 2004 година) донесен е и Закон за спроведување на Просторниот план на РМ (Сл. весник на РМ, бр. 39/04), со кој се уредуваат условите, начините и динамиката на спроведувањето на Просторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на истиот. Просторниот план се спроведува со изготвување и донесување на просторни планови за региони, за подрачја од посебен интерес, како и со урбанистички планови за населени места и друга локална урбанистичка планска документација за планирање и уредување на просторот, предвидена со законот.

Со Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ, бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), член 46, се дава можност за изработка на Локална Урбанистичка Планска документација за потребите на физички или правни лица за уредување и користење на просторот со определување на градежна парцела вон плански опфат. За ЛУПД - Планската програма ја изработува правно лице со лиценца за изработување на урбанистички планови, а ја одобрува Градоначалникот на предлог за одобрување на истата од страна на Комисијата за урбанизам. Со Планската програма треба да се утврдат границата и содржината на планскиот опфат, во согласност со издадени Услови за планирање на просторот изготвени од страна на Агенцијата за просторно планирање, а кои произлегуваат од Просторниот План на Република Македонија. Со донесувањето на ЛУПД на барање на приватен инвеститор, истиот ќе може да го оствари правото за градба согласно планската документација и законската регулатива.

Планската документација ќе се работи согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ, бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), Правилникот за поблиската содржина, форма и начин на графичка обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко - плански документи и архитектонско - урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура (Сл. весник на РМ бр. 142/15) и Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18). Причина за изработка на ЛУПД е токму ширењето и равојот на туризмот и локалната економија, како и да обезбедувањена поквалитетна организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот. Со оваа ЛУПД ќе се овозможи вреднување на приватната сопственост и побрза реализација на приватната иницијатива, а со тоа и подобрување на социо-економската положба на одреден број на жители од општината Охрид.

Урбанистичка планска документација е изготвена согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ, бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), Правилникот за поблиската содржина, форма и начин на графичка обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко - плански документации и архитектонско - урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура (Сл. весник на РМ бр. 142/15) и Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18). Согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, ЛУПД како плански документ се изработува во една фаза односно како Предлог на локална урбанистичка планска документација. Урбанистичката планска документација согласно Правилникот за поблиската содржина, форма и начин на графичка обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко - плански документации и архитектонско - урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура (Сл. весник на РМ бр. 142/15) се состои од:

Документациона основа која содржи:

- Географски и геодетски карактеристики на подрачјето на планскиот опфат;
- Историјат на планирање и уредување на подрачјето на планскиот опфат и неговата околина;
- Податоци за природни чинители и создадени вредности;
- Инвентаризација на изграден градежен фонд и вкупна физичка супраструктура;
- Графичка документација.

Планска документација која содржи:

- Вид на планот и опис на планскиот опфат;
- Извод од услови за планирање на просторот;
- Планска програма;
- Опис и образложение на планско-проектниот концепт;
- Ифраструктурни системи;
- Мерки за заштита и спасување;
- Технички услови и начин на градба;

- Услови за изградба;
- Графички прилози.

3.2. ПЛАНСКИ ОПФАТ

Градежната парцела 1 за која треба да се изработи Локална урбанистичко - планска документација за градежна парцела бр. 1 на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид, се наоѓа во границите на с. Трпејца, поточно во место викано Надол, југозападно од центарот на селото. Селото Трпејца се наоѓа на брегот на Охридското Езеро, на неговата југоисточна страна, а јужно од градот Охрид, на падините на планината Галичица и низ него поминува Регионалниот пат Р-1301 (Охрид - Св. Наум - граница со Р. Албанија). Предметна КП 1544/1 има пристап од постоен асфалтиран пат, кој се исклучува од левата страна на Регионалниот пат Р-1301 (Охрид - Св. Наум - граница со Р. Албанија). Градежната парцела 1 е формирана само од КП 1544/1 во КО Трпејца.

Планскиот опфат е расположен на терен со благ пад и тоа, од исток со кота 700.546мнв кон запад со кота 699.564мнв и од север со кота 699.467 кон југ со кота 700.658 мнв. Планскиот опфат зафаќа површина од 122.01 м2, односно 0.012ха.

Границата на планскиот опфат почнувајќи од најсеверната точка се движи кон југ по западната граница на КП 1545, на јужната страна се движи по северната граница на КП 1547, на западната страна се движи по источната граница на КП 1544/2, а северната страна на опфатот по целата нејзина должина се граничи со постоен изведен пат КП 1523, на кој лежи најсеверната точка. Пристапот (колски и пешачки) во градежната парцела 1 е од постоен пат, кој и води до повеќе постојни објекти со намена домување А, а се исклучува од регионалниот пат Р-501 (Охрид-Свети Наум-Република Албанија), преименуван со Одлука за категоризација на државните патишта ("Службен весник на РМ"133/11, 150/11, 20/12) во Р1301 Охрид (врска со А3) - Свети Наум - гр. со Р. Албанија. Тоа значи дека сообраќајно градежната парцела преку останатата сообраќајна мрежа од улици се поврзува со главните текови на патна мрежа во Република Македонија.

3.3. НАМЕНА НА ЗЕМЈИШТЕТО

Согласно Условите за планирање на просторот, предметниот плански опфат на градежната парцела 1 е планиран со група на класа на намена домување - А, класа на намена времено сместување - А4, односно изградба на објекти - викенд куќи.

Основна определба на станбената изградба во областа на домувањето во село Трпејца во планираниот период треба да биде реализација на зацртаните цели на концепцијата на домувањето во зависност од потребите и економските можности;

- Проекцијата на потребниот станбен простор за село Трпејца во планскиот период треба да се заснива на нормативите зацртани во ППРМ и тоа: 20-25 м²/жител станбена површина, 40-80 м²/стан (оптимална големина), 100% опременост на станот со инсталации и потполно елиминирање, односно замена на субстандардниот станбен фонд;

Планските одредби (Општи и Посебни услови за градбата) од текстуалниот дел од ЛУПД за градежна парцела бр. 1 со основна класа на намена А4 - времено сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид се дел од Изводот од ЛУПД за изработка на Архитектонско урбанистички проект во понатамошната постапка за сроведување на истата, а согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Службен весник на РМ" бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичкото планирање ("Службен весник на РМ" бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18). Во планскиот опфат предвидени се следните намени со определените површини и учество во вкупната структура на површините:

Намена на површини	Површина	%
Плански опфат	122.01	100
Времено сместување (А4)	122.01	100

Градежна парцела 1

Во градежната парцела се планира површина за градба, за изградба на на викенд куќи (времено сместување - А4). Реализацијата на градежната парцела ќе биде со изработка на Идеен односно Основен проект:

- Површината на градежната парцела изнесува 122.01 м² ;
- Површината за градење изнесува 60.63 м²;
- Вкупна етажна површина за градење изнесува 242.52 м² ;
- Процент на изграденост на земјиштето изнесува 49.69% ;
- Максимална спратност П+2+Пк ;
- Максимална височина на градбата изнесува 10.20м ;
- Колски пристап од постојниот пат ;

- Паркирањето ќе се реши во границите на градежната парцела (бројот ќе се определи со изработката на Идејниот односно Основниот проект).

Дополнителни услови:

Зеленило: Просторот надвор од површината за градење да се партерно уреди и озелени со парковско зеленило.

Во состав на градбата е можно предвидување на компатабилна намена Б1, Б3, В2 и Д3 дадена во класи на намени во Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање ("Службен весник на РМ" бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18), но не повеќе од 30% од површината на основната намена.

Паркирање: Потребата за паркирање ќе се обезбеди во сопствена градежна парцела. Бројот на паркинг места ќе се дефинира со Идејниот односно Основниот проект, во согласност со членот 59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање ("Службен весник на РМ" бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18).

Целосно почитување на член 40 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање ("Службен весник на РМ" бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18) со кој се дефинира диспозицијата на површините за градење и отворите на истите кој ќе преставува основен предуслов за максимално дозволена висина и површина за градба при добивање на Одобрението за градба.

Нумерички показатели

Нумеричките податоци за планскиот опфат на градежната парцела 1 можат да се дадат за планираната површина за градба, планираната вкупна бруто изградена површина, максимална катност и сл. Урбанистичките параметри се претставени табеларно и прикажани на крајот од овој текст.

Основни планерски параметри од ЛУПД за Планскиот опфат

содржини	големини
ПЛАНСКИ ОПФАТ-----	122.01 м2
Површина на градежна парцела-----	122.01 м2
Површини за градење -----	60.63 м2
Вкупна етажна површина за градење -----	-- 242.52 м2
Р-процент на изграденост на земјиштето -----	49.69%
Коефициент на искористеност на земјиштето-----	1.6
Максимален број на спратови-----	П+2+Пк

Максимална висина на градбите----- 10.20 м

Нумерички показатели за сообраќајна инфраструктура

Вкупна должина на делот од постојниот пат од каде се пристапува во градежната парцела изнесува: 10.80м.

Нумерички показатели за електроинфраструктура

Нисконапонски кабелски вод 28.5м

Нумерички показатели за телекомуникациска инфраструктура

Постојат подземни телекомуникациски коридор за поставување на кабелска комуникациска инфраструктура 10.80м. Приклучувањето во инфраструктурната мрежа и приклучната точка ќе бидат дополнително одредени и усогласени со “Македонски Телеком АД Скопје“

Билансни показатели

Систематизирани нумерички вредности кои произлегуваат од планското решение и постојната состојба во документационата основа на планот можат да се дадат само за површината на градежната парцела, површината за градба, намената и висината.

- Површината на градежната парцела е $P=122.01\text{m}^2$.
- Површината за градба $P=60.63\text{m}^2$.
- Вкупно етажна површина за градење 242.52m^2 ,
- Катноста на површината за градба е $P+2+P_k$, со максимална висина од 10.20 м.

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПЛАНСКИОТ ОПФАТ

ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА					ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА							
број на градежна парцела	класа на земнина	компатибилни класи на површина на основните класи на земнина	виз. довол. % на улогите на проект на компатибилните класи на земнина во однос на основните класи на земнина %	површина на парцела м ²	вид на градба	површина за градење м ²	максимална градба за м ²	број на спратови	вкупна ступна површина за градење м ²	процент на изграденост на вкупното земјиште %	коэффициент на изграденост на земјиште	место на паркирање
1	A4	B1 B3 B2 D3	30%	122.01	ВИКЕНД КУКИ	60.63	10.20	П+2+П _т	242.52	49.69	1.99	градежна парцела

* бројот на паркинг места ќе се утврди со идејниот проект односно основниот проект

ОЗЕЛЕНУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА СО БИЛАНСИ

симбол	значење	површина на градежна парцела м ²	површина на зеленило м ²	процент на озеленув. %
	ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИ ОПФАТ	122.01		100.00
1	ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА ЗА ВИКЕНД КУКИ	122.01	61.38	50.31

ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА СО БИЛАНСИ

симбол	значење	површина м ²	процент %
	ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИ ОПФАТ	122.01	100.00
1	ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА ЗА ВИКЕНД КУКИ	122.01	100.00

3.3.1. СЕГАШНА СОСТОЈБА НА ПРЕДМЕТНИОТ ПРОСТОР

Во градежната парцела е предвидена површина за градење со група на класа на намена Домување - А, класа на намена времено сместување А4.

Со оваа ЛУПД предвидена е површина за градење која во понатамошна постапка ќе се разработи со Архитектонско - урбанистички проект, во согласност со член 51 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Службен весник на РМ" бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18) ќе се предвидат објекти - викенд куќи почитувајќи го Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичкото планирање ("Сл. весник на РМ", бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18).

Водоснабдување

Во доставените информации и податоците од ЈП Водовод - Охрид бр. 09-1081/2 од 30.06.2020 год. претставена е постоечката водоводна инсталација од ПЕ црев со профил 63мм и длабочина од 0.60м. Согласно податоците и информациите од ЈП НИСКОГРАДБА ОХРИД бр. 09-1217/2 од 28.10.2020 год, во опфатот нема улична фекална и атмосферска канализација

Електро - енергетска инфраструктура

Во непосредна близина на плански опфат од електроенергетските објекти и мрежи според податоците добиени од ЕД ЕВН Гроуп ЕЛЕКТРОДИСТИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје, Друштво за дистрибуција на електрична енергија под број 10-1671/7-173 од 25.06.2020 година евидентирано е дека има 0.4 кв надземна мрежа. Во случај да биде забележано постоење на подземна инфраструктура во дадениот опфат, потребно е да се извести најблискиот Корисничко Енерго Центар, за доколку е потребно да се обезбеди присуство на стручен вработен на лице место. Исто така, задолжително треба да се предвиди заштитен појас на електроенергетските објекти согласно Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија.

Телекомуникациска инфраструктура

Согласно податоците и информациите од Македонски Телеком АД - Скопје (електронски комуникации), предметното подрачје нема постојни ТК инсталации, а треба да се предвиди коридор за поставување на кабелска комуникациска инфраструктура на МКТ и пристапна точка за поврзување на планираниот објект.

Инвентаризација на градбите со правен статус стекнат по основ на Законот за постапување со бесправно изградени објекти

На графичкиот прилог бр. 03 Ажурираната геодетска подлога нема евидентирани објекти, односно земјиштето во рамки на градежната парцела е неизградено. Согласно член 3 од Правилникот за поблиската содржина, форма и начин на графичка обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко - плански документи и архитектонско - урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура ("Службен весник на РМ" бр. 142/15), се обравивме со барање за евидентирање на градби со правен статус до Секторот за урбанизам и заштита на животната средина, на кое добиено е Известување дека во рамки на планскиот опфат нема евидентирано објекти со правен статус стекнат по основ на Законот за постапување со бесправно изградени објекти (бр. 19-6121/3 од 24.07.2020 год.).

Запазување на актуелната легислатива при реализација на планската документација

Заради местоположбата на планскиот опфат, истиот подлежи на препораки дадени од УНЕСКО за заштита на овој регион како светско наследство, каде што една од препораките е да се прогласи мораториум на каква било урбана и крајбрежна трансформација во рамките на светското наследство додека не се донесат сите релевантни плански документи (План за управување со природното и културното наследство во Охридскиот Регион, план за крајбрежјето што е заснован на исклучителната универзална вредност итн.), да се усвојат сите правни акти што се неопходни за ефективна заштита на доброто и да се воспостават соодветни контролни механизми;

Планот за управување со светското природно и културно наследство на Охридскиот регион е донесен (2020- 2029 година) и таму е опишан трендот на прекумерна и неконтролирана урбанизација која негативно влијае на зачувувањето на: структурата на старите градски јадра на Охрид и Струга вклучително и на старата градска архитектура, структурата на населбите од крајбрежјето, но и на останатите простори каде се наоѓаат културни добра, како и на визуриите и пејзажот на заштитеното подрачје и на вредноста на археолошките локалитети.

Во различни временски периоди од 2000 година наваму, интензитетот на пренамена на продуктивно во градежно земјиште варира, што зависи од

можностите за просторен развој, кои, пак, се во корелација со менувањето на одредбите на Законот за просторно и урбанистичко планирање и соодветните подзаконски акти.

Во согласност со потребите за урбан развој, а со цел постигнување на аспекти и максимално почитување на вредностите на културното и природното наследство согласно Планот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион (2020 - 2029) со Акциски план, **од исклучителна важност е да се напомене дека предметниот простор се наоѓа во граници на III заштитна зона согласно поделбата направена врз основа на природното наследство (Т. 9.2.1.3).**

Третата заштитна зона ќе ги опфати просторите со непродуктивна намена (населби и друго градежно земјиште) и продуктивно земјиште (земјоделски посеји, пасишта и шуми), што се застапени меѓу котата 866 m н.в. и надворешната граница на првата заштитна зона. Во оваа зона ќе се овозможи развој на населбите, туризмот и инфраструктурата, но ќе се дефинираат посебни услови.

Забранети активности во заштитната зона III:

- интензивно земјоделско производство со примена на арско, хемиско ѓубриво и пестициди кои ги загадуваат површинските и подземни води;
- зголемување на урбаните опфати на населбите за не повеќе од 20%;
- изградба на инфраструктурни градби, освен кога проектите се од јавен интерес и кога за нив се спроведува стратегиска оценка и/или оценка за влијание врз животната средина и социјалните аспекти, како и оценка на влијанието врз културното наследство;
- други активности што може да го нарушат пределот и да ги загрозат исклучителните вредности;

Предметниот простор согласно зонирањето од **аспект на заштита на културното наследство** на Охридскиот регион пропишан во Планот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион (2020 - 2029) со Акциски план, е дел од **зоната III – г** (опфати на села) – Т. 9.2.2.3

Забранети активности во заштитната зона III-г:

- интензивно земјоделско производство со прекумерна употреба на пестициди/ѓубриво кои загадуваат;
- изградба на објекти со намена семејно домување повисоки од П + 2 ката и поголем процент на изграденост од 50%, освен за селата од збиен тип;
- зголемување на урбаните опфати на селата за повеќе од 20%;
- реконструкција на легално изградените станбени објекти во постојниот габарит;
- други активности што може да го нарушат пределот и да ја загрозат

исклучителната вредност.

При ревитализацијата на **селата и крајбрежните населби** со амбиентални вредности потребно е да се применат форми на заштита за постигнување едукативни, еколошки и туристички ефекти, а кај локалното население да се поттикнува грижата за наследството. Тоа се однесува на руралните населби и населбите од крајбрежјето на Охридското Езеро кои имаат потреба од интегрален пристап во заштитата и зачувување на пределот од агресивните намени.

-

Надвор од градските подрачја (надвор од опфат на ГУП), со исклучок на крајбрежниот појас, во согласност со насоките и критериумите утврдени во Просторниот план на Охридско-преспанскиот Регион, може да се планираат:

- инфраструктурни градби (првенствено со користење на постојните траси и коридори за да се заштитат шумите и земјоделското земјиште, односно уништувањето на интегритетот на природните структури создадени од човекот со задолжително изработување Стратегија за оцена на влијанието врз културното наследство);
- активности кои ќе ги подобрат условите за живеење и стопанисување преку ревитализација на руралните населби преку принципот на интегрален развој и потребите на селскиот и екотуризам (во согласност мерките на заштита и со претходна согласност од надлежните институции);
- реконструкција на легално изградени станбени објекти во постојниот габарит.

3.3.2. ПЛАНСКИ КОНЦЕПТ ЗА ИДЕН ПРОСТОРЕН РАЗВОЈ

Согласно планската документација, сите активности во просторот треба да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за државата;
- капацитетите за користење на природните ресурси.

Просторните планови на регионите, општините и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:

- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштита на животната средина.

Насоките на Просторниот план на Републиката во однос на намената и користењето на површините се однесуваат на заложбата при изработката на урбанистичките планови, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво на површини со послаби бонитетни класи.

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

- обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој;
- рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација;
- насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатства од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштита на животната средина;
- создавање на услови за лоцирање на мали стопански единици.

Основни определби на Просторниот план на РМ се:

- Заштита на земјоделското земјиште, со стриктно ограничување на трансформација на земјиштето од I II бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.
- Реализација согласно принципите за заштита на животната средина и одржлив локален и национален развој.
- Ефикасна инфраструктурна опременост на градовите и околните места - фактор за гравитациско влијание и поврзаност со поширокото опкружување.
- Моќностите за просторен развој ги дефинираат насоките поставени како дел на развојот.

Со анализата на постојна состојба, потребите на Општината и корисниците на предметниот локалитет треба да се оценат и одредат можностите на просторниот развој:

- во која насока е неопходниот развој;
- кои се ограничувачките фактори (тесни грла) на развојот;
- кои се реалните можности за развој.

За градежната парцела 1 важат следните мерки за заштита:

Согласно Законот за одбрана (Сл.весник на РМ,бр. 42/01),Законот за заштита и спасување (Сл. Весник на РМ, бр. 36/04, 49/04, 86/08), Законот за пожарникарство (Сл. Веснок на РМ, бр. 67/04), Законот за управување со кризи (Сл. Весник на РМ, бр. 29/05), задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.

Мерките за заштита и спасување се остваруваат преку организирање на дејства и постапки од превентивен карактер, кои ги подготвува и спроведува Републиката преку органите на државната управа во областа за кои се оснивани.

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат при планирањето и уредувањето на просторот, во плановите како и при изградба на објекти и инфраструктура, согласно уредбата за начинот на применување на мерките за заштита и спасување, при планирање и уредување на просторот и населбите, во проектите и изградба на објектите (Сл. Весник на РМ бр.105/05), како и учество во техничкиот преглед.

Мерките за заштита и спасување се однесуваат на заштита од природни непогоди и други несреќи, во мир и во војна и од воени дејствија. Согласно членовите 13,14,34,35 од Законот за заштита и спасување (Сл.весник на РМ бр. 36/04, 49/04 86/08) потребно е да се реализираат заедничките одредби од глава VIII. Мерките за заштита и спасување , односно членовите 51,53,54 и 61 од Законот.

Основните цели на политиката за заштита и унапредување на животната средина мора да се интегрираат во сите развојни, стратешки и плански програмски документи кои ги донесуваат органите на државата и општината.

Право и должност на Р. Македонија, Општината, како и на сите правни и физички лица е да обезбедат услови за заштита и унапредување на животната средина, заради остварување на правото на граѓаните на здрава животна средина, регулирано со:

- Законот за животна средина ("Службен весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 63/16);
- Закон за заштита на природата ("Службен весник на РМ" бр: 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 39/16);
- Закон за квалитетот на амбиентниот воздух ("Службен весник на РМ" бр. 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);
- Закон за управување со отпад ("Службен весник на РМ" бр. 51/11, 123/12, 147/13,163/13, 51/15,146/5, 192/15 и 63/16);
- Закон за заштита од бучава во животната средина ("Службен весник на РМ" бр. 79/07, 124/10, 47/11 и 163/13);

- Закон за водите ("Службен весник на РМ" бр. 87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16);
- Уредба за класификација на водите ("Службен весник на РМ" бр. 18/99);
- Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акомулациите и подземните води ("Службен весник на РМ" бр. 18/99);
- Уредба за спроведување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување постапка за оценка на влијанијата врз животната средина ("Службен весник на РМ" бр. 74/05);
- Правилникот за општи правила за постапување со комуналниот и други видови на неопасен отпад ("Службен весник на РМ" бр. 147/07);
- Комунален ред на Општина Охрид бр. 07-2676/25 од 10.06.2013 година;

Заштитата и унапредувањето на животната средина е систем на мерки и активности (општествени, политички, социјални, економски, технички, образовни и др.) со кои се обезбедува подршка и создавање на услови за заштита од загадување, деградација и влијание врз одредени области на животната средина.

Целокупната активност во оваа област ќе се насочува кон обезбедување на непречен просторен развој, при едновремена заштита на квалитетна, здрава и хумана средина за живеење и работа. Со цел да се обезбеди заштита на животната средина преку запазување на поставените стандарди, потребно е да се има во предвид следното:

- Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оценка на влијанијата врз животната средина ("Службен весник на РМ" бр. 74/05), потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оценка на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина;
- Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кои вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват ОВЖС студија, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот;
- Согласно законот за управување со отпад, создавачите на отпад се должни во најголема мера да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето;

- Предвидување на соодветни технички зафати за пречистување на отпадните води;
- Заштита, унапредување и адекватно користење на природните предели, амбиентите и пејсажите во предвидениот простор.

Напомена: Создавачот или поседувачот на отпадни материји и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

4. КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЛОКАЦИЈА И ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА И ВО ОКОЛИНАТА НА ПЛАНСКИОТ ОПФАТ

Заради дефинирање на целите на заштитата на животната средина во постапката на Стратегиската оцена на урбанистичка планска документација (цели на СОЖС), беше извршен преглед и анализа на карактеристиките на подрачјето планирано за изградба на викенд куќи за домување, карактеристики на локација и тоа: географска положба, релјеф, геолошки карактеристики, климатски и сеизмички карактеристики, население, стопански развој и културно-историско наследство. Посебно внимание е посветено на карактеристиките на животната средина, односно анализа на најосетливите елементи кои би можеле да бидат афектирани од реализацијата на овој плански документ.

4.1. КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЛОКАЦИЈА

Селото Трпејца се наоѓа во општина Охрид, во крајниот јужен дел на територијата на Општина Охрид, недалеку од брегот на Охридското Езеро, и низ него поминува патот Охрид-Свети Наум. Селото е ридско, на надморска височина од 710 метри. Од градот Охрид е оддалечено 25 километри. Градот Охрид се наоѓа во југозападниот дел на Република Македонија, лоциран на североисточниот брег на Охридското Езеро, на надморска височина од 695 м и е најголем град на брегот на Охридското Езеро кое се проценува дека е старо на околу 3 милиони години, кое е едно од најстарите езера на светот. Охрид претставува главен туристички, културен центар и единственото природно и културно наследство во Република Северна Македонија.

4.1.1. ГЕОГРАФСКА ПОЛОЖБА

Низ територијата на општина Охрид поминуваат следните магистрални патишта:

- Магистрален пат М4 Охрид-Кичево-Скопје со должина од 176 км;
- Магистрален пат М5 Охрид-Битола-Скопје со должина од 235 км.

Низ територијата на општина Охрид поминуваат следните регионални патишта:

- Регионален пат Р501, Охрид-Св.Наум, 29 км;
- Регионален пат Р420, Охрид-Струга, 14 км.

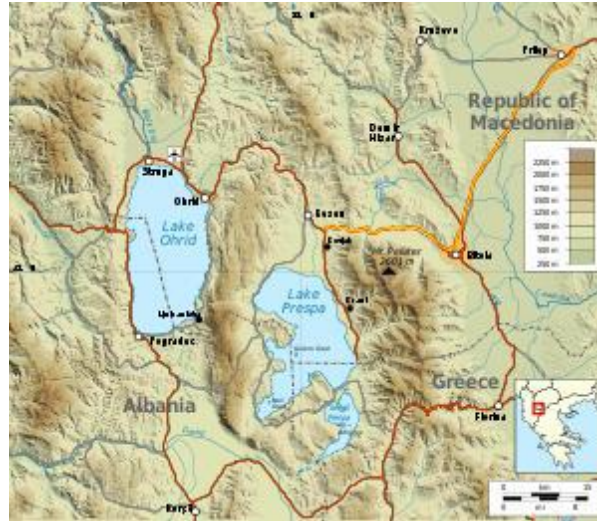
На територијата на општина Охрид се наоѓа и аеродромот Охрид кој се наоѓа на 9 км од градот, на магистралниот пат Струга-Кичево-Скопје. Опслужното подрачје на Охридскиот аеродром ги опфаќа и општините: Ресен, Струга, Охрид, Битола, Прилеп, Кичево, Дебар, Македонски Брод и Демир Хисар.

ПАТНА МРЕЖА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

4.1.2. РЕЛЈЕФ

Географски граници на Охридската котлина од исток се планините Галичица и Петрино, од запад Мокра и Јабланица. Котлината е поделена на два дела кои се различни по површина. На југ поголемиот дел го зафаќа езерото, а кон север се простира плодната равница, односно Охридското поле. Југоисточниот дел од просторот се карактеризира со разноврсност на рељефот, а преовладува ридско - планински терен. Крајбрежниот дел до патот Охрид - Св. Наум е со блага косина до 10%, исклучок прави возвишението кај Горица каде падовите се од 25% до 60%. Просторот источно од патот Охрид - Св. Наум е ридско планински со интересни конфигурациски делови и падови од 20% до 70%. Најмаркантна рељефна форма е планината Галичица со висина од 2.288 м со стрмни страни, длабоки долови и клифови кон езерото.

Охридското подрачје ја преживеало езерската фаза. Езерскиот басен во намален обем се задржал и до денеска. Иако со спласнувањето езерото е доста намалено се уште е во полн живот. Причина за тоа е тонењето на гребенот што продолжува и денеска, а со што може да се објасни големата длабочина на езерото (286 м) поради што е едно од најдлабоките езера во Европа. Релјефните карактеристики влијаат врз територијалниот распоред на населбите, содржините и дејностите во нив, проектирањето на сообраќајниците, распоредот на пејсажот, разместеноста на растителните заедници, па затоа при планирањето на просторот треба да се има предвид значењето на релјефот во целина.

4.1.3. ГЕОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Матичниот супстрат во содејство со остантите педогенетски фактори (вегетација, клима, релјеф, време и др.) има мошне големо значење за одредување на правецот и текот на педогентските процеси во почвата. Од карактерот на матичниот супстрат зависат многу својства на почвата, особено далобочината, физичките и хемиските својства, минералниот состав и правец на еволуција на почвата. Според геолошките испитувања кои се правени на оваа територија од Геолошкиот Завод - Скопје, карпестите маси кои се со различна старост и минеролошки состав можат да се групираат во следниве геолошки формации:

- Комплекс на палеозојски метаморфни и магматски стени;
- Комплекс на мезозојски седиментни стени; и
- Комплекс на терциерни и квартерни седименти.

Едафски карактеристики

Почвата како природно историско тело настанува како последица на заедничкото комплексно делување на сите педогентски фактори (клима, вегетација, матичен супстрат, живите организми, рељеф, времето и човекот). Факторите кои влијаат на образување на почвите и нивната натамошна еволуција, како и нивните својства се многубројни и се во најтесна корелација со условите на средината. Поради големата хетерогеност на природните услови (климатските, орографските, геолошко-петрографските, хидрографските, вегетацијските и времето) на територијата на Охрид се образувани поголем број на почвени типови и поттипови.

Систематската припадност на почвите во Охридска општина според најновата прифатена класификација (Филиповски \.; Шкорич А.; и др. 1985 година) е следнава:

Класа: Неразвиени почви со Профил А - С

1 тип Литосоли

2 тип Регосоли

Класа: Хумусно - акумулативни почви со профил А – С

3 тип Рендзина

4 тип Варовничко-доломитна црница (калкомеланосол)

поттип органогена, органоминерална и браунизирана.

5 тип Хумусно-силикатна почва (Ранкер)

поттип проторанкер, зрел ранкер и браунизиран ранкер.

Класа: Камбични почви со профил А - (В) - С

6 тип Еутрично-кафеави почви (еутричен камбисол)

7 тип Циметни почви (хроничен камбисол)

8 тип Кафеава почва врз варовник и доломит (камбисол)

9 тип Црвеници (тера роса)

В Преталожени почви

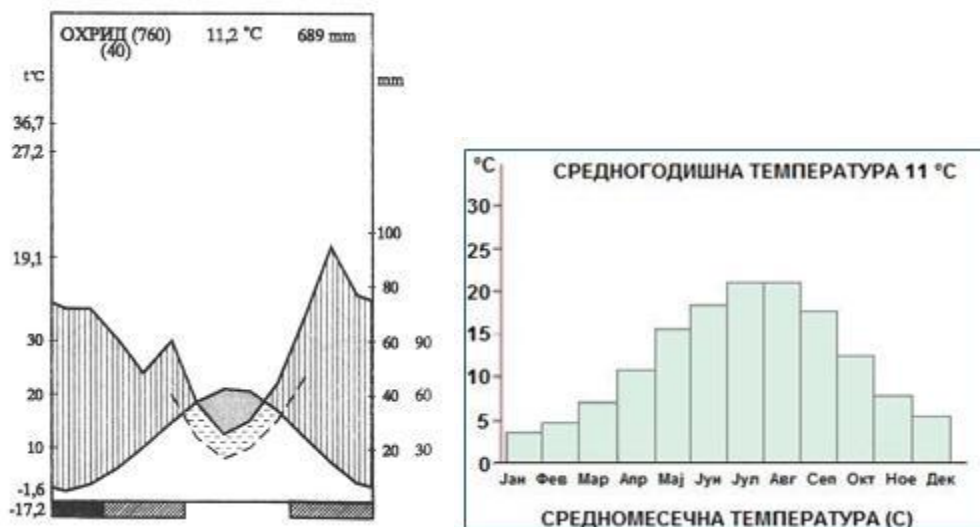
10 тип Алувијални почви

11 тип Делувијални почви

Во приобалниот дел на езерото, во појас со ширина од 500-600 м преовладуваат езерски седименти: ситнозрн шљунак, песок и муљевити творевини кои што имаат изедначена гранулација и заобленост на зрната. Овие седименти се постојано заситени со вода што влијае врз формирање на неповолни физички својства на тлото. Вакви терени се среќаваат на дел од комплексот Горица.

4.1.4. КЛИМАТСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Охридско-преспанскиот регион се карактеризира со прилично хетерогена орографија која од своја страна условува модифицирање на климатските општи карактеристики, додека огромните водни природни акумулации Охридското и Преспанското Езеро, се посебни климатски модификатори кои одредуваат посебен режим на некои метеоролошки елементи. Поради отвореноста на подрачјето, преку долината на Црн Дрим кон север, во зимските месеци продираат студени воздушни маси кои ја снижуваат температурата на воздухот, додека во текот на летниот период имаме продор на медитерански влијанија. Во топлиот дел на годината езерата акумулираат топлина, а во студениот дел на годината особено во првите зимски месеци, акумулираната топлина се ослободува и го затоплува воздухот, со што значително се зголемуваат просечните месечни температури. Охридското Езеро лежи на пониска надморска височина и е значително поизразен модификатор на климата од Преспанското Езеро, што се должи на температурата на водата која во Охридското Езеро е доста потопла преку целата година.

Охридскиот регион не е многу оддалечен од Јадранското Море (110 км по права линија-воздушно растојание), па би можело да се очекува режим со изразена приморска клима, но високите планински масиви кои се издигаат (околу 2.000 мнв) го оградуваат регионот од запад, југ, југоисток, запирајќи го влијанието на Јадранското Море, така што климата во Охридскиот регион е умерено континентална, модифицирана според локалните влијанија, но и со делумни влијанија на медитеранската клима што предизвикува специфичност на метеоролошките елементи, а особено температурата на воздухот. Исто така, влијание има и надморската височина на Охридското Езеро со просечна височина на езерското огледало од 693,5 мнв. Средногодишната просечна температура изнесува 11°C, со максимални средномесечни температури во јули и август од 21,2°C и 34,4°C. Просечната зимска температура изнесува 2,7°C,

додека просечната летна температура изнесува 19,6°C. Најниската средномесечна температура, забележана во јануари, од -17,2°C, е апсолутниот минимум.

Просечно во Охрид се јавуваат 73 летни, а само 11 тропски денови. Поради поголемата надморска височина на котлината, непосредната близина на високите планини, Галичица и Јабланица, како и поради локалните воздушни струења, во летните месеци ноќите се свежи, додека дневните релативно високи температури се лесно подносиливи. Врнежите во регионот се условени од медитеранскиот pluviометриски режим. Поголемиот дел од годишните врнежите паѓаат во ладниот дел на годината, со максимум во доцна есен, а помал во топлиот дел на годината, со минимум во летните месеци. Врнежите се, главно, од дожд, а сосема мала количина од снег.

Просечните средногодишни врнежи од дожд во Охрид изнесуваат 703 мм, додека, пак просечните врнежи од дожд во околината на езерото изнесуваат приближно 759 мм годишно. Во Охрид најврнежлив месец е ноември - 98,4 мм, потоа декември и јануари со по 78,9 мм, односно 76,4 мм, додека со најмалку врнежи се јули - 23,2 мм и август - 29,1 мм. Снегот се јавува секоја година (зимски месеци), но снежната покривка е со кратко траење. Снегот се јавува од ноември заклучно со април и просечно годишно има 19 денови со снежна покривка. Максималната височина на снежната покривка изнесува 64 см, измерена на 14 јануари 1963 година, потоа 54 см на 25 февруари 1965 година итн. Најдолготраен непрекинат период со снежна покривка изнесува 29 дена, од 15 јануари до 12 февруари 1963 година.

Охридската котлина се одликува со посебен режим на ветрови, што е условено од езерото. Покрај ветровите што се јавуваат поради општите атмосферски промени, овде се јавуваат и ветрови со локален карактер, како последица на нееднаквото загревање на воздухот над копното и езерската површина. Ветровите во Охридската котлина имаат и свои локални називи, било според правецот на дувањето или називи што им ги дале охридските рибари. Овие локални ветрови имаат влијание на општиот распоред и зачестеноста на правците на ветровите во котлината. Така, според мерењата на мерниот пункт Охрид, во овој дел преовладува северниот, југозападниот и јужниот ветер. Жестината на ветровите и мирните периоди исто така, се менуваат во текот на денот, особено во летниот период. Утрата се карактеризираат со доминација на северните ветрови и тишините. Состојбата целосно се менува попладне, кога ветровите од југ и југоисток ги потиснуваат тишините.

Во Охрид преовладува северниот ветер со просечна годишна зачестеност од 297‰, просечна годишна брзина од 2,4 м/с, а максимална од 12,3 м/с. Северниот ветер дува преку целата година, најчесто во ноќните часови, а зачестеноста му е смалена во попладневните часови. Југозападниот и јужниот ветер се приближно со иста зачестеност од 179, односно 176‰, со просечна

годишна брзина од 2,9 м/с и максимална од 18,9 м/с. Тие се јавуваат преку целата година, но со најголема зачестеност се од април до јуни и дуваат преку ден до доцните вечерни часови. Северозападниот ветер е со зачестеност од 73‰, просечна годишна брзина од 1,8 м/с и максимална брзина од 15,5 м/с. Североисточниот ветер е со зачестеност од 43‰, просечна годишна брзина од 2,5 м/с и максимална брзина од 12,3 м/с. Источниот и југоисточниот ветер се со иста зачестеност од 23‰, просечна брзина од 3,1 м/с и максимална од 18,9 м/с. Охридската котлина е доста ветровита. Од вкупниот број на измерените случаи, 862‰ се со ветер од различни правци, а само 138‰ е без ветер, со тишини. Изразито ветровито се септември и октомври, со просечна зачестеност на тишини 99, односно 81‰, а мај е со најголема зачестеност на тишини, просечно 215‰. Според податоците од мерниот пункт во Охрид, просечниот мразен период изнесува 143 дена. Раниот датум на есенскиот мраз е 5 октомври, а најдоцниот датум на пролетниот мраз е 18 мај. Меѓутоа, вистинскиот просечен годишен број на мразни денови во Охрид изнесува 61 ден. Од вкупно забележаните сушни периоди, 84% се со траење од 10 до 20 дена, 6% со траење од 20 до 30 дена, 4% со траење од 30-40 дена и 7% со траење подолго од 40 дена. По сезони, најчесто се јавуваат во летните месеци (37%), потоа во есенските (28%) и најмалку во пролетните (19%) и зимските месеци со (17%). Охридската котлина се одликува со долготрајно сончево зрачење (инсолација). Просечната инсолација изнесува 2.257 часови годишно или во просек 6 часа дневно, со максимум во јули (308 часови), или просечно во овој месец 10 часови дневно. Минимумот е во јануари (80 часови), или во просек 3 часа дневно. Просечната годишна облачност изнесува 5,2 десетини, таа правилно се смалува од јануари до јули, а потоа кон декември правилно се зголемува. Со вредност поголема од 6 десетини, просечната месечна облачност се јавува од ноември заклучно со април. Најоблачни месеци се трите зимски, а со најмала облачност е месецот јули, просечно 2,8 десетини. Од вкупниот годишен број на денови, 24% се ведри, 27% се тмурни, 49% се облачни. Ведрите денови со најголема зачестеност се во јули, август и септември, а тмурните се најчести од ноември до март.

Релативната влажност на воздухот има спротивен од во однос на температурата на воздухот. Од јануари до јули опаѓа, а потоа се зголемува. Просечната годишна вредност е 71%, со максимум во декември и јануари (79%), а минимум во јули и август (60%). Испарувањето од слободната водна површина во Охридската котлина е поголемо од што паднатите врнежи. Просечно годишно испарува 836 л/м², а годишната сума на врнежи изнесува 708 л/м². Најголемо е испарувањето во август (137), потоа во јули (132), а најмало во јануари со 27 л/м². Маглата е ретка појава во Охридската котлина. Просечно годишно се јавуваат 5 дена со магла, главно, во трите зимски месеци.

4.1.5. СЕИЗМИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Територијата на Охридскиот регион по своите сеизмички геолошки и инженерско геолошки својства е доста хетерогена. Таа се наоѓа во зоната на активно дејство на земјотреси. Крајбрежниот простор на Охридската котлина е во состав на сеизмичка активност на регионалниот расед на западната падина на Галичица, како и на сеизмички дејства од локалните и подалечните епицентрални жаришта (Преспа, Битола, Кичево, Елбасан - Либражди, Берти, Корча и др.) кои имаат влијание на овој простор, со интензитет на земјотреси од 7-9° по МЦС скала. Крајбрежниот простор е сеизмички најактивен во јужниот дел, а ослабува кон север. Максималниот интензитет изнесува 9° за југозападниот и 8° по МЦС за источниот и североисточниот дел. Во склоп на овој сеизмички регион зоната на езерото се карактеризира со појава на силни и слаби земјотреси со сопствено локално жариште на длабочина од 5-30 км. Според извршените пресметки и макро сеизмичката реонизација се претпоставува дека во овој простор можни се земјотреси со максимален интензитет од 10° во југоисточниот и 9° по МЦС скалата во источниот и североисточниот крајбрежен дел, поради што се препорачува при планирањето на градежните активности да се предвиди соодветна сеизмичка заштита.

4.1.6. НАСЕЛЕНИЕ

Градот Охрид опфаќа површина од 203 км², а нашите податоци говорат дека според резултатите од Пописот на населението, домаќинствата и становите во Република Македонија, 2002 година, бројот на вкупното население во општината Охрид изнесува 55 749 жители или 256 жители на км² од кои според националноста припадност 85% се изјасниле како Македонци, а останатиот дел го сочинуваат Албанци, Турци, Срби, Власи, Роми и други, кои живеат во 16012 домаќинства и поседуваат 28437 станови. Има 14 населби (во кои не се вклучени 5 приградски населби), 5 села со помалку од 300 жители, 6 села со средна големина и 4 населби со повеќе од 800 жители. Миграционите движења особено негативно се одразуваат во случаите на мали подрачја. Тие влијаат на вкупниот број на жители, како и на структурните карактеристики на населението, а повлекуваат краткорочни и долгорочни последици. Охрид преставува еден од нашите најголеми туристички центри и како таков преставува магнет за туристите.

Додека, според последниот попис од 2002 година, во селото Трпејца живееле 303 жители, сите Македонци.

4.1.7. СТОПАНСТВО

Главни стопански гранки во Охридската општина се: туризам и угостителство, лесна индустрија, услужни дејности (трговија и сообраќај). Најзначајни компетативни предности на општината се: туризам (поволни климатски услови, сместувачки капацитети), патна и воздушна поврзаност (аеродром), еколошки чиста и здрава средина. На поширокото градско подрачје лоцирана е индустриска зона на градот која се протега во периферијата, во предградијата Косел и Лескоец, каде се лоцирани најголемите фабрики во Охрид. Покрај за туризам, индустриските капацитети и разновидното стопанство го прават атрактивен и за бизнис, па така последните години се повеќе странски компании од целиот свет, своите партнери и пробивот во Македонија и Европа, го прават токму преку охридските компании. Во сферата на туризмот најголеми компании се Комплекс Макпетрол и Белви, Концерн Инекс Горица и Охрид Турист, додека најголеми компании, надвор од туризмот се Амак Сп, Охридска Банка - Сосиете Женерал Групација, ЕМО, Леарница МГ и други. Гумништа - инвалидско одморалиште, населба и некропола од римско време. На 4 км од градот десно од патот Охрид - Св. Наум и западно од пештерската црква Св. Стефан при изградба на хотелот се откриени остатоци од објект, огништа и фрагменти од керамички садови. Во текот на Втората светска војна биле откриени два гроба од тегули тип „на две води“. Денес по површината на нивите и лозјата се среќаваат фрагменти од керамички садови и множество градежен материјал.

Св. Стефан - Горица, депо на средновековни монети. Во 1948 година при копање на темели за изградба на Синдикалното одморалиште се најдени византиски монети од XII век. Монетите се чуваат во Заводот и музеј во Охрид.

Св. Стефан - Панцир пештерска црква која датира од XIV век. Подрачјето кое е предмет на анализа припаѓа на Охридскиот регион и според Просторниот план на Охридско - преспанскиот регион, врз база на заштитно-конзерваторски основи, утврдено е значајно културно наследство:

Според Просторниот план на Р. Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на планска документација од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдениот локалитет со културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижно културно наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и на урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивната заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото

стопанство, во малото стопанство и услугите и во вкупниот развој на државата;

- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно-историска димензија и соодветна презентација;
- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштита на недвижното културно наследство;

Согласно Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), во просторните и урбанистички планови, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат: плански мерки за заштита на спомениците на културата, како и насоки за определување на режимот на нивната заштита. Вградувањето соодветен режим за заштита на недвижното културно наследство во просторен и урбанистички план се врши според заштитно конзерваторски основи за културно наследство (Согласно чл. 71 од Законот за заштита на културно наследство).

Недвижното културно наследство, без оглед дали е во прашање градителска целина или поединечен објект, како заедничко културно богатство на светот, во просторните и урбанистичките планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационото ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

4.1.8. КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Градот Охрид се карактеризира со богато културно наследство. Присуството на голем број споменици со историско и уметничко значење на територијата на крајбрежјето на Охридското Езеро го вбројуваат Охридскиот крај во најбогатите споменични региони во државата. Материјалната култура напластува на овој простор повеќе од 3.500 години обврзува да се пристапи со посебен третман на истиот. Откриени се повеќе археолошки локалитети од различни временски периоди.

Античка фурна - осамен наод од доцно античко време. На 5-от километар од левата страна на патот Охрид - Св. Наум откриена е фурна за печење тули. Горниот дел е четвртаст и служел за поставување на непечени тули, а долниот е дводелен со сводести окна што служеле за загревање на горниот дел. Фурната е откриена при изградба на асфалтираниот пат, а во 1972 година е конзервирана.

Панзир - населба и некропола од доцноантичко време и среден век. Се наоѓа на околу 3-4 км југоисточно од градот, на југоисточната падина од полуостровот Горица, во близината на езерскиот брег. Во приватен овоштарник биле откриени остатоци од темели градени од кршен камен и варов малтер, како и надгробна плоча со грчки натпис. Во непосредна близина на површина од околу 100 м се најдени повеќе гробови, а на местото на одморалиштето „Орце Николов“ темели од објекти, исто така градени од кршен камен и варов малтер. Денес на целиот простор се среќаваат фрагменти од керамички садови, питоси, тегули и имбрекси.

Хидротехничка структура

Најважна карактеристика на овој регион е постоењето на Охридското Езеро, кое се наоѓа во Охридско - Струшката котлина, на македонско - албанската граница, поточно на 41 степен северна географска ширина и меѓу 20 и 21 степен од источната должина. Тоа претставува тектонска потонатина со површина од 348,80 км² (од кои 229,9 км² се на нашата територија), должина од 30,8 км широчина 14,5 км длабочина од 287 м и надморска височина на водното огледало од 695 м. Провидноста се движи од 18,3-21,5 м со што ова езеро се смета за едно од најпровидните езера во Европа. Крајбрежната линија е долга 87.5 км, максималната должина е 30.8 км, а максималната широчина 14.8 км. Средната длабочина на езерото е 164 м, додека максималната достигнува и до 289 м. Според длабочината се наоѓа на седмото место меѓу езерата во Европа. Охридското Езеро се полни претежно со изворска вода (површински и сублакустрински извори). Најголемиот број површински извори се наоѓаат по должината на јужниот брег, околу манастирот Св. Наум, во околината на Тушемиште и Старова и градот Поградец на Албанска страна. Во подножјето на Петрино најзначајни се изворите кај Студенчишта „Билјанини извори“ и кај Бејбунар. Во езерото се влеваат 40 помали реки и потоци од кои 17 се на Македонска територија. Освен Сатеска, Коселска река, Грашница и Жерава сите останати се краткоточни и суводолици. Реките се со мал слив, должина и проток и при вливот во езерото создаваат делти.

Во приобалниот рамнински дел на Охридското поле како и меѓу Љубаништа и Св. Наум се јавуваат високи подземни води се уште недоволно испитани и утврдени. Во овој простор досега се регистрирани околу 20 извори од кои 5 се со издашност од 1-2 л/сек, 2 со издашност под 1 л/сек. Издашност и до 20 л/сек, достигнуваат карските врела кај Охрид, Св. Наум и Велгошти. Крајбрежниот езерски појас изложен е на штетното делување на поројните води или засипување од поројните наноси кои се јавуваат како последица на ерозијата. Овие појави се манифестираат поради геолошката подлога, топографските услови изразени преку стрмните наклони на падините како и отсутност на добар

вегетациски покрив било тревнат или шумски. Пороите од оваа серија немаат постојни води во коритото и повремено транспортираат наноси од покрупен материјал кој е резултат на дробење на неотпорната подлога. Наносот често е необработен, со груба гранулација и од него се создаваат поројни кегли во крајбрежјето. Хидрографската мрежа на овие порои е едноставна и неразвиена, се состои од кратки водотоци безводни корита, а во истите се јавува вода само во време на поројни дождови со кои се свлечува наносот формиран во поројните сливови или причинат од самите дождови.

Водоснабдување

На територија на Охрид според кажувањата на постарите во турско време постоел систем од цевководи - керамички цевки, кои ја зафаќале водата од изворите Св. Петка и Поник и ја дистрибуирале до сараите и неколку чешми во градот. Сепак за почеток на организирано водоснабдување на Охрид се смета 1934 година, со изградба на водоводниот систем Каптажа Биљанини Извори, цевковод до резервоарот Кале и резервоарот Кале. Од тој период потекнува водоводната линија по Д. Влахов, Климентска, Илинденска, дел од 7-ми Ноември и старата чаршија. Во тој период се вградени лиеножелезни цевки, кои и денес се во функција. На 27.01.1948 год. е формирано претпријатие „Електрична централа и водовод” - Охрид, а во 1953 година градски водовод се издвоил од Електрична Централа. Со развојот на градот и индустриските објекти, продолжено е и развивањето на водоводниот систем. Понатамошниот тек на развојот на водоснабдувањето на Охрид било со проширување на водоводната мрежа, но и барање на нови извори на водоснабдување. Денес од системот за водоснабдување на Охрид се врши централно водоснабдување на градот Охрид, населените места Орман, Рача, Св. Стефан, Долно Коњско, Лагадин, Пештани и туристичките локалитети долж брегот на источната страна од езерото. Од локални извори се снабдуваат населените места Велгошти, Трпејца, Љубаништа, а управувањето е од страна на МЈП Проаква. Вкупниот број на жители, кои се снабдуваат е 48 500, но во летниот период, поради туристичкиот карактер на градот Охрид и околината, овој број рапидно се зголемува. Водата во Охридскиот водоснабдителен систем се обезбедува од следниве извори на вода:

- **Гравитациони извори**
- Извори по гравитација (Летница, Биглишта, Поник) со просечна издашност од \bar{Q} средно/год. = 64 л/сек. (40-140 л/сек.)
- **Извори со пумпање**
- Со пумпање од бунарите Студенчишта \bar{Q} инст. = 115 л/сек (2x50 л/сек и 1x15 л/сек нов Бунар Бејбунар),

- Со пумпање од Биљанини Извори љ инст. = 75 л/сек (2x30 л/сек и 1x15 л/сек),
- Со пумпање од бунарите Орман љ инст. = 80 л/сек (2x40 л/сек),
- Со пумпање од Охридското езеро (само во лето) љ инст. = 200 л/сек.

За израмнување на часовната нерамномерност во централниот систем за водоснабдување на Охрид, изградени се резервоари со вкупна запремина од 7010 м².

Канализација

Паралелно со водоснабдувањето во Охрид се развивал и канализациониот систем. Со изградба на хотелските комплекси во градот, во 1957 година, изградена е и првата канализациона линија од Хотел Палас до Емшеровиот бунар. Една од основните задачи на ЈП, Локалната Самоуправа, Владата на РМ, била изградба на канализација и пречистителна станица, се со цел да се намали внесувањето на фекални води во Охридското Езеро. Во 1988 година започна со работа Системот за заштита на Охридското Езеро, кој опфаќа колекторски систем и станица за пречистување на отпадни води во с.Враништа, што претставува добра основа за развој на канализационата мрежа во градот Охрид. Во Охридскиот регион изградена е секундарна канализациона мрежа во должина од околу 108 км и тоа во градот Охрид и населените места Д. Коњско и Лагадин. Должината на секундарната канализациона мрежа е:

- мешовита канализациона мрежа 50 км,
- фекална канализациона мрежа 43 км, атмосферска канализациона мрежа 15 км.

Секундарната фекална и мешовита канализациона мрежа е приклучена на колекторскиот систем, а атмосферската канализациона мрежа е спроведена во езеро. Со проектот за Еколошка заштита на Охридското Езеро (финансиран од КФН) изградена е атмосферска канализација во должина од 8629 м, што претставува добра основа за надградба на атмосферска канализација на другите улици. Во канализационата мрежа цевките се со профил од Ф200 мм до Ф600 мм, а изградена е од различни материјали на цевки и тоа: бетонски, азбест цементни, ПВЦ и од други материјали. Процентот на приклученост на корисниците во канализациониот систем за град Охрид е 92%. Остануваат за приклучување населените места од водоснабдителниот систем Охрид, Велгошти, Пештани, како поголеми потрошувачи, но и другите населени места од општина Охрид, кои гравитираат кон колекторскиот систем. Со Проектот за Еколошка заштита на Охридското Езеро изградена е атмосферска канализација во должина од 8629 м (дел од Булевар Туристичка, дел од 7-ми Ноември, Марко Нестороски, Жаршијата), што претставува добра основа за надградба и по останатите улици во општината.

4.2. КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ПЛАНСКИОТ ОПФАТ

При стратегиската оцена на планскиот документ посебно внимание треба да се посвети на состојбата на животната средина, па со таа цел беше направен е преглед и анализа на состојбата на сите елементи на животната средина, кои би биле најосетливи при реализацијата на урбанистичката документација.

4.2.1. КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ

Мерење на параметрите, индикатори на квалитетна амбиентниот воздух во Р.С. Македонија, вршат три институции, кои имаат поставено свои мониторинг мрежи на различни локации:-Национална мрежа на Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП);-Мрежата на Заводот за здравствена заштита (ЗЗЗ) и регионалните подружници за следење на квалитетот на воздухот во поголемите градови во Р.С. Македонија;-Мрежата на Управата за хидрометеоролошки работи (УХМР), која е во рамките на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство

Мониторинг мрежата на МЖСПП, со која управува Македонскиот информативен центар за животна средина (МИЦЖС) е автоматска мониторинг мрежа за следење на квалитетот на амбиентниот воздух. Со овој систем,се врши мониторинг на следните загадувачки супстанции: сулфурдиоксид, азотдиоксид, јаглеродмоноксид, озон, суспендирани честички со големина до 10 микрометри до 2,5(PM10и PM2,5). Општина Охрид не е вклучена во државната мониторинг мрежа на МЖСПП, а единственото испитување за квалитет на амбиентен воздух е параметарот аероседимент кој се мериод страна на ЈЗУ „Центар за јавно здравје“ Охрид. Следење на квалитетот на воздухот се врши преку споредба на измерените концентрации на загадувачките супстанции во воздухот и граничните вредности, прагови на алармирање, маргини на толеранција за гранична вредност, целни вредности и долгорочни цели определени во законодавството за квалитет на амбиентен воздух.Квалитетот на амбиентниот воздух во Општина Охрид не може да се следи, бидејќи општината не е поврзана на државната мониторинг мрежа и нема локална мониторинг станица за мерење на параметри преку кои би се оценила состојбата со квалитет на амбиентниот воздух. Загадувањето на воздухот во Општина Охрид е како резултат на емисии на загадувачки супстанции од стационарни и мобилни извори, преку одвивање на хемиско-технолошки процеси, биохемиски процеси, процесите на согорување на горивата итн. Сулфурдиоксид(SO₂)се ослободува при согорување на фосилни горива. Оттука, главни извори на SO₂ се индустријата, енергетскиот сектор, сообраќајот, домаќинствата и земјоделството како најмал извор на SO₂.Според постојното законодавство,

просечната часовна гранична вредност за SO₂ од 350 µg/m³ не смее да биде надмината повеќе од 24 пати годишно. Втората гранична вредност за заштита на човековото здравје е дневната гранична вредност за SO₂ која изнесува 125 µg/m³. Азотни оксиди (NO, NO₂). Сообраќајот претставува најголем извор и има најголемо влијание врз концентрациите на NO₂. Изложеност на повисоки концентрации на NO₂ е поврзано со зголемување на кардиоваскуларни и респираторни болести кај човекот. Азотните оксиди имаат штетно влијание на вегетацијата и на материјалите, како што се металите, текстилните материјали, боите и различните адитиви. Законодавството вклучува и критично ниво за NOx10, кое изнесува 30 µg/m³ како просечна годишна вредност и која треба да се почитува заради заштита на вегетацијата. аглерод моноксид (CO) е загадувачка супстанца, која се формира во процесите на согорување на цврсти и течни горива во патниот сообраќај, стариот возен парк на граѓаните на општината, греењето на дрва и нафта во домаќинствата при лоши услови на согорување итн

4.2.2. БУЧАВА

Во Општина Охрид не постојат релевантни податоци за мерења на нивоата на бучавата врз животната средина, што значи дека не постојат никакви пишани документи кои би потврдиле официјални податоци од аспект на мерење на бучава. Во Охридскиот регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето. На ниво на Република Македонија мерењето на нивото на бучава се врши од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање и Републичкиот Завод за здравствена заштита. Проблемот на бучавата на просторот на општината не е изразито присутен, освен за време на туристичката сезона.

4.2.3. ВОДЕНИ РЕСУРСИ

Своите потреби од санитарна вода градот Охрид ги задоволува од сопствени извори и бунари, а како најголем извор за водоснабдување е Охридското Езеро. Општина Охрид има единствен водоснабдителен систем за чие одржување е одговорен МЈП „Проаква“ Струга, регионална единица „Водовод“ Охрид. Од системот за водоснабдување на Охрид се врши централноводоснабдување за градот Охрид, населените места Орман, Рача, Св. Стефан, Долно Коњско, Лагадин, Пештани и туристичките локалитети по должина на брегот на езерото. Од локални водоводи се снабдуваат населените места Велгошти, Трпејца, селата Вапила, Ливоишта и Горно Лакочереј. Вкупниот број жители кои се снабдуваат со вода за пиење од МЈП „Проаква“ изнесува околу 55.000. Како

изворишта на вода се користат: Охридско Езеро со зафатот кај хотел Метропол, Билјанини Извори, подземна вода од Беј Бунар, Летнички Извори од Рамне, извор Св. Илија од Велгошти, подземна вода во близина на Коселска река, кај Орман и извори кај Лескоец и др. По големиот дел од водата за водоснабдување до домаќинствата се доведувасо пумпање, а додека водата за водоснабдување од Летничките Извори и изворите од Велгошти и Лескоец се доведуваат по пат на гравитација. Водата за водоснабдување од Охридското Езеро се користи во туристичката сезона, кога се јавува недостаток од вода за водоснабдување. Водата од езерото најпрвин поминува третман за пречистување со мрежести микро филтри поставени во пумпната станица, а потоа се дистрибуира до потрошувачите. Пумпната и гравитационата вода најпрво се доведуваат во високо поставен резервоар лоциран над Беј Бунар, а од таму водата се доведува во резервоарите за ниска зона. Во деновите со максимална потрошувачка на вода во водоводната мрежа се доведува околу 450 l/s, а во деновите со минимална потрошувачка на вода потребите се задоволуваат со 220 l/s. Водоводната мрежа е поделена на три висински зони и тоа:

- ♣ Ниска зона која ја опфаќа урбаната површина од нискиот дел на градот;
- ♣ Средна зона која ја опфаќа периферијата на градот и туристичките локалитети од н. Рача до с. Пештани; и
- ♣ Висока зона која ја покрива високиот дел на Стариот дел на градот. За ниската зона се изградени два резервоари со зафатнина од 1000 m³ од кои едниот е лоциран во близина на големиот резервоар над Беј Бунар со кота над максимално ниво од 755 m н.в., а другиот е лоциран во месноста Орман од спротивната страна на градот на кота 743.5 m н.в. Во резервоарот во месноста Орман се доведува вода од бунарот поставен кај р. Коселска. Резервоарите од оваа висинска зона не работат синхронизирано односно резервоарот во Орман е постојано полн со вода, а притисокот во водоводната мрежа паѓа на пониска вредност од потребната (под 15 m н.в.) со што снабдувањето со вода на повисоките катови е отежнато. Поради овој проблем се преземаат мерки за подобрување со користење на хидрофорски постројки - хидростаници. За средната зона се користи големиот резервоар над Беј Бунар кој е поставен на кота 775 m н.в. и има зафатнина од 3500 m³. За обезбедување на вода за високата зона изградена е пумпна станица од северната страна на Калето и резервоар на Калето со зафатнина од 500 m³ на кота од 795 m н.в.

4.2.4. БИОДИВЕРЗИТЕТ

Разгледуваната планска документација се наоѓа во склоп на Националниот Парк Галичица и во непосредна близина на Охридското Езеро кое се наоѓа на листата на светско наследство на УНЕСКО (МК - 99 од 1979) и е прогласено за

заштитено подрачје од категорија - Споменик на природата. Значајно е да се спомене дека целиот регион (општина Охрид, општина Струга и дел од општина Дебарца) е на листата на светско наследство на УНЕСКО. Планината Галичица и Охридското езеро влегуваа во состав на Балканскиот Зелен Појас, кој е дел од Европскиот Зелен Појас. Во октомври 2012 година потпишана е декларација за прогласување на Биосферен резерват, во чии граници влегуваат и НП Галичица и Охридското Езеро.

Националниот парк Галичица се наоѓа во југозападниот дел на Република Македонија, на територија што се простира долж македонскиот дел од масивот на планината Галичица, Сува Гора и на делови од нејзините ограноци Исток и Пречна Планина, вклучително и островот Голем Град во Преспанското Езеро. Вкупната површина на Националниот парк Галичица изнесува 24.151,4 ха. Националниот парк, како комплексна целина со Охридското и Преспанското Езеро претставува релативно ограничена област со многу високо и богато ниво на биолошка разновидност, хетерогеност и ендемизам, проценета како најимпресивна европска локација, кога се зборува за богатство на биолошка разновидност и присуство на ендемични видови. Ендемични растенија и животни: Во Паркот се среќава исклучително голем број на локални ендемити од кои: 29 таксони од алги, 12 видови од скриеносемените растенија и 68 фаунистички видови. Покрај тоа, во Паркот се среќава голем број на други таксони кои се ендемични за Р.Македонија, од кои: 46 таксони од вишите растенија и 123 таксони од фауна. Фауната во Паркот е застапена и со 172 видови на Балкански ендемити, од кои: 158 видови од Инвертебратната фауна, четири (4) видови на водоземци, пет (5) видови на влечуги и пет (5) видови на цицачи. Поради присуството на овие видови, Паркот има големо значење за зачувување на биолошката разновидност во Р. Македонија, но и за науката на глобално ниво. Во Паркот се среќаваат голем број растенија и габи чии делови се собираат поради нивите хранливи, лековити и ароматични својства, за лична употреба или за комерцијална намена. Меѓу нив, по своето значење се издвојуваат охридскиот чај и смреклинките. Видови кои се силно препознатливи и атрактивни за локалното население и посетителите: Од вишите растенија тоа се: галичичкиот смил, галичичката качунка, охридскиот чај, галичичкиот козинец, дивата фоја, персиската морина, галичичкиот чуваркуќа, македонскиот даб, омеликата и др. Од без'рбетниците тоа се: сагата , алпската стрижибуба , еленчето, царското самовилско коњче, Од рбетниците голем број од птиците се вбројуваат во оваа група, особено грабливите птици, пеликаните и многу други. Од цицачите тоа се кафеавата мечка, рисот, волкот, дивата коза и срната. Покрај биолошката разновидност, меѓу клучните природни вредности на Паркот се вбројуваат и ретките геоморфолошки феномени. Стара Галичица и островот Голем Град по нивните севкупни геоморфолошки карактеристики се ретки или единствени форми во Југоисточна Европа. Од поодделните форми на рељефот

на стара Галичица се издвојуваат тревните тераси кон Преспанската страна на Стара Галичица, кои со одредени свои карактеристики се единствени, или исклучително ретки во евромедитеранскиот регион, но и глобално. Покрај нив значајни се и камените потковици во внатрешноста на црковите на Стара Галичица, кои се ретки или единствени форми во Југоисточна Европа, додека самите цркви имаат големо национално значење.

Од вкупната територија на Националниот Парк Галичица, 15080 ха (околу 62%) припаѓа кон општината Охрид. На планината Галичица забележано е присуството на неколку рефугијални шумски заедници. Најзначајни помеѓу нив се состоините на македонскиот даб, на дивниот костен, последните остатоци од одамна уништената шума на муниката,

Фамилијата на ноќни пеперутки е претставена со 347 видови, што претставува 75% од вкупната фауна на ноќни пеперутки во Македонија (468 видови, според Тхурнер, 1964). Од осум ендемични ноќни пеперутки, седум се присутни на Галичица. Ова е многу повеќе од фауната на овие пеперутки на која било друга планина на Балканот или во Европа. Дванаесет од овие видови се македонски ендемити, од кои шест се присутни само на Галичица. Ако сумираме, вкупниот број на видови пеперутки регистрирани на Галичица е 1.644 што претставува присуство на енормен диверзитет на пеперутките, во еден многу ограничен простор.

Изобилно разнообразие на видови на дневни пеперутки (Лепидоптера) се среќава во Студенчишко Блато, иако е преостанат само мал дел од некогашното блато. Според УТМ картите на распространување на дневните пеперутки во Охридскиот регион преку целата година можат да се сретнат 138 видови на дневни пеперутки, што претставува 68% од вкупниот број на видови во Македонија, (Scheider & Јакшиќ, 1989; Крпач & Михајлова, 1997; Меловски, 2004; Веровник & Мицевски, 2008). На глобалната црвена листа на Интернационалната унија за заштита на природата (ИУЦН) се среќаваат 15 видови, кои се застапени во Студенчишко Блато. Од нив, 13 се сметаат за LC (незасегнат), а два за NT (речиси засегнат). Истиот вид е наведен и во листите на Бернската конвенција. Од фамилијата на тркачите (Coleoptera, Carabidae) е регистриран мал број видови (39), присутни во Студенчишко Блато и некои од овие видови се многу интересни или ретки за фауната на Република Македонија. За изворите во близина на Студенчишкото Блато се познати деветвидови планарии (Plathelminthes, Turbellaria, Tricladida), видови кои се сретнуваат главно на изворишните локалитети во рамките на крајбрежниот предел на Охридското Езеро (како Студенчишта, Бејбунар, Свети Наум, Шум), а исто така и во самото езеро. Водоземците се претставени со 10 видови. Видот поточна жаба, како и подвидовите Бомбина вариегата сцабра, Тритурус вулгарис граецус и Тритурус царнифех македоницус, се балкански ендемити. Во Студенчишко Блато, од водоземците евидентирани се девет видови

(*Salamandra salamandra*, *Triturus (carnifex) macedonicus*, *Triturus vulgaris*, *Bombina variegata*, *Bufo viridis*, *Bufo bufo*, *Hyla arborea*, *Rana dalmatina*, *Rana ridibunda*), сите вклучени во анексите 2 и 3 на Бернската конвенција. Најзначајни на европско ниво се македонскиот мрmoreц и жолтиот мукач, двата широко распространети во Македонија. Во овој регион евидентирани се и 21 таксон на влекачи (Рептилиа). Видот лушпест гуштер (*Algyroides nigropunctatus*), како и подвидовите *Testudo hermaniboettgeri*, *Emys orbicularis hellenica*, *Ablepharus kitaibellii stepaneki*, *Podarcis erhardiiriveti*, *Podarcis muralis albanica* и *Coluber gemonensis*, се балкански ендемити. Дополнително, во Студенчишкото блато евидентирани се следните видови на влекачи: *Emys orbicularis*, *Elaphe ljuatuorlineata*, *Natrix natrix* и *Natrix tessellata*. Птиците (Авес), опишани во рамките на Охридско-преспанската рефугијална зона, вклучително и бреговитите подрачја на овие две езера, се претставени со 260 таксони, што претставува 84% од македонската орнитофауна (Мицевски, 1988, 1992, 1997, 1998). Цицачите, според Петковски & Крустуфек (1998) и Крустуфек & Петковски (1999), во овој регион (поточно на планината Галичица) се претставени со 51 вид, што значи 62% од вкупната фауна на цицачите во Македонија.

Со својата единствена флора и фауна, Охридското Езеро претставува еден од најголемите биолошки резервати во Европа. Како едно од најстарите езера на нашата планета, во него се зачувал прастар жив свет кој во други места воопшто не постои или, пак, се среќава само во форма на фосили.

Зонирање на паркот:

Согласно Законот за заштита на природата и целите на управување утврдени со Планот за управување со Националниот парк Галичица, во Паркот се воспоставуваат следните зони:

- Зона за строга заштита со вкупна површина од 2.117 ха;
- Зона за активно управување со вкупна површина од 12.275 ха;
- Зона за одржливо користење со вкупна површина од 9.612 ха и
- Заштитен појас со вкупна површина од 147 ха.

Според меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources – IUCN) има меѓународен статус II категорија.

Споменик на природата ОХРИДСКО ЕЗЕРО

Во Охридското Езеро заради географската изолираност и поволните хидрографски услови, зачувани се и во него живеат околу 146 видови ендемични организми. Еден дел од нив претставуваат живи фосили речиси неизменети од времето на терциер наваму - ендемскиот сунгер, реликтните видови полжави (над 27) од кои 86% се ендемични, неколкуте реликтни видови глисти, охридската пастрмка (*Salmo letnica*), белвицата (*Acantholingua*

оцхридана) и др. видови риби со ендемски карактер како и поголем број реликтни видови алги меѓу кои најбројни се дијатомеите. Заради ваквото богатство со природни вредности, Охридското Езеро во 1979 година е внесено во списокот на светското наследство како природно добро, а во 1980 година поради значајните културно-историски вредности во поширокиот простор тоа е номинирано и како Охридско природно и културно – историско подрачје. Површината на езерото изнесува 23000 ха. Важи за едно од најзначајните туристички знаменитости во Македонија и со културно-историско значење од светски размери; научно истражувачки зоолошки објект и со посебни геоморфолошки и хидролошки вредности; објект со многустрана биолошка намена; биотоп на слатководна фауна и орнитофауна. Според меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources - IUCN) има меѓународен статус III категорија.

При изработка на Урбанистичко планската документација да се применуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12,13/13, 163/13 и 41/14), Законот за заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро („Сл. Весник на РМ“ бр. 45/77, 8/80, 51/88, 10/90 и 62/93), Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ“ бр. 75/10), одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на ова Конвенција, како и заштитните категории и режимите за заштита, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.

Заштитни категории према Меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources - кратенка ИУЦН): Меѓународен статус: ИУЦН ИИ - Национални паркови. Националните паркови се релативно големи области кои содржат репрезентативни примероци за значајните природни региони, или каде растителните и животинските видови, геоморфолошките положби и области се од специфична научна, образовна и рекреативна значајност (интерес). Тие содржат еден или неколку цели екосистеми кои не се материјално земени од човекова експлоатација. Областа треба да е одржувана така, за да ги одржува рекреативните и образовните (научни) активности на контролирано ниво. Областа да се одржува во природна или скоро природна состојба. Влегувањето на посетителите да е под специјална контрола за образовни, културни и рекреативни цели. Меѓународен статус: IUCN III - Споменици на природата Во спомениците на природата и во нивната непосредна близина не се дозволени активности кои ги загрозуваат нивните обележја и вредностите, заради кои се прогласени за споменици на природата. Субјектот кој согласно со актот за

прогласување е задолжен за управувањето со споменикот на природата, донесува план за управување со споменикот на природата во кој се утврдени посебните мерки и активности за заштита. Со споменикот на природата се управува на начин со кој се обезбедува:

- трајно зачувување и заштита на природните карактеристики и специфичните, загрозените или ретките обележја, својства или форми;
- услови за спроведување на научни истражувања и воспитно-образовни активности поврзани со нивните природни карактеристики и
- спречување на активности кои негативно влијаат врз неговите природни

4.2.5. ПОЧВА

Процесот на уништување и нарушување на почвата во непосредна близина на планскиот опфат е инициран од несовесниот однос на човекот како фактор, деструктивни промени на почвениот слој заради неправилна обработка на аграрните површини, ерозија на земјиштето, систематско и стихијно уништување на шумите и соголдување на земјиштата. Општо познато е дека во се поголема мера се користат загадени води за наводнување на плодните површини, дека почвите се со поголеми промени на физичко хемиската структура поради употреба на хемикалии (агрохемиски средства). Неправилното управување со отпад како и со отпадните води е уште една од причините за промена на квалитетот на почвата. Планскиот опфат се наоѓа надвор од границите на ГУП за град Охрид

4.2.6. УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД

Управувањето со отпад во општина Охрид се одвива преку Јавното Претпријатие за комунално-производни услужни работи и езерски сообраќај „Охридски Комуналец“. Собирањето на отпадот во општина Охрид се врши од 00-24 ч, секој ден во централното градско подрачје, додека во останатите населени места собирањето се врши два пати неделно. За време на летната сезона поради поголемата фреквенција и присуството на голем број туристи, се работи во три смени, со давање на услуги во централното градско подрачје и на потегот Биљанини Извори - Св. Наум. Отпадот како елемент на загрозување на животната средина е проблем кој се јавува на просторот. Отстранувањето на отпадот се врши со прибирање во контејнери. Од нив отпадот се транспортира до депонијата Буково.

4.2.7. Проблеми кои се релеванти за планскиот документ, вклучувајќи ги посебно оние кои се појавиле во некоја од областите кои се од посебно значење за животната средина

Процената на ризици врз исклучителната универзална вредност на природното и културното наследство во Охридскиот Регион направена од страна на учесниците во Реактивната мониторинг мисија на Центарот на светското на УНЕСКО и неговите советодавни тела ИУЦН и ИКОМОС е усвоена како основа за утврдувањето на визијата, целите и мерките/акциите на Планот за управување.

Истовремено, консултирани се и научни трудови, како и упатствата публикувани од страна на Меѓународната унија за заштита на природата (International Union for Conservation of Nature (IUCN)) и Глобалната процена на меѓународните води (Global International Waters Assessment (GIWA)). Класификацијата препорачана од IUCN се однесува на ризици врз загрозените видови флора и фауна, додека ризиците идентификувани од страна на GIWA применуваат екосистемски пристап.

Во повеќе делови на крајбрежјето, а особено близу Трпејца и Пештани, се уништуваат или фрагментираат макрофитните асоцијации (Трајановска, 2009). Наместо автохтоните асоцијации се јавуваат нови, заради кои е можно да се јави промена на видот на рибите што се мрестат таму, па наместо салмониди да преовладаат ципринидни видови (Спирковски и Илиќ-Боева, 2004).

Изведувањето плажи исто така има негативно влијание на крајбрежната трансфор-мација и видоизменувањето на пределот, загадувањето на езерото, а со тоа и на неговиот екосистем и застапените значајни видови.

Зголемениот број на туристи влијае на размножувањето на ендемските видови на риби (особено на ципринидите) (Спирковски и Илиќ-Боева, 2004). Бучавата во туристичката сезона влијае на размножувањето на птиците. Особено е штетна бучавата од глисери и skutери.

Наместо автохтоните растителни асоцијации се јавуваат нови, заради кои е можно да се јави промена на видот на рибите што се мрестат таму, па наместо салмониди да преовладаат ципринидни видови (Спирковски и Илиќ-Боева, 2004).

Рибите според составот на видовите се значајно изменети (e.g., Talevski et al., 2010), меѓутоа, последиците врз интегритетот на екосистемот не се доволно истражени.

Пред неколку декади во Охридското Езеро се интродуцирани егзотични видови како калифорниска пастрмка и silver carp (Серафимова, 1985); најмалку седум вакви видови се среќаваат во езерото (Talevski et al., 2010). Златната пастрмка

(*Oncorhynchus mykiss aguabonita*) исто така е пронајдена во улов близу Свети Наум (З. Спирковски, 2010).

Пловните објекти кои се носат од други води се препознаени како носители на ризик од внес на алохтони видови. Алохтони видови треба исто така да се разгледуваат од аспект на уништување на живеалиштата, загадување, еутрификација и климатски промени бидејќи сите овие фактори имаат моќ да придонесат кон трансформација на алохтоните во инвазивни видови.

Како една од најзначајните закани за исклучителната универзална вредност е крајбрежната трансформација.

Преку следење промени на сателитски снимки е анализирана крајбрежната трансформација за периодот 2012 - 2018 год. што се однесува на изведување градби на крајбрежјето и поставување платформи во езерото, како и промени (намалување) на ареалот на трската.

Евидентираните промени во појасот на трската во текот на 2011 година се должат на сраснувањето на поранешните помали комплекси во поголеми и нивно проширување дури и на копно, а и на тоа што комплексите трска кои порано биле со ретка трска сега се со поголема густина. Затоа вкупниот број комплекси трска во 2011 година (80) е помал во однос на тој евидентиран пред 25 години (105), додека вкупната површина на појасот на трската е зголемена. Имено, според мерењата од 2011 година вкупната површина на појасот на трската од Охридското Езеро изнесува 77,15 ha, што е за 2,8 ha поголема од онаа измерена пред 25 години (и покрај неконтролираното уништување на трската со сечење, палење, корнење, натрупување со земјиште и градежен шут).

Земајќи ја предвид сегашната состојба во 2019 година на појасот на трска и извршениот увид од страна на Хидробиолошки завод - Охрид се забележува дека во поедини подрачја трската е неконтролирано уништувана од страна на човекот со сечење, палење, корнење, натрупување со земјиште и градежен шут со цел добивање на т.н. „корисни површини“ за различни цели (обработливи површини, места за депонирање на земја и градежен шут, плажи, хотелски комплекси и друг вид сместувачки капацитети, паркиралишта и др.).

Постепената загуба на фотичната зона е друг пример на загуба на живеалишта. Тоа потенцијално сериозно влијае врз фитопланктонските заедници кои се важен дел од синцирот на исхрана.

Емералд мрежа

Во периодот од 2002 до 2008 година година во Р. С.Македонија беше спроведен процес (во 4 фази) на идентификација на подрачја од посебен интерес за зачувување (ASCI)19и воспоставување на Емералд мрежата. Оваа мрежа се воспоставува на територијата на земјитечленки на Бернската конвенција и

претставува значајна подготвителна активност на земјитекандидати за членство во ЕУ за имплементација на обврските од Директивите на ЕУ за диви птици и живеалишта, односно помошна алатка во процесот за воспоставување на европската кохерентна еколошка мрежа Натура 2000. Во Националната Емералд мрежа идентификувани се 35 локалитети. Со првиот проект реализиран во 2002-2003 година, идентификувани се 3 подрачја: СПР Езерани, НП Галичица и СП Дојранско Езеро, со вкупна површина 27.660 ha(3,6%). Во 2004 година реализиран е втор проект, при што идентификувани се уште 3 подрачја: СПР Тиквеш, НП Пелистер, СП Демир Капија, со вкупна површина 28.000 ha(3,8%). Со третиот проект реализиран во 2005-2006 година, идентификувани се 10 подрачја со вкупна површина 144.783 ha(19,1%), додека со четвртиот проект (реализиран во 2008 година), идентификувани се уште 19 подрачја со вкупна површина 556.447 ha(73,5%). Со тоа, Националната Емералд мрежа на Република Македонија опфаќа 35 подрачја кои зафаќаат површина од 752.223 ha или околу 29% од нејзината територија. Планскиот опфат опфаќа 2 емералд подрачја (слика 31) СП Преспанско Езеро и ПП Езерани.

Еколошка мрежа

Натура 2000 Еколошката мрежа Натура 2000 е воспоставена на териториите на земјите членки на ЕУ со цел обезбедување на биолошката разновидност преку зачувување на природните живеалишта и на дивата флора и фауна. Обврската за воспоставување на Натура 2000 произлегува од членот 3 на Директивата за зачувување на природните живеалишта и на дивата фауна и флора (92/43/ЕЕС). Мерките преземени според оваа директива се наменети за одржување на/или за обновување до поволна состојба на зачуваност на природните живеалишта и на дивите растителни и животински видови кои се од интерес на ЕУ. Еколошката мрежа Натура 2000 вклучува “Посебно заштитени области” (ПЗО) определени во согласност со Директивата за зачувување на дивите птици и “Посебни подрачја на зачувување” (ППЗ) – определени согласно Директивата за зачувување на природните живеалишта и на дивата фауна и флора (Хабитат Директива). Во член 52 од Законот за заштита на природата даден е правен основ за воспоставување на Еколошка мрежа Натура 2000. МЖСПП тековно спроведува активности за понатамошна хармонизација и усогласување на националното законодавство за заштита на природата со ЕУ законодавство, односно со директивите за живеалишта и птици. Во таа насока извршена е идентификација на живеалишта и видови од европско значење на национално ниво и идентификувани се девет (9) подрачја како потенцијални подрачја за Натура 2000 и две (2) подрачја со висок природен потенцијал. Три (3) од нив се предложени како потенцијални

Подрачја со посебна заштита (СПА) според Директивата за птици, а шест (6) подрачја како Подрачја од важност за Заедницата (СЦИ), во согласност со Директивата за живеалишта.

4.3. СЕГАШНИ ПРОБЛЕМИ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО И ОКОЛУ ПЛАНСКИОТ ОПФАТ

Со цел да се насочи планскиот развој кон реално, економски издржано и еколошко квалитетно решение во однос на карактерот и намената на просторот, системот на градби и стандарди, сообраќајот и структурата потребно е да се реализираат целите на планскиот документ. За таа цел најпрвин треба да се скенираат постоечките проблеми кои се однесуваат во и околу планскиот опфат. Во случајот таквите проблеми се однесуваат на следното:

- ***Неконтролиран урбан развој и појава на пренаселеност во општината.*** Предмет и главни цели на ЛУПД е да изврши изготвување на соодветна планска документација со почитување на законските прописи, стандарди и нормативи при планирањето на изградбата. Индикатор за одредување на ваквата состојба е процентот на изградени инфраструктурни објекти и бројот на издадени дозволи за секоја градежна парцела.
- ***Измена на структурата на пределите и нивниот еколошки квалитет.*** Предмет и главни цели на ЛУПД е да се изградат објект за домување на земјиште кое не се карактеризира со особени природни вредности.
- ***Трајна пренамена на квалитетно земјоделско земјиште.*** Предмет и главни цели на ЛУПД е да ги користи рационално земјоделските површини, да врши намена на површините по класи и да го утврдува бонитетот на земјиштето.
- ***Неконтролирана урбана градба и појава на дивоградби.*** Предмет и главни цели на ЛУПД е да изготвува планска документација со почитување на законските прописи, стандарди и нормативи.

**Анализа на сегашни проблеми со животната средина
во и околу планскиот опфат**

Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Елементи на Стратегиска оцена на животната средина	Проблем	Релевантно за планскиот опфат
Воздух	Невклученост на општината во државната мониторинг мрежа на МЖСПП за мерења на квалитет на воздух	✓
	Користење на огревно дрво за загревање на домовите	✓
Отпад	Не постоење на Интегриран концепт за управување со отпад	✓
	Делумно постоење на процес на селектирање на различните видови на отпад	✓
	Не постоење на стандардизирана депонија	✓
	Не постоење на Центар за управување со цврст отпад	✓
Климатски фактори	Недоволно користење на обновливи извори на енергија	✓
Пејсажни карактеристики	Визуелно нарушување при изградба на нови објекти	✓

5. ГЛАВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Крајна цел на урбанистичка планска документација е да се врши уредување на просторот со определување на градежна парцела како и уредување и користење на просторот во парцелата. Поединечни цели на документот се:

- Рационално користење на земјиштето
- максимално вклопување на инфраструктурата и градбите во околината
- оформување препознатлива амбиентална целина
- почитување и надградување на пејзажните вредности
- оформување културен пејзаж
- почитување и валоризација на културното и градителско наследство
- вградување мерки за заштита на животната средина и природното наследство
- вградување мерки за заштита и спасување
- почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето.

6. СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Ова поглавје се однесува на развојот во рамките на планскиот опфат без имплементација на изработената локална урбанистичка планска документација. Таканареченото сценарио или состојба без имплементација на планскиот документ е неизбежна опција што треба да се разгледа при секоја стратемиска оценка чија цел е да обезбеди основа со која што понатаму треба да се споредат сите бенефити или слабости од (не) имплементацијата на планскиот документ. Поширокото подрачје/регионот во кој се наоѓа планскиот опфат има посебни квалитет од национална и светска важност, екосистем со врвни природни вредности, кои допринесуваат кон поголем развој на туризмот како движечка економска компонента за подрачјето.

Состојбата без имплементација на планскиот документ подразбира иднина на подрачјето на планскиот документ без имплементација на планираните активности од планскиот документ односно продолжување на моменталната состојба онаква каква што е сега.

Влијанијата од состојбата без имплементација на планскиот документ во рамките на планскиот опфат може да се поделат во три групи:

- **Економски влијанија**
- Отсуство на инвестиции во нови бизниси, кое што ќе резултира со слаб локален економски развој;
- Ограничен инфраструктурен развој на општината;
- Успоредување на економскиот развој на територијата на планскиот опфат;
- Намалени буџетски приходи.

- **Социјални влијанија**
- Немање на доволно работни места и зголемување на бројот на невработени луѓе;
- Иселување на младите луѓе во други градови или надвор од Македонија поради немање работа .
- **Влијанија врз животната средина**
- Отсуство на рационално користење на земјиштето и оформување на амбиентна целина

7. ВРСКА И УСОГЛАСЕНОТ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ

Плански документ кој директно корелира со изработената планска документација е **Планот за управување со светското природно и културно наследство на Охридскиот регион**. Во истиот план е елаборирана урбанизацијата и бесправно изградените објекти како закана за природното и културното наследство. Извадок од планот е и следниот текст:

Урбанизацијата на Охридскиот Регион започната во средината на XX век, особено е интензивна во новите делови од градовите и туристичките комплекси во крајбрежниот дел на езерото; историските јадра со модификации на структурите со поголеми или помали измени се останати во границите на своите урбано-историски рамки и со делумно нарушување на постојниот културен пејзаж.

Прекумерната и неконтролирана урбанизација негативно влијае на зачувувањето на: структурата на старите градски јадра на Охрид и Струга вклучително и на старата градска архитектура, структурата на населбите од крајбрежјето, но и на останатите простори каде се наоѓаат културни добра, како и на визуриите и пејзажот на заштитеното подрачје и на вредноста на археолошките локалитети.

Во различни временски периоди од 2000 година наваму, интензитетот на пренамена на продуктивно во градежно земјиште варира, што зависи од можностите за просторен развој, кои, пак, се во корелација со менувањето на одредбите на Законот за просторно и урбанистичко планирање и соодветните подзаконски акти.

Во контекст на истото, од исклучителна важност се 19-те препораки на Реактивната мониторинг мисија на УНЕСКО од 2017 година со посебен акцент на препораката број 6 за прогласување на времен мораториум на сите градежни активности во Охридскиот Регион, сè до донесување на потребните планови

(План за управување со Доброто, граници на Доброто, инвентар на природното и културното наследство, подобрување на релевантните законски одредби и друго).

Потребно е да се спомене дека во последните извештаи на експертските совтодавни тела на ОН за природа и култура, Охридскиот регион ги задоволува критериумите за впишување на листата на светски наследства во опасност, како и последната сесија на Комитетот за свестско наследство, каде се дискутирање точката „впишување на Охридскиот регион на листата на светски наследства во опасност“.

Закон за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион (Сл. весник на РМ бр. 75/10). Овој закон го уредува управувањето со светското наследство на УНЕСКО - Охридскиот регион, со поставување на правата и обврските на правните и физичките лица, како и разни институции, вклучувајќи ги и националните власти и општините Охрид, Струга и Дебрца.

Условите за планирање на урбанистичка планска документација за измена се во согласност со одредбите на Просторниот план на Република Македонија кој е усвоен од Собранието на Република Македонија. Просторниот план претставува највисок, стратешки, долгорочен, управувачки документ, по карактер интегрален развоен проект со чија помош се дефинира просторната организација на државата и целите и концепциите на просторниот развој на одделни области, како и условите за нивна реализација. Основна стратешка определба на Просторниот план на Републиката е остварување на повисок степен на интегрираност на просторот на државата и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски стандарди. Со Просторниот план на Р. Македонија, се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационално управување со просторот, спроведување на мерки за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи.

Спроведувањето на планот подразбира задолжително усогласување на соодветните стратегии, основи, други развојни програми и сите видови на планови од пониско ниво. Спроведувањето на планот се остварува со изготвување и донесување на просторни планови на региони, просторни планови на подрачја од посебен интерес, како и со урбанистички планови за населените места и друга документација за планирање и уредување на просторот.

Основа за изработка на планот е стратегијата за развој и наменската употреба на земјиштето утврдено со усвоениот Просторен План на Република Македонија, а ќе се изработи врз основа на методологијата, која произлегува од одредбите утврдени со Законот за просторно и урбанистичко планирање

(Сл.весник на РМ бр. 24/08 пречистен текст) и подзаконските акти што произлегуваат од истиот.

Во напорите за унапредување на квалитетот на живеењето во Републиката, посебно тежиште се става на унапредувањето и заштитата на животната средина. Состојбата на животната средина и еколошките барања се битен фактор на ограничување во планирањето на активностите, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.

Урбанистичка планска документација е во согласност и со Вториот Национален Еколошки Акционен План (НЕАП), според кој покрај проблемите со квалитетот на животната средина, се утврдени и мерки за надминување на тие проблеми, односно рационално користење и уредување на просторот и зачувување на природните богатства во согласност до концептот за одржлив развој.

Усогласување со Планот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион (2020 - 2029)

Врз основа на член 13 став (1) од Законот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион („Службен весник на Република Македонија“ бр. 75/10), Владата на Република Северна Македонија на седницата одржана на 21.1.2020 година го донесе, Планот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион (2020 - 2029) со Акциски план.

Охридскиот Регион е впишан на Листата на светско наследство заради своите природни вредности во 1979 година (според критериумот (iii), односно сега критериум (vii). Во препораките од евалуација спроведена од страна на ИУЦНЗ во 1979 година е укажано дека впишувањето на Листата на светско наследство треба да се темели и на културните вредности. Затоа, во 1980 година е извршено проширување на номинацијата со дополнување на критериумите за културни вредности (i), (iii) и (iv) и доброто е впишано под името „Охридски Регион со неговите културни и историски аспекти и неговата природна средина.“ Планот за управување со природното и културното наследство во Охридскиот Регион ќе обезбеди висок степен на заштита на исклучителната универзална вредност на регионот. Тој претставува основа за донесување развојни одлуки од сите засегнати страни, со што се обезбедува рамнотежа меѓу заштитата на доброто и неговото искористување. План за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) Овој План за управување со природното и културното наследство во Охридскиот Регион

(2020 - 2029) е изработен во согласност Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион („Сл. весник на РМ“ бр. 70/10).

Заради подобро управување и одржување на *исклучителната универзална вредност*, односно контрола врз одредени активности што можат да извршат негативни влијанија, во Планот воспоставени се заштитни зони, а секоја од нив содржи соодветни подзони. Овие подзони се воведуваат за да се рефлектираат посебните мерки за заштита што се применливи во овие зони.

Во согласност со потребите за урбан развој, а со цел постигнување на наведените аспекти и со максимално почитување на вредностите на културното и природното наследство, предметниот простор се наоѓа во граници на **III заштитна зона** согласно поделбата направена врз основа на природното наследство и **III – г (опфати на села)** согласно мерките за заштита на културното наследство на Охридскиот регион.

8. ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Состојбата на животната средина и еколошките барања се битен фактор на ограничување во планирање на стопанските активности, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и квалитетот на животната средина, како и заштитата и промоцијата, или соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата вредност и значење.

Република Македонија со цел заштита на животната средина има направено голем исчекор преку донесување на низа закони и подзаконски акти, кои се во согласност со Европските Директиви и голем дел од нив се транспонирани во националното законодавство од областа на животната средина.

Во Законот за животна средина се транспонирани обрските за заштита на животна средина усогласени со ЕУ Директивите, а кои се однесуваат на (Оценка на влијанијата на проектите врз животната средина, Стратегиска оценка на влијанието на планските документи врз животната средина, Интегрираното сперчување и контрола на загадувањето), истите во голем дел се усогласени со техничките барања на ЕУ Директивите преку донесени значителен број на подзаконски акти.

При подготовката на извештајот за стратегиска оценка за урбанистичката планска документација беа земени во предвид сите важечки законски прописи и стручна литература релевантна за оваа област. Исто така беше направена и

анализа за одредување на целите на заштита на животната средина содржан и во планските документи донесени на локално ниво.

8.1. ГЕНЕРАЛНИ ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ ОПФАТ

Во подготовката на извештајот земени се предвид целите на заштита на животната средина одредени на национално и меѓународно ниво, а кои се релевантни за планскиот документ. Генералните цели за заштита на животната средина земени во предвид при подготовката на урбанистичкиот план, односно кои се очекува да се постигнат со мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај се:

- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Достапност до доволни количества квалитетна вода, заштита, зачувување и постојано подобрување на расположливите водни ресурси, спречување или намалување на штетни испуштања, одведувањето и третман на комуналните отпадни води, третман на отпадни индустриски води од страна на самите субјекти;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово повторно искористување, отстранување на прифатлив начин;
- Рамномерен просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално користење и заштита на земјоделското земјиште;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на растителниот и животинскиот биодиверзитет;
- Избегнување, спречување или намалување на бучавата.

8.2. ЦЕЛИ НА СОЖС

ЦЕЛИ	ПРЕДМЕТ	СОЖС ИНДИКАТОРИ
<ul style="list-style-type: none"> - Подобрување на квалитетот на живот на локалното население, - Подобрување на здравјето на луѓето - Зголемување на животниот стандард 	<p>Сите медиуми на животната средина</p> <p>Население</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Измерени вредности за емисии во медиумите на животната средина, • Намалени психо-физички заболувања на населението, како резултат на нарушен квалитет на животната средина, • Зголемен животен век • Зголемена стапка на вработеност • Намалена миграција • Намален број на жители кои што живеат во сиромаштија
<ul style="list-style-type: none"> - Подобрување на квалитетот на воздухот - Намалување на емисиите на штетните гасови 	<p>Квалитет на воздухот</p> <p>Климатски фактори</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Концентрација на измерените вредности во границите на МДК • Непроменетата состојба на квалитет на амбиентен воздух во однос на измерените концентрации на амбиентен воздух мерени во претходната постојна состојба • Број на објекти кои користат алтернативните извори на енергија • Број на вработени кои користат јавниот транспорт

<ul style="list-style-type: none"> - Заштита и подобрување на квалитетот на водата и почвата 	<p>Површински води</p> <p>Подземни води</p> <p>Квалитет на почва</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Квалитет според хемиски и микро-биолошки анализи на третирана отпадна вода • Квалитет на подземните води во рамките на МДК • Подобрена ефикасност во употреба на водата • Количина на отпад кој е одложен на депонија
<ul style="list-style-type: none"> - Заштита и унапредување на биодиверзитетот - Заштита на природното богатство 	<p>Флора, фауна</p> <p>Природни живеалишта</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Процент на зачувани живеалишта и видови
<ul style="list-style-type: none"> - Соодветно управување со отпадот 	<p>Управување со отпад</p> <p>Квалитет на почва</p> <p>Квалитет на површински и подземни води</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Намален процент на генериран отпад • Зголемен процент на рециклиран и повторно употребен комунален отпад
<ul style="list-style-type: none"> - Минимизирање на појавите на несреќи и хаварии 	<p>Сите медиуми од животната средина</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Намален или елиминиран ризик од несреќи и хаварии

9. ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Подготовката на Извештајот за стратегиска оцена на влијанијата врз животната средина ги зема во предвид влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина од имплементација на урбанистичка планска документација, во поширок обем, глобално и кумулативно; пред изградба на поединечните проекти/објекти, кои влегуваат во состав на планскиот опфат, ќе се пристапи кон подетална анализа на можните влијанија врз животната средина во конструктивна, оперативна и постоперативна фаза, согласно глава XI - Барања за изработка на Оцена на влијанието врз животната средина на одредени проекти, член 24 од Законот за животна средина (Сл. Весник на РМ, бр. 53/2005, 81/2005, 24/2007 и 159/2008).

Врз основа на извршените анализи на веројатните влијанија при имплементација на планскиот документ утврдени се влијанијата кои позитивно се рефлектираат врз социо-економската состојба на населението, како и оние кои предизвикуваат негативни ефекти врз медиумите и областите на животната средина. Анализата подразбира разгледување на влијанијата на планскиот документ како целина и во поширок обем, од глобален, стратегиски аспект, без при тоа, да се разгледуваат поединечните проектни содржини опфатени со планскиот документ. Со имплементацијата на урбанистичка планска документација, се очекуваат позитивни влијанија врз социо-економскиот развој на Општината и пошироко, како што е подобрување на бизнис климата, развој на комерцијални, трговски и угостителски дејности, зголемување на нивото на животен стандард и др., користејќи ги притоа предностите што ги нуди местоположбата на градежната парцела со намена домување и добрите комуникациски врски.

Реализација на планската документација би предизвикала позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира економски ефекти манифестирани преку привлекување на нови инвестициони вложувања.

9.1. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ НАСЕЛЕНИЕТО

Со имплементација на планскиот документ се очекуваат позитивни долгорочни влијанија врз демографскиот развој на населението од околината. Урбанизацијата на просторот ќе доведе до зголемување на нивото на животен стандард. Во прилог на заштитата на животната средина и човековото здравје одат и предвидените плански решенија во смисла на: обезбедување на зеленило и богато хортикултурно уредување на градежната парцела и сообраќајниците во рамки на истата.

9.2. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ЧОВЕКОВОТО ЗДРАВЈЕ

Во текот на изградбата на објектите предвидени со оваа урбанистичко планска документација, се очекуваат времени и локални влијанија во смисла на директни афектирања врз човековото здравје, како резултат на појавата на бучава, вибрации, емисии во воздухот од возилата, прашина итн. Предвидени се посебно третирање на отпадните води, како и организирано управување со отпадот. Можноста за загадување на медиумите на животната средина (почва, површински и подземни води и воздух) ќе се сведе на минимум, а со самото тоа и можноста за загрозување на човековото здравје.

9.3. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ И КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ

Со имплементација на Урбанистичко планската документација не се очекуваат значителни негативни влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух и промена на климатските фактори од работата на планираните деловните субјекти-заради видот и природата на нивната основна дејност. Зголемувањето на фреквентноста на возила во самиот плански опфат, претставува потенцијална можност за нарушување на квалитетот на амбиентниот воздух. Сепак, предвидено е зеленило со задоволителен процент, можност за зелени појаси и богато хортикултурно уредување во рамки на парцела, што претставува основа да се очекува дека тоа нема да придонесе кон значајни нарушувања на квалитетот на воздухот во поширокото подрачје или да доведе до климатски промени.

9.4. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОДИТЕ

Во доставените информации и податоците од ЈП Водовод - Охрид бр. 09-1081/2 од 30.06.2020 год. претставена е постоечката водоводна инсталација од ПЕ црев со профил 63мм и длабочина од 0.60м

Согласно податоците и информациите од ЈП НИСКОГРАДБА ОХРИД бр. 09-1217/2 од 28.10.2020 год, во опфатот нема улична фекална и атмосферска канализација

Планските решенија за комуналната инфраструктура и одведувањето на фекалните и атмосферски води од планскиот опфат нема да дозволат истите неконтролирано да се испуштаат во непосредната околина.

Според тоа, не се очекуваат значителни влијанија врз површинските и подземните води. Само неправилното управување со отпадот, може да доведе до нарушување на квалитетот на подземните и површинските води.

9.5. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПОЧВАТА

При изработка на планскиот документ и анализите за природата и употреба на земјиштето кое се наоѓа во планскиот опфат ќе се оствари рационално користење на земјиштето преку неговата пренамена, кое ќе ефектуира со веќе споменатите бенефити.

Не се очекуваат значителни негативни влијанија врз почвата како резултат на имплементација на урбанистичко планската документација, имајќи ги предвид добро композираните плански решенија за комуналната инфраструктура од аспект на соодветно управување со отпадните води и отпадот генериран рамките на планскиот опфат. Со ваквите решенија се дава можност, работењето на идните деловни субјекти, како и инфраструктурните објекти да се остварува нормално и со доследно спроведување на законските обврски да спречат било какво загадување на почвата во самиот плански опфат и надвор од него.

Индириктното негативно влијание врз квалитетот на почвата од планираните капацитети се проценуваат како не многу значајни, со оглед на предвидените заштитни зелени зони и природата на предвидените дејности.

9.6. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПРЕДЕЛОТ И ПРИРОДНОТО НАСЛЕДСТВО

Во планскиот опфат на градежната парцела земјиштето е неизградено, односно нема никакви содржини.

Во Известувањето за податоци и информации од Министерство за животна средина и просторно планирање, Управа за животна средина, Сектор природа, под арх.број 11-3152/4 од 07.08.2020г. е констатирано дека:

Просторот на предметниот плански опфат влегува во границите на ЈУ НП Галичица во зона за одржливо користење, кое во согласност со член 106 од Законот за заштита на природа не поседува високи вредности за заштитата, каде се наоѓаат инфраструктурни објекти, објекти од културно наследство, типови шумски насади карактеристични за подрачјето како и населени места со околно земјоделско земјиште.

Исто така, наведено е дека предметниот опфат се наоѓа во граници на Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (УНЕСКО), а примената на мерките за управување со светското природно наследство предвидени во Законот за управување со светско природно и културно наследство во Охридскиот регион ("Сл. Весник на РМ"75/10) и Планот за управување за природното и културното наследство на Охридскиот регион (2019-2028), директно и индириктно нема да доведат до влошување на состојбата на светското природно наследство.

Според доставените податоци и информации од Јавната установа на Националниот парк Галичица арх.бр. 03-380/2 од 03.07.2020 г. „**Предметната катастарска парцела 1544/1 КО Трпејца се наоѓа во Национален Парк Галичица и тоа во Зоната за одржливо користење. Оваа зона согласно Законот за заштита на природата и Планот за управување со Национален Парк Галичица, не поседува високи вредности на заштита, во неа се наоѓаат инфраструктурни објекти и населени места со околно земјоделско земјиште. Согласно Табела 6-9 од Планот за управување со Национален Парк Галичица "Дозволени и забранети активности во зоните" во оваа зона дозволена е изградба на нови објекти.**

Бидејќи планскиот опфат на ЛУПД е во рамки само на КП 1544/1 КО Трпејца, односно во рамки на сопственоста на инвеститорот последниот пасус од Податоците и информациите бр. 03-380/2 од 03.07.2020 год. се однесува на соседната КП 1547 КО Трпејца, која не е дел од планскиот опфат.

Според тоа, сметаме дека имплементацијата на урбанистичко планската документација ќе има позитивно влијание на пределот од аспект на пејзажна и функционална композираност со постојната сообраќајница и ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај градежните објекти се предвидени зелени површини со хортикултурно уредување.

Од областа на заштита на природата, урбанистичката документација е усогласена со Просторниот план на Република Македонија и Просторниот план на Охридско-преспански регион, како и Законот за заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро, Законот за управување со светското културно наследство во Охридскиот регион и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО, Законот за заштита на природата, на тој начин, што врз основа на режимите на заштита, се организирани активностите за разработка на планската документација и изградба на градби, кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштита.

9.7. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Согласно добиените податоците и информациите од "Националната установа Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј"- Охрид, арх.бр. 13-455/2 од 27.08.2020 год. за заштита на недвижното културно наследство, **просторот за кој треба да се работи ЛУПД нема познати или евидентирани споменици на културата или археолошки локалитети.** Врз основа на Планот за управување за природното и културното наследство на Охридскиот регион (2019-2028), предвидениот плански опфат се наоѓа во Зона III-г на заштита на културното наследство - Села и крајбрежни населби, со пропишан

соодветен режим на заштита кој треба да се почитува во ЛУПД. При ревитализација на селата и крајбрежните населби со амбиентални вредности потребно е да се применат форми на заштита за постигнување на едукативни, еколошки и туристички ефекти, а кај локалното население да се поттикнува грижата за наследството. Тоа се однесува на руралните населби и населбите од крајбрежието на Охридското Езеро кои имаат потреба од интегрален пристап во заштитата и зачувување на пределот од агресивните намени. Доколку при изведувањето на земјените работи и друг вид на ископ при реализација на планот, се најде на случајни откритија на движни и недвижни археолошки артефакти, потребно е да се почитуваат одредбите согласно Законот за заштита на културно наследство (Сл. Весник на РМ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18) согласно член 65 и член 129, односно да се изврши увид од стручно лице - археолог и да се направи записник од увидот со кој ќе се дадат понатамошни смерници. Недвижното културно наследство, градителска целина или поединечен објект, како заедничко светско културно наследство кое припаѓа на целото човештво, во урбанистичките планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационото ткиво на градовите и населените места или поширокото подрачје и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

Според добиените податоците и информациите од Министерство за култура, Управата за заштита на културното наследство бр. 17-2136/2 од 17.07.2020 год., ***предметниот плански опфат се наоѓа во близина на археолошки локалитет Кале, но не и во негови рамки, за што е потврдено од НУ Завод за заштита на спомениците на културата и музеј - Охрид.***

Во текстуалниот дел од Планската документација ќе биде наведен член 65 од Законот за заштита на културното наследство ("Службен весник на РМ" број 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18).

Поширокото подрачје во кое се наоѓа планскиот опфат се наоѓа територијата на светско природно и културно наследство до Охридскиот регион (Закон за управување со светско природни и културно наследство во Охридскиот Регион, член 8, став (1)- Граници), но на локацијата на кој се наоѓа планскиот опфат не се регистрирани културни наследства.

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности и книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес.

Планскиот опфат се наоѓа во просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, и потребно е да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот регион (Службен весник на Република Македонија, број 75/10).

Според тоа, уредувањето на овие простори треба да се базира на сеопфатно истражување и анализа и заради подигнување на нивото на разработка на урбанистичката документација, и вклопување на третирааниот простор во поширокиот амбиент кој кореспондира со пејсажните и структурните вредности на урбаното ткиво на Охрид, Охридското крајбрежје, Националниот парк Галичица и на регионот во целост, се препорачува:

- со предвидените висини и габарит на објектите не смее да се нарушат видиците и панорамата, ниту да се нарушуваат исклучителните вредности на светското природно и културно наследство на Охридскиот регион.
- архитектонското обликување да биде со материјали и форми кои ќе придонесат за зачувувања на изворните, историските, урбанистичко - архитектонски уметнички и естетски вредности на заштитеното подрачје и ќе придонесе за наменско оспособување на објектите кон современите потреби на домување во комбинација со стопанските, туристичките, културните и др. дејности.
- да се почитуваат пејсажните вредности на непосредната околина
- да се почитува правото на визури и инсолациска изложеност на планираните градби и во однос на постојниот изграден фонд.
- да се даде оценка на влијанијата врз културното наследство, односно оценка на визуелните влијанија врз пределот во рамките на природното и културното наследство на Охридскиот регион.
- во општите одредби треба да стои забелешката дека доколку при изведувањето на земјените работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно - историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со член 65 и член 129 од Законот за заштита на културно наследство.

Недвижното културно наследство, без оглед дали е во прашање заштитен регион, градителска целина или поединечен објект, како заедничко светско културно богатство кое припаѓа на целото човештво, во урбанистичките планови треба да се третираат на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во оппросторното и организационото ткиво на градовите и населените места или поширокото подрачје и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

Бидејќи предметниот простор се наоѓа во границите на "Охридското природно и културно - историско подрачје" (Решение бр. 03 - 461 од 08. 12. 1978 год.), а преставува дел од природното и културното наследство на Охридскиот регион заштитен од УНЕСКО се потенцира дека при реализација на планските решенија треба да се води сметка за одредбите од Конвекцијата за заштита на светското културно и природно наследство.

Имајќи предвид дека предметната локација за која се изработува ЛУПД се наоѓа во близина на регистрирано природно, но и културно наследство, односно станува збор за регион кој е впишан во Листата на УНЕСКО, укажуваат на неопходната потреба од целосно почитување и примена, како на домашната законска регулатива, која се однесува на заштита на природното и културно наследство, така и на примена на меѓународните прописи и Конвенции чиј потписник е Република Македонија.

Доколку при реализација на земјаните активности на терен се најде на археолошко наоѓалиште, треба да се постапи согласно одредбите од член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 38/14 и 44/14).

9.8. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ БИОДИВЕРЗИТЕТОТ

Иако целото подрачје во кое се наоѓа планскиот опфат се наоѓа територијата на светско природно и културно наследство до Охридскиот регион (Закон за управување со светско природно и културно наследство во Охридскиот Регион, член 8, став (1)- Граници), во пределот кој се наоѓа во рамките на планскиот опфат не се евидентирани/воочени карактеристични видови од флора и фауна, ендемични и загрозени видови, како и карактеристични живеалишта.

Со реализацијата на урбанистичка планска документација се очекуваат негативни влијанија врз флората и фауната кои се наоѓаат на просторот на планскиот опфат. Изградбата на планираната инфраструктура ќе има негативно влијание на организмите бидејќи тие се чувствителни при човеково присуство. Меѓутоа мора да се земе во предвид и фактот дека на овој простор присуството на активностите на човечкиот фактор е евидентно (интензивен сообраќај, особено во туристичката сезона).

Со оглед на фактот што веќе се работи за урбана средина, не се очекува дополнително деградирање на живеалиштата и прекинување на ареалите на движење, односно не се очекува раселување на животинскиот свет во околниот предел со исти особености. Негативните влијанија ќе бидат локални и не се очекува да бидат значителни.

Потенцијални влијанија можат да се јават како резултат на прекумерната урбанизација, лошата комунална инфраструктура, несоодветното депонирање на отпадни материји и сл, што не е случај со овој плански опфат.

9.9. ВЛИЈАНИЕ ПОРАДИ ЗГОЛЕМЕНА БУЧАВА

Со реализацијата на овој ЛУПД можни се негативни влијанија врз животната средина предизвикани од зголемена бучава, особено во периодот на изградба. Истовремено, извор на бучава главно ќе биде зголемената фреквенција на моторни возила во реонот што произлегува од самата местоположба на планскиот опфат, особено во туристичката сезона.

9.10. ВЛИЈАНИЕ ПРЕДИЗВИКАНО ОД УПРАВУВАЊЕТО СО ОТПАДОТ

Според планските решенија отпадот кој ќе се генерира во планскиот опфат ќе се изнесува од страна на овластена фирма, во случајот комуналното претпријатие од Охрид - „Охридски Комуналец“ и ќе се депонира на депонија Буково, како единствена алтернатива во моментот. Комерцијалниот отпад кој ќе биде застапен според природата на дејностите кои ќе се одвиваат во планскиот опфат се очекува да биде третиран од страна на овластени фирми. Не се очекуваат значајни влијанија од овој вид отпад.

Вид на отпад	Бр. од листа на отпади	Начин на постапување	Назив на правно лице кое постапува со отпадот
Отпад од кршење и сечење на камен	01 04 13	Привремено складирање	Охридски Комуналец
Мазут и дизел гориво	13 07 01	Привремено складирање	Лиценцирана фирма
Бензин	13 07 02	Привремено складирање	Лиценцирана фирма
Отпадни моторни масла и масла за подмачкување	13 02 08	Селектирање и складирање	Лиценцирана фирма
Пакување од хартија и картон	15 01 01	Привремено складирање	Лиценцирана фирма
Пакување од пластика	15 01 02	Привремено складирање	Лиценцирана фирма
Земја и камења што не содржат опасни супстанции	17 05 04	Искористување при изградба на улицата	Инвеститорот

Ископана земја што не содржи опасни супстанции	17 05 06	Искористување при изградба на улиците	Инвеститорот
Мешани материјали од градење	17 09 04	Привремено складирање	Охридски Комуналец
Биоразградлив отпад од кујни и кантини	20 01 08	Привремено складирање и компостирање	Лиценцирана фирма и Инвеститорот

Доколку отпадот уредно се селектира и собира во контејнери, а после тоа и организирано се транспортира на депонија се очекува влијанијата од генерирањето на отпад да бидат сведени на минимум. Се препорачува испитување на можноста за искористување на отпадот како секундарна суровина или негово одложување до капацитети каде ќе може да се искористува неговиот енергетски потенцијал.

10. МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА, НАМАЛУВАЊЕ И УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Примена и планирање на мерки за намалување на негативните влијанија врз животната средина, односно на причините кои допринесуваат викенд куќите да има негативни влијанија врз животната средина, допринесува до намалување и неутрализирање на овие влијанија. За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Интегрирано управување со отпадот;
- Зачувување на амбиенталните, естетските и рекреативните потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Искористување на соларна енергија, преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија;
- Задолжително испитување на пречистените води пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со граничните вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот, согласно Уредбата за класификација на водите и Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе

трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на зеленило покрај објектите. Изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување

10.1. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ НАСЕЛЕНИЕТО

Спроведувањето на планскиот документ се очекува позитивно да влијае врз демографскиот развој на населението во околината. Со изградбата на овие викенд куќи ќе се ублажи состојбата од социоекономски аспект, поради фактот за потенцијални вработувања за време на изградбата како и за време на оперативната фаза на објектот доколку тие се наменат за туристички цели.

10.2. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ЧОВЕКОВОТО ЗДРАВЈЕ

Согласно планските решенија планирано е изградба на сообраќајна инфраструктура, комуналната инфраструктура, зеленило и хортикултурно уредување, правилен третман на отпадните води, организирано управување со отпадот и сл. Сите овие мерки обезбедуваат директна и индиректна заштита на човековото здравје. Интегралната реализација на предложените мерки е во насока на намалување на можните негативни влијанија врз животната средина, кои може на директен или индиректен начин да се рефлектираат врз здравјето на луѓето. Доследно спроведување на планските решенија за сообраќајната, комуналната инфраструктура и останато ќе бидат доволна гаранција за директна заштита на човековото здравје. Имено, со овие решенија можноста за загадување на медиумите на животната средина (почва, површинските и подземните води и воздухот) ќе се сведе на минимум, а со самото тоа и можноста за загрозување на човековото здравје.

10.3. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ И КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ

Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух и климатските промени предизвикани од емисијата на издувни гасови од зголемената фреквенција на возилата, генерално се однесуваат на употребата на еколошки горива кои се приоритет на Република Северна Македонија. На тој начин ќе се избегнат негативните влијанија предизвикани од овој начин на загадување на воздухот. Во планските решенија донесени се решенија за

формирање на заштитен зелен појас и хортикултурно уредување на планскиот опфат. Исто така за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух и климатските промени, се препорачува примена на природниот гас во улога на енергенс и користење на алтернативни извори на енергија (пример: сончеви колектори). Со цел да се намалат влијанијата врз квалитетот на воздухот од превозните средства препорачливо е поголема примена на јавен транспорт и велосипеди од страна на вработените.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на ЛУПД кој е предмет на овој извештај, Општина Охрид се следите мерки:

- Заштитна опрема за работниците кои ќе бидат изложени на прашина при изведба на планскиот опфат;
- Механизацијата да биде во фаза на мирување (исклучени мотори) во периодот кога не се изведуваат никакви активности на теренот;
- Во планскиот опфат да се предвиди формирање на појаси со заштитно зеленило, ниско и средно, со долг вегетациски период се со цел нивно функционално развивање;
- При планирањето и изградбата на капацитетите приоритет да се дава на најдобро достапните техники и инсталации;
- Избегнување на користењето на фосилните горива како енергетски ресурс;
- Користење на електрична енергија како енергенс за затоплување при што нема да има никакви загадувачки емисии или пак користење на обновливи извори на енергија;
- Мониторинг на емисии на загадувачки материи во воздухот;
- За подобрување на квалитетот на воздухот на самиот опфат, на сите слободни површини да се предвидат зелени површини.

10.4. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОДИТЕ

Во доставените информации и податоците од ЈП Водовод - Охрид бр. 09-1081/2 од 30.06.2020 год. претставена е постоечката водоводна инсталација од ПЕ црева со профил 63мм и длабочина од 0.60м. Водоснабдувањето за градежната парцела е предвидено да биде преку приклучок на постојниот цевовод ПЕ црева со профил Ø 63 мм. Во понатамошната постапка за време на изведба на градежните зафати се препорачува да се контактира Техничката служба од ЈП Водовод - Охрид.

Согласно податоците и информациите од ЈП НИСКОГРАДБА ОХРИД бр. 09-1217/2 од 28.10.2020 год, во опфатот нема улична фекална и атмосферска канализација.

Во планирана состојба отпадните води се планира да се одводот во септичка јама која е предвидена на северо запад во градежната парцела покрај постојниот пристапен пат, се до изведба на фекална канализација.

Податоци за атмосферска канализација не се добиени, тоа значи дека во близина на наведениот опфат нема атмосферска канализациона мрежа, па атмосферската вода како и до сега ќе се апсорбира во почвата.

Селото Трпејца се наоѓа на брегот на Охридско Езеро и во границите на националниот парк Галичица. Во моментот на изработката на овој документ, ова населено место сеуште нема изградено фекална и и атмосферска канализација. Заради значењето и важноста на Езерото и заштитата на природното наследство, секој субјект е должен во текот на своите активности да се однесува внимателно и рационално во користењето на водите, да го спречува загадувањето на водите и да избегнува било какви негативни ефекти и ризици за човековото здравје и за животната средина.

- Акумулирањето, зафаќањето, црпењето, користењето, пренасочувањето, одведувањето и испуштањето, како и другите дејства врз водите да се вршат под услови, на начин и во постапка утврдени со Законот за води и Законот за животната средина и Законот за заштита на природата .
- Правните и физичките лица кои согласно прописите за заштита на природата се надлежни за управување со заштитените подрачја се должни да вршат мониторинг на водите во тие подрачја и да ги доставуваат резултатите до Министерството за животна средина и просторно планирање.
- Во идниот развој на просторот заради заштита на бреговите на Езерото од лизгање на теренот, појава на ерозија или создавање на суводолици и порои не се дозволува изведба на работи кои би можеле да ги сменат природните услови во околината на Езерото (сечење на дрва и уништување на вегетацијата на бреговите). Активностите да се насочат кон уредување и оплеменување на целиот слив на Езерото.

10.5. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПОЧВАТА

Планската документација нуди препораки и решенија за управувањето со отпадните води и отпадот што претставува основен предуслов за спречување на негативните влијанија врз почвата, а индиректно и на подземните води при потенцијална инфилтрација на отпадните води. Со доследно спроведување на

законските обврски ќе се спречи било какво загадување на почвата во самиот плански опфат надвор од него.

Во време на градежните активности потребно е контролирано и внимателно отстранување на површинскиот слој од почвата, да не се вршат поголеми ископи од планираните, како и вишокот на земја да се искористи повторно. Градежниот шут ако може да се употреби за тампонирање, а во случај да треба да се отстрани, истиот да се собере, транспортира и одложи на за таа цел посебно место на депонија. Во оперативната фаза треба да се забрани фрлање и неконтролирано одлагање на отпад. Се предлага мерките за заштита на почвата да се вградат во Оперативен план, кој ќе биде подготвен од експерт од таа област и воведување на строг и перманентен мониторинг на спроведување на планот.

10.6. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПРЕДЕЛОТ

Во планираните активности на планската документација за изградба на викенд куќите, вклучени се заштитни појаси за заштита на просторот. Овие објекти ќе имаат позитивно влијание на пределот од аспект на пејзажна и функционална компонираност со постојната сообраќајница и ќе делува како една осмислена урбанизирана целина. Сите овие активности ќе служат за зачувување и збогатување на амбиентот на просторот.

Исклучителното значење, вредност и чувствителност на просторот на с. Трпејца, кој е предмет на разработка на Условите за планирање на просторот, од аспект на вредностите на природната и создадена средина, наметнуваат потреба во планирањето на просторот да се вградат и почитуваат:

- определбите на Просторниот план во однос на дестимулација на проширување на градежното земјиште и поефикасно и порационално искористување на постојната ангажирана површина;
- определбите за планирање на населбите во крајбрежниот појас потврдени во досието "Унеско", кои препорачуваат:
- регулиран и плански раст и развој на населбите во приобалниот езерски појас;
- изградба на туристички населби во крајбрежјето со ограничена туристичка понуда која не предизвикува деградација на природните вредности;
- уредување на крајбрежните простори врз основа на регулирана заштита во појас од 300 - 1000 м од бреговата линија.

10.6. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПРИРОДНОТО НАСЛЕДСТВО

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија просторот кој е предмет на разработка на Локална урбанистичко-планска документација со основна класа на намена А4 - времено сместување, КО Трпејца, Општина Охрид, се наоѓа во границите на заштитениот Национален парк Галичица и на околу 80 m растојание од крајбрежјето на заштитениот споменик на природата Охридско Езеро.

При изработка на Локалната урбанистичко-планска документација потребно е да се почитуваат режимите на заштита на зоната во која се наоѓа предметната локација согласно Законот за прогласување на дел од планината Галичица за Национален парк ("Службен весник на РМ" број 171/10), да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата ("Службен весник на РМ", број 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16), подзаконските акти донесени врз основа на овој закон, Законот за заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро („Службен весник на Социјалистичка Република Македонија" број 45/77, 8/80, 51/88, 10/90 и „Службен весник на Република Македонија" 62/93), како и заштитните категории и режимите за заштита, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.

Предметната локација се наоѓа во опфат на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион (Службен весник на Република Македонија, број 75/10), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција.

Доколку при изработката на Локалната урбанистичко-планска документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

10.7. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Заради подобро управување и одржување на *исклучителната универзална вредност*, односно контрола врз одредени активности што можат да извршат негативни влијанија, воспоставени се три заштитни зони, а секоја од нив содржи соодветни подзони. Овие подзони се воведуваат за да се рефлектираат посебните мерки за заштита што се применливи во овие зони.

Во согласност со потребите за урбан развој, а со цел постигнување на аспекти и максимално почитување на вредностите на културното и природното наследство согласно Планот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион (2020 - 2029) со Акциски план, предметниот простор се наоѓа во граници на III заштитна зона согласно поделбата направена врз основа на природното наследство (Т. 9.2.2.3).

Третата заштитна зона ќе ги опфати просторите со непродуктивна намена (населби и друго градежно земјиште) и продуктивно земјиште (земјоделски посеји, пасишта и шуми), што се застапени меѓу котата 866 м н.в. и надворешната граница на првата заштитна зона. Во оваа зона ќе се овозможи развој на населбите, туризмот и инфраструктурата, но ќе се дефинираат посебни услови.

Забранети активности во заштитната зона III:

- интензивно земјоделско производство со примена на арско, хемиско ѓубриво и пестициди кои ги загадуваат површинските и подземни води;
- зголемување на урбаните опфати на населбите за не повеќе од 20%;
- изградба на инфраструктурни градби, освен кога проектите се од јавен интерес и кога за нив се спроведува стратегиска оценка и/или оценка за влијание врз животната средина и социјалните аспекти, како и оценка на влијанието врз културното наследство;
- други активности што може да го нарушат пределот и да ги загорзат исклучителните вредности;

Предметниот простор согласно зонирањето од **аспект на заштита на културното наследство** на Охридскиот регион пропишан во Планот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион (2020 - 2029) со Акциски план, е дел од **зоната III – г** (опфати на села) – Т. 9.2.2.3

Забранети активности во заштитната зона III-г:

- интензивно земјоделско производство со прекумерна употреба на пестициди/ѓубриво кои загадуваат;
- изградба на објекти со намена семејно домување повисоки од П + 2 ката и поголем процент на изграденост од 50%, освен за селата од збиен тип;
- зголемување на урбаните опфати на селата за повеќе од 20%;

- реконструкција на легално изградените станбени објекти во постојниот габарит;
- други активности што може да го нарушат пределот и да ја загрозат исклучителната вредност

При ревитализацијата на **селата и крајбрежните населби** со амбиентални вредности потребно е да се применат форми на заштита за постигнување едукативни, еколошки и туристички ефекти, а кај локалното население да се поттикнува грижата за наследството. Тоа се однесува на руралните населби и населбите од крајбрежјето на Охридското Езеро кои имаат потреба од интегрален пристап во заштитата и зачувување на пределот од агресивните намени.

Надвор од градските подрачја (надвор од опфат на ГУП), со исклучок на крајбрежниот појас, во согласност со насоките и критериумите утврдени во Просторниот план на Охридско-преспанскиот Регион, може да се планираат:

- инфраструктурни градби (првенствено со користење на постојните траси и коридори за да се заштитат шумите и земјоделското земјиште, односно уништувањето на интегритетот на природните структури создадени од човекот со задолжително изработувањеа Стратегија за оцена на влијанието врз културното наследство);
- активности кои ќе ги подобрат условите за живеење и стопанисување преку ревитализација на руралните населби преку принципот на интегрален развој и потребите на селскиот и екотуризам (во согласност мерките на заштита и со претходна согласност од надлежните институции);
- реконструкција на легално изградени станбени објекти во постојниот габарит.

Согласно Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 38/14 и 44/14) во просторните и урбанистички планови, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат плански мерки за заштита на спомениците на културата, како и насоки за определување на режимот на нивната заштита. Доколку при изведување на земјаните работи, а заради изградба на предвидените содржини со овој ЛУПД кој е предмет на овој извешај се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

10.8. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ВРЗ БИОДИВЕРЗИТЕТОТ

Во Известувањето за податоци и информации од Министерство за животна средина и просторно планирање, **Управа за животна средина, Сектор природа, под арх.број 11-3152/4 од 07.08.2020г.** е констатирано дека:

просторот на предметниот плански опфат влегува во границите на ЈУ НП Галичица во зона за одржливо користење, кое во согласност со член 106 од Законот за заштита на природа не поседува високи вредности за заштитата, каде се наоѓаат инфраструктурни објекти, објекти од културно наследство, типови шумски насади карактеристични за подрачјето како и населени места со околно земјоделско земјиште.

Исто така, наведено е дека предметниот опфат се наоѓа во граници на Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (УНЕСКО), а примената на мерките за управување со светското природно наследство предвидени во Законот за управување со светско природно и културно наследство во Охридскиот регион ("Сл. Весник на РМ"75/10) и Планот за управување за природното и културното наследство на Охридскиот регион (2019-2028), директно и индиректно нема да доведат до влошување на состојбата на светското природно наследство.

Според доставените податоци и информации од Јавната установа на Националниот парк Галичица арх.бр. 03-380/2 од 03.07.2020г.

Предметната катастарска парцела 1544/1 КО Трпејца се наоѓа во Национален Парк Галичица и тоа во Зоната за одржливо користење. Оваа зона согласно Законот за заштита на природата и Планот за управување со Национален Парк Галичица, не поседува високи вредности на заштита, во неа се наоѓаат инфраструктурни објекти и населени места со околно земјоделско земјиште. Согласно Табела 6-9 од Планот за управување со Национален Парк Галичица "Дозволени и забранети активности во зоните" во оваа зона дозволена е изградба на нови објекти.

Со примена на предвидените мерки за заштита на животната средина од различни аспекти (отпадни води, бучава, почва итн) ќе произлезе спречување на потенцијални негативни влијанија врз флората и фауната. Со помош на заштитните зелени зони со висока и ниска вегетација и хортикултурно уредување на планскиот опфат, дел од флората ќе се компензира, а со тоа ќе се ублажат негативните влијанија. Основен услов за намалување на влијанијата врз флората и фауната се примената на предвидените мерки за правилно управување со просторот, отпадните води, отпадот, бучавата, почвата, воздухот и сл. На самиот простор за изработка на планот нема евидентирано природно наследство. Доколку при изградба на објектите или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природното наследство кои можат да

бидат загрозени со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се превземат следните мерки на заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на деловите прогласени и предложени како природно наследство;
- Во подрачјата и зоните со строга заштита да се дозволат само научноистражувачки активности;
- На местата со карактер на природно наследство дозволено е користење на растителни и животински видови само во санитарно здравствени цели со специјална дозвола од надлежен орган;
- На подрачјата кои се предложени за заштита како природно наследство, изградбата и уредувањето до прогласувањето на истите мора да се врши само со специјална дозвола од надлежен орган;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејсаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и превземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветните институции во окружувањето.

За намалување на влијанијата врз околниот растителен и животински свет кои ќе се јават како резултат на појавата на издувни гасови од користењето на градежна механизација во подготвителната и конструктивна фаза и користењето на моторни возила во оперативната фаза се препорачува употреба на исправна градежна механизација и користење на еколошки сертифицирани горива. За време на подготвителната и конструктивна фаза исто така, се очекува појава на емисии на фугитивна прашина како резултат на работењето на градежната механизација. За намалување на влијанијата од емисиите на фугитивна прашина се препорачува употреба на распрскувачи.

10.9. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ПОРАДИ ЗГОЛЕМЕНА БУЧАВА

Проблемот кој се јавува заради зголемена бучава треба да се решава со заштитни зелени појаси и богати хортикултурни насади. Мерки кои се предвидуваат за спречување и намалување на бучавата се:

- Објавување на план на отпочнување и завршување на работите;
- Изведба на работите во тек на дневни часови и намалување на можноста за вознемиреност од бучава (од 07.00-17.00 часот);

- Користење на нови и технички исправни машини, кои предизикнуваат помало ниво на бучава;
- Изведба на заштитни зелени појаси и хортикултурни садници во границите на планскиот опфат за намалување на нивото на бучава.

10.10. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕ ПРЕДИЗВИКАНО ОД УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДОТ

За избегнување на негативните влијанија врз животната средина поради неправилно управување со отпадот се препорачува исполнување на законските обврски за управувањето со него, како што е собирање, селектирање и превземање на истиот. Мерките се вградени во техничките и организациони решенија на планскиот документ, додека собирањето и транспортот ќе се реализира од страна на Јавното комунално претпријатие.

Во периодот на градба на новите содржини ќе се отстрани поголема количина на почва. По завршувањето на градежните активности потребно е да се процени можноста за повторно искористување на отстранетата почва од теренот, со цел да се избегнат дополнителните економски трошоци, заради потребата од нејзина дислокација и/или привремено складирање и отстранување во привремени одлагалишта. По завршување на активностите на терен градежниот шут ако може ќе се употреби за тампонирање, а во случај да треба да се отстрани, истиот да се собере, транспортира и одложи на посебно место на депонија. Согласно Законот за управување со отпад, создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При управување со отпадот по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен во истиот или во друг процес за екстракција на секундарните суровини или пак да се искористи како извор на енергија. Мора да се поттикнуваат процесите на повторно искористување, рециклирање и на преработка на материјалните/енергетските фракции на отпадот, со цел да се подобри искористеноста на ресурсите, а на депониите да се одстрануваат само неупотребливите фракции. Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ќе ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

По завршувањето на градежните активности потребно е да се обезбеди вегетациски покривач на почвата околу новоизградените содржини. Со плановите за хортикултура неопходно е да се утврдат исклучиво декоративни насади. За воспоставување на систем на интегрирано и одржливо управување со отпадот во сите негови фази и заради елиминирање на потенцијалните негативни влијанија од неговото продуцирање се предлага присуство на лице

лиценциран експерт за управување со отпад, кој ќе подготви Оперативен план за активностите и воспостави целосен и перманентен мониторинг. За избегнување на евентуалните влијанија врз животната средина поради несоодветното управување со отпадот, кој што ќе се создава на локацијата се препорачува реализација на законските обврски за управување со отпадот, почитувајќи ги пред се основните принципи за управување со отпадот (одржлив развој, принципот на близина, хиерархија на отпадот, загадувачот плаќа и др.). При управувањето со отпадот да се земе предвид хиерархијата во управувањето со отпадот и различни достапни технички опции за избегнување на отпадот, намалување на потенцијалот на опасност на отпадот и намалување на самите извори, искористување за материјали/енергија, како и намалување на остатоците за депонирање во согласност со оценката на најдобра можна еколошка опција со цел да се применува еколошки безбедно финално депонирање, зачувување на необновливите природни ресурси и постигнување на минимални емисии од процесите на третман/депонирање на отпад во животната средина. Неопходно е да се воспостави ефективна организациска поставеност во сите фази на реализација на планскиот опфат од планирање до финално отстранување на генерираниот отпад на локацијата. Активностите на управување со отпад мора да ги спречуваат емисиите во животната средина, како и штетните и другите негативни ефекти врз здравјето и добро состојбата на населението, за животните и за вегетацијата и за живеалиштата и за природата, преку техничките мерки со посебна цел да се заштитат зелените површини и водните ресурси кои претставуваат добра од посебен национален интерес. После соодветниот третман се препорачува задолжително *депонирање на инертните отпадни материји* во постојната санитарна депонија во Охридската гравитациона зона.

10.11. МЕРКИ ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЗАШТИТА ОД НЕСРЕЌИ И ХАВАРИИ

Согласно Законот за заштита и спасување, (Сл. в. на РМ бр: 36/2004 и 86/2008) се уредува заштитата и спасувањето на луѓето и материјалните добра од природни непогоди, епидемии, епизотии, епифеиотии, како и други несреќи во мир и во војна и од воени дејствија во Република Македонија

Согласно Законот за одбрана (Сл.в.на РМ бр.42/01), Законот за заштита и спасување (Сл.весник на РМ бр.36/04, 49/04 и 86/08), Законот за пожарникарство (Сл.весник на РМ бр: 67/04) и Законот за управување со кризи (Сл.в.на РМ бр.29/05), задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.

Мерките за заштита и спасување се остваруваат преку организирање на дејства и постапки од превентивен карактер, кои ги подготвува и спроведува Републиката преку органите на државната управа во соодветната област.

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат при планирањето и уредувањето на просторот, во плановите како и при изградба на објекти и инфраструктура, согласно Уредбата за начинот на применување на мерките за заштита и спасување, при планирање и уредување на просторот и населбите, во проектите и изградба на објектите (Сл весник на РМ бр; 105/05), како и учество во техничкиот преглед.

Јавните засолништа се планираат согласно Програмата на Владата за мерките за заштита и спасување и програмите на единиците на локалната самоуправа за мерките за заштита и спасување, а истите се вградуваат во Урбанистичките планови. Мерките за заштита и спасување се однесуваат на заштита од природни непогоди и други несреќи, во мир и во војна и од воени дејствија.

Природни непогоди се земјотреси, поплави, лизгање на земјиште, снежни лавини, наноси, луњи, уривање на високи брани и насипи, суша, атмосферски и други непогоди.

Други несреќи се пожари, големи несреќи во патниот, железничкиот и воздушниот сообраќај, несреќи во рудници, индустриски несреќи предизвикани од експлозии и други техничко-технолошки причини, паѓање на радиоактивни врнежи, прашини и талози, излевање на нафта и нафтени деривати, и други отровни хемикалии, експлозии на гасови, запалливи течности и гасови, како и други гориви материи кои со воздухот создаваат експлозивни смеси и други експлозивни материјали од поголем размер. При изработка на техничката документација и изведбата на објектите, истите треба да ги задоволуваат сите мерки на превентива и заштита во случај на пожар и паника. Изработката на техничката документација треба да биде во согласност со Законот за заштита од пожар.

Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурацијата на теренот, степенот на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките, ружата на ветрови и слично кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари. Заради поуспешна заштита од ваквите појави во урбанистичките планови и проекти се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување на помош при отстранување на последиците предизвикани од пожари. При планирањето на просторот, со диспозицијата на градежните парцели, сообраќајните правци и површините за градба, е водена посебна сметка за вградувањето на постојните противпожарни прописи, кои го бараат следното: брз и лесен пристап на ПП возила и другата ПП опрема во опфатот од неколку страни како би се овозможило кружно движење на истите,. Непосреден пристап на ПП возила и другата ПП опрема до ГП и до објектот во неа, Обезбедување на пропусна моќ и сообраќаен профил на сите улици во планскиот опфат со мин. ш = 5,5 м, потребен радиус на кривина и носивост на коловозот до 10,0 тони осовински притисок, за да може

да се движат ПП возилата и останатата ПП опрема, Обезбедување на доволно количини на вода преку развиена хидрантска мрежа низ опфатот и пошироко. Заштитата од пожари опфаќа мерки и дејности од нормативен, оперативен, организационен, технички, образовно-воспитен и пропаганден карактер, кои се уредени со Законот за заштита и спасување (Сл. Весник на РМ бр. 36/04, 49/04 и 86/08) кој е во согласност со директивите на Европската Унија, како и Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари. Дел од природните непогоди и другите несреќи можат да се јават и во границите на планскиот опфат. Согласно Просторниот план на РМ и согласно Законот за одбрана (Сл. Весник на РМ бр. 42/01, 05/03, 58/06 и 110/08), Законот за заштита и спасување (Сл. весник на РМ бр.36/04, 49/04, 86/08, 124/10 и 18/11) и Законот за управување со кризи (Сл. весник на РМ бр.29/05), просторот предвиден за изработка на предметната планска документација, се наоѓа во зона на простори загрозувани од долготрајни воени дејства. Согласно член 53 од Законот за заштита и спасување треба да се применуваат мерки за заштита и спасување. Тоа пред се офаќа изградба на објекти отпорни на сеизмички дејствија, обезбедување на противпожарни пречки, изградба на објекти за заштита и изградба на потребната инфраструктура. Инвеститорот е ослободен од обврската за изградба на засолниште за основна заштита.

Локации:

- Новопредвидените локации да бидат планирани според Законот за просторно и урбанистичко планирање со максимално зачувување на зелените површини околу објектите.
- Секоја новоиздадена локација, со оглед на можноста за постоење на археолошки локалитети треба да биде условена со археолошки надзор при изведба на земјани работи.

Посебни мерки

- Посебните мерки за заштита предвидени со правилникот за изготвување на заштитно конзерваторски основи(Службен весник на РМ од 19.12.2005) член 10, став 1 точка 5 содржат конзерваторски, правни, административни и други превентивни и корективни мерки какви што се особено:
- Мерки за заштита од последиците од загадувањето се предвидуваат заради намалување на ризиците од физички оштетувања и други штетни последици врз недвижното културно наследство и неговата непосредна околина забрзани од загадувањето на животната средина и природата. Истите се превземаат со следење на влианието на загадувањето врз недвижното културно наследство и неговата непосредна околина и со

доставување на релевантни податоци за истите до министерствата надежни за вршење на посебен конзерваторски и централно-еколошки мониторинг.

- Правните и физичките лица кои имаат извори што вршат загадување со штетни последици врз недвижното културно наследство и неговата непосредна околина се должни во нивната студија за оцена на влијанието врз животната средина да утврдат соодветни мерки за намалување на таквите поседици, како ми ги спроведат тие мерки во законскиот рок за реализација на проектите.
- Мерки за унапредувањето на квалитетот на животната средина треба да превземат единиците на локаната самоуправа, надлежните јавни установи за заштита и имателите на заштитните добра во околината на недвижното културно наследство. Единиците на локаната самоуправа должни се да превземат мерки за отворените градски и други јавни простори во заштитеното подрачје.
- Режимот за заштита предвиден со овие заштитно конзерваторските основи за изработка на ЛУПД содржи зони на заштита и стандард на дозволени интервенции односно дејствија што можат да се преземат врз заштитните добра и во нивна блиска околина, изразен како заштита од трет степен.

11. АНАЛИЗА НА ОЧЕКУВАНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ОД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Фактор	Директни влијанија	Индириектн и влијанија	Кумулативни влијанија	Ефект	Времетраење	Мерки за ублажување на влијанијата
НАСЕЛЕНИЕ	<p>Фаза на изградба</p> <p>Влијанија врз здравјето на луѓето:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зголемено ниво на бучава и вибрации, - загадување на воздухот од издувни гасови од транспортните средства и честички на прашина од градежните активности 	Нема	Изведба на поединечни проекти во планскиот опфат	Незначителн и негативни влијанија	Краткорочни	<p>- примена на мерките предвидени во планската документација</p> <p>Да се гради за време на сезона</p> <p>Ограничување на работните дневни часови</p>

	Оперативна фаза <ul style="list-style-type: none"> - креирање на нови работни места - подобрен животен стандард - подобрена социо-економска состојба - намалена миграција на населението 	Нема	Нема	Позитивни влијанија	Догорочни	
БИОДИВЕРЗИТЕТ	Фаза на изградба <ul style="list-style-type: none"> - нарушување и уништување на природните живеалишта на видовите на флора и фауна - вознемирување и раселување на одредени видовите на фауна (птици, и др) 	Нема	Можни се и различни се за секој поединечен проект	Незначителн и негативни влијанија	Догорочни	<ul style="list-style-type: none"> - примена на мерките предвидени во планската документација -контролирано собирање на лековити билки и други плодови

	<p>Оперативна фаза</p> <ul style="list-style-type: none"> - вознемирување и раселување на видовите на фауна (птици, и др) 	Нема	Можни се и различни се за секој поединечен проект	Незначителн и негативни влијанија	Догорочни	<p>Избегнување на репродуктивни циклуси на животните</p> <p>Контрола на бесправна сеча</p>
ВОЗДУХ	<p>Фаза на изградба</p> <p>Нарушување на квалитетот на воздухот:</p> <ul style="list-style-type: none"> - издувни гасови од транспортните средства - честички на прашина од градежните активности 	Нема	Нема	Незначителн и негативни влијанија	Краткорочн и	<ul style="list-style-type: none"> - примена на мерките предвидени во планската документација -користење на еколошки горива -избегнување на работа во сушни периоди или да се попрскува земјиштето во вода

	<p>Оперативна фаза</p> <ul style="list-style-type: none"> - издувни гасови од транспортните средства - издувни гасови од производствениот процес 	Нема	Нема	Незначителн и негативни влијанија	Долгорочни	<ul style="list-style-type: none"> - примена на јавен транспорт за вработените - користење на еколошки горива - контрола на испуштање на издувни гасови од технолошкиот процес - користење на природен гас - зелени заштитни појаси
ВОДА	<p>Фаза на изградба</p> <p>Загадување при неправилно ракување и неконтролирано испуштање на масла, горива и цврст отпад</p>	Нема	Нема	негативни влијанија кои ќе бидат подетално утврдени при изведбата на проектот	Краткорочни	<ul style="list-style-type: none"> - примена на мерките предвидени во планската документација - правилно управување со отпад - користење на еколошки горива

	<p>Оперативна фаза</p> <ul style="list-style-type: none"> - неправилно ракување и неконтролирано испуштање на масла, горива и цврст отпад - неконтролирано испуштање на води од технолошкиот процес 	Нема	Нема	негативни влијанија кои ќе бидат подетално утврдени при изведбата на проектот	Краткорочни	<ul style="list-style-type: none"> - изградба на канализациски систем - претретман на отпадните води доколку се утврди дека е потребно - контрола на квалитетот на отпадни води
ПОЧВА	<p>Фаза на изградба</p> <ul style="list-style-type: none"> - нарушување на квалитетот на почвата при неправилно ракување и одлагање на цврст отпад (градежен шут) 	Нема	Нема	негативни влијанија кои ќе бидат подетално утврдени при изведбата на проектот	Долгорочни	<ul style="list-style-type: none"> - примена на мерките предвидени во планската документација - правилна употреба на отпад

	Оперативна фаза <ul style="list-style-type: none"> - нарушување на квалитетот на почвата при неправилно ракување и одлагање на отпадни масла и други отпадни материи, - нарушување на квалитетот на почвата при неправилно ракување и одлагање на цврст отпад (индустриски) 	Нема	Нема	Незначителн и негативни влијанија	Долгорочни	<ul style="list-style-type: none"> - примена на мерките предвидени во планската документација - правилна употреба на отпад
БУЧАВА	Фаза на изградба Зголемено ниво на бучава од: <ul style="list-style-type: none"> - изведба на градежни работи - транспортни средства 	Нема	Нема	Незначителн и негативни влијанија	Краткорочн и	<ul style="list-style-type: none"> - примена на мерките предвидени во планската документација - користење на механизација која продуцира помалку бучава
	Оперативна фаза Зголемено ниво на бучава од: <ul style="list-style-type: none"> - транспортни средства - индустриски објекти 	Нема	Нема	Незначителн и негативни влијанија	Долгорочни	<ul style="list-style-type: none"> - поставување на заштитни зелени појаси

ВИБРАЦИИ	Фаза на изградба Зголемено ниво на вибрации се очекува од градежната механизација	Нема	Нема	Незначителн и негативни влијанија	Краткорочн и	- примена на мерките предвидени во планската документација користење на современа механизација
	Оперативна фаза Не се очекува појава на вибрации	Нема	Нема	Нема	Нема	Нема
ОТПАД	Фаза на изградба Зголемено количество на цврст отпад (инертен) при изведување на градежните работи	Нема	Нема	Негативни влијанија кои ќе бидат дефинирани	Краткорочн и	- примена на мерките предвидени во планската документација -правилна употреба со генерираниот отпад
	Оперативна фаза Не се очекуваат Постои систем за управување со отпад	Нема	Нема	Нема	Нема	Примена на систем на управување со отпад

КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	Фаза на изградба Не е евидентирано во близина на објектот Не се очекуваат влијанија	Нема	Нема	Не се очекуваат влијанија	Нема	примена на мерките предвидени во планската документација доколку се најде на археолошки наоѓалишта
	Оперативна фаза Не се очекуваат влијанија					
ПРЕДЕЛ	Фаза на изградба Нарушување на естетските вредности на подрачјето	Нема	Нема	Незначителни и негативни влијанија	Краткорочни	- примена на мерките предвидени во планската документација
	Оперативна фаза Не се очекуваат влијанија			Позитивни влијанија	Долгорочни	- заштитни појаси - адекватно уредување на просторот - унапредување на естетските вредности - зачувување на пределските карактеристики - рационално користење на природните ресурси

И ХАВАРИИ НЕСРЕЌИ	Фаза на изградба Негативни влијанија врз сите медиуми и области на животната средина	Не може да се предвидат	Не може да се предвидат	Не може да се предвидат	Не може да се предвидат	- примена на мерките предвидени во планската документација
	Оперативна фаза Не може да се предвидат					

12. АЛТЕРНАТИВИ

Анализата на алтернативи со цел избор на најповолно решение/локација за реализација на планскиот документ од аспект на заштита на животната средина, како и од аспект на економска оправданост, потребно е да се вклучи уште во самото планирање односно донесување на урбанистичка планска документација.

При изработката на ЛУПД за градежна парцела бр. 1 со основна класа на намена А4 - времено сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид, Општина Охрид анализирани се алтернативи за просторната дистрибуција на планскиот опфат. Притоа земени се предвид факторите како што се:

- Достапната инфраструктура (сообраќаен пристап, напојување со електрична енергија, можности за користење на локални изворници за водоснабдување, реципиент за одведување на отпадни води и слично);
- Сопственост на земјиштето и геодетски подлоги со цел издвојување на катастарските парцели;
- Геолошките и хидрогеолошките карактеристики, со цел да се избегнат зони во кои се застапени водопропустливи седименти;

Разгледуваните алтернативи се однесуваат и на избор на најповолни коефициенти на изграденост во рамките на урбаните модули. Во фазата на архитектонскиот проект, идејниот и изведбениот проект, ќе се разгледуваат алтернативни методи на соодветен третман на отпадните води и евентуална употреба на обновливи извори на енергија.

Една опција што задолжително се разгледува е состојба без имплементација (BAU) на планскиот документ. Со оваа опција ќе остане сегашната состојба:

- отсуство на финансиски вложувања што доведува до слаб социо-економски развој,
- стагнација на трендот за зголемување на вработеноста,
- стагнација на нивото на животен стандард на локалното население.

Состојбата без имплементација на планскиот документ подразбира иднина на планскиот документ, посредно и непосредно засегнати со реализацијата на планот, без имплементација на планираните активности од планскиот документ, односно продолжување на актуелната состојба онаква каква што е сега во моментот во планското подрачје.

Втората алтернатива произлегува со анализата на постојната состојба од каде произлегуваат следниве заклучоци:

- Просторот има поволна географска положба и добри микроклиматски услови. Просторот е опкружен со други изградени објекти, има постоечка функционална инфраструктура која треба да се надгради и усогласи со реалните потреби на општината, жителите и сопствениците.

- За просторот потребно е дооформување и дополна со осовременување на инфраструктурните системи со цел постигнување поголем стандард во однос на сообраќајната, електроенергетската и хидротехничката структура.
- Предмениот локалитет има потреба од дополнување на просторот со согласно потребите на корисниците на просторот.

Не смее да се занемари фактот дека проектниот опфат се наоѓа во рамките на Националниот парк Галичица. Поради тоа, побарано е **мислење од јавната установа Национален Парк Галичица**. Според доставените податоци и информации од Јавната установа на Националниот парк Галичица арх.бр. 03-380/2 од 03.07.2020г.

Предметната катастарска парцела 1544/1 КО Трпејца се наоѓа во Национален Парк Галичица и тоа во Зоната за одржливо користење. Оваа зона согласно Законот за заштита на природата и Планот за управување со Национален Парк Галичица, не поседува високи вредности на заштита, во неа се наоѓаат инфраструктурни објекти и населени места со околно земјоделско земјиште. Согласно Табела 6-9 од Планот за управување со Национален Парк Галичица "Дозволени и забранети активности во зоните" во оваа зона дозволена е изградба на нови објекти.

Исто така, во Известувањето за податоци и информации од Министерство за животна средина и просторно планирање, **Управа за животна средина, Сектор природа, под арх.број 11-3152/4 од 07.08.2020г.** е констатирано дека: *просторот на предметниот плански опфат влегува во границите на ЈУ НП Галичица во зона за одржливо користење, кое во согласност со член 106 од Законот за заштита на природа не поседува високи вредности за заштитата, каде се наоѓаат инфраструктурни објекти, објекти од културно наследство, типови шумски насади карактеристични за подрачјето како и населени места со околно земјоделско земјиште.*

Наведено е дека предметниот опфат се наоѓа во граници на Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (УНЕСКО), а примената на мерките за управување со светското природно наследство предвидени во Законот за управување со светско природно и културно наследство во Охридскиот регион ("Сл. Весник на РМ"75/10) и Планот за управување за природното и културното наследство на Охридскиот регион (2019-2028), директно и индиретно нема да доведат до влошување на состојбата на светското природно наследство.

13. ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ

Стратегиската оцена на животната средина вклучува мерки за мониторинг на сите значителни идентификувани позитивни и негативни ефекти, кои би настанале од реализацијата на урбанистичка планска документација.

Согласно Законот за животна средина, Органот кој го подготвува планскиот документ е должен да ги следи ефектите врз животната средина и врз здравјето на луѓето од спроведувањето на планскиот документ, со цел во рана фаза да се согледаат непредвидените негативни ефекти и да се преземат соодветните дејствија за поправање на состојбата. Планот треба да овозможи согледување на непредвидените негативни ефекти и превземање на соодветни дејствија за поправање на состојбата. Во случај на согледани негативни ефекти од спроведувањето на планскиот документ, органот кој го подготвува планскиот документ како и друго правно или физичко лице и здруженија на граѓани од областа на животната средина се должни за тоа да го известат органот на државна управа надлежен за работите од областа на животната средина. Основните цели и бенефитот од мониторингот на ефектите врз животната средина се:

- Следење на имплементацијата на активностите предвидени со планскиот документ;
- Следење на имплементацијата на мерките за контрола на влијанијата;
- Да се обезбедат податоци за понатамошно следење на состојбите во животната средина;
- Следење на состојбата во животната средина со цел навремено согледување на непредвидените влијанија од имплементацијата на Планот и управување со истите;
- Да се потврди дека со примена на мерките за ублажување се зголемуваат придобивките во однос на заштитата на животната средина; •Утврдување кои активности треба да бидат превземени за редуцирање на влијанијата врз животната средина.

Планот за мониторинг на животната средина дава можност за системско набљудување, испитување и оценување на загадувањето и состојбата на медиумите и областите на животната средина во целина како и идентификација и регистрирање на изворите на загадување на одделните медиуми и областите на животната средина се:

- Да се обезбедат податоци за понатамошно следење на состојбите во животната средина;
- Да се има поголем увид во промените на животната средина на предметните локации;

- Да се потврди дека договорените услови при одобрување на планската документација се соодветно спроведени;
- Да се потврди дека влијанијата се во рамките на предвидените или дозволените гранични вредности;
- Следење на состојбата во животната средина со цел навремено согледување на непредвидените влијанија од имплементацијата на планската документација и управување со истите;
- Да се потврди дека со примена на мерките за ублажување се зголемуваат придобивките во однос на заштитата на животната средина;
- Утврдување кои активности треба да бидат превземени за редуцирање на влијанија врз животната средина

Со цел да се изврши мониторинг на ефикасноста на планскиот документ, потребно е следење на поставените индикатори и нивниот развој со што ќе се потврдат целите на Планот. За следење на индикаторите потребно е да се земат предвид и податоците за тековната состојба на животната средина.

Со следење на состојбата на животната средина ќе се потврди оправданоста и примената на предложените мерки за ублажување и нивната функционалност, што се претставува голема придобивка во однос на заштитата на животната средина.

Следењето на состојбата на медиумите ќе се реализира со дефинирани параметри за следење на секој медиум и со дефинирана фреквенција за секоја активност поединечно. Правилната имплементација на урбанистичка планска документација, примената на предложените мерки за ублажување на влијанијата и нивната функционалност, оправданоста на целите на Планот и на стратегиската оценка на животната средина ќе се потврдат преку следење на следните индикатори:

Со цел да се изврши мониторинг на ефективноста и функционалноста на Планот, потребно е да се земат предвид и податоците за тековната состојба на животната средина:

- Еколошкиот мониторинг се однесува на последователни мерења во екосистемите со главна цел определување на трендови во компонентите, процесите или функциите;
- На локациите на градба, во текот на градбата треба да се користи соодветна мерна опрема за бучавата и вибрациите, согласно законската регулатива;
- На локациите на градба, во текот на градбата треба да се воспостави систем на управување со основните медиуми во животната средина, отпадот, отпадните води, отпадните масла и слично преку воспоставување на Оперативен план, кои ќе го подготват лиценцирани експерти за таа цел за секоја од наведените медиуми, како би се

елиминирале појавите на хаварии или негативни влијанија на животната средина во оваа фаза.

- На локациите на градба, во текот на изведбата треба да се воспостави манипулативен простор за движење и функционирање на сообраќајните возила и механизацијата за што ќе биде одговорен експерт за таа цел, кој ќе го подготви Оперативниот план и ќе ја следи неговата имплементација во оваа фаза;
- Да се воспостави и режим на сообраќај и движења на моторните возила и механизацијата, која ќе биде вклучена во фазата на градење имајќи ги ограничените услови на сообраќајната инфраструктура;
- На локациите на градба, во текот на градбата ќе се воспостави потребната инфраструктура за успешно и целосно реализирање на фазата на градење имајќи ги предвид потребите на вработените;

ЦЕЛИ	ПРЕДМЕТ	МОНИТОРИНГ	СОЖС ИНДИКАТОРИ	ИЗВОРИ НА ВЕРИФИКАЦИЈА
<ul style="list-style-type: none"> - Подобрување на квалитетот на живот на локалното население, - Подобрување на здравјето на луѓето и - Зголемување на животниот стандард 	<p>Сите медиуми на животната средина</p> <p>Население</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Мониторинг на медиумите во животната средина - Следење на состојбата на здравјето на населението - Следење на стапката на вработеност - Следење на приходите на вработените во планскиот опфат 	<ul style="list-style-type: none"> - Измерени вредности за емисии во медиумите на животната средина, - Намалени психо-физички заболувања на населението, како резултат на нарушен квалитет на животната средина, - Зголемена стапка на вработеност - Намалена миграција - Намален број на невработени 	<ul style="list-style-type: none"> - Редовни извештаи за мониторинг од МЖСПП или акредитирана институција - Извештаи од Министерство за здравство, - Финансиски извештаи, - Статистички извештаи, - Локална самоуправа,
<ul style="list-style-type: none"> - Подобрување на квалитетот на воздухот - Намалување на емисиите на стакленичките гасови 	<p>Квалитет на воздухот</p> <p>Климатски фактори</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Мониторинг на амбиентен воздух и квалитет на воздух од испуст на инсталациите 	<ul style="list-style-type: none"> - Концентрација на измерените вредности во границите на МДК - Непроменетата состојба на квалитет на амбиентен воздух во однос на измерените концентрации на амбиентен воздух мерени во претходната постојна состојба 	<ul style="list-style-type: none"> - Редовни извештаи од мониторинг на МЖСПП или акредитирана институција - Катастар на загадувачи при МЖСПП - Редовни извештаи од Заводот за јавно здравје

			<ul style="list-style-type: none"> - Користење алтернативните извори на енергија - Број на вработени кои користат јавниот транспорт 	- Статистички извештаи
- Заштита и подобрување на квалитетот на водата и почвата	<p>Површински води</p> <p>Подземни води</p> <p>Квалитет на почва</p>	-Мониторинг на квалитетот на третираните отпадни атмосферски, индустриски и комунални води	<ul style="list-style-type: none"> - Квалитет според микро-биолошки анализи на третирана отпадна вода - Квалитет на подземните води во рамките на МДК - Подобрена ефикасност во употреба на водата - Постројка за предтретман на отпадни води доколку е потребно - Количина на отпад кој е одложен на депонија 	<ul style="list-style-type: none"> - Редовни извештаи од мониторинг на МЖСПП или акредитирана институција - Катастар на загадувачи при МЖСПП - Редовни извештаи од Заводот за јавно здравје - Статистички извештаи - Редовни извештаи од Министерство за здравство
- Заштита и унапредување на биодиверзитетот	<p>Флора, фауна</p> <p>Природни живеалишта</p>	- Мониторинг врз квалитетот живеалиштата и популациите на карактеристичните видови на флора и фауна	- Процент на зачувани живеалишта/видови	- Извештаи од МЖСПП

<p>- Соодветно управување со отпадот</p>	<p>Управување со отпад</p> <p>Квалитет на почва</p> <p>Квалитет на површински и подземни води</p>	<p>-Мониторинг врз управувањето со отпадот</p>	<p>- Намален процент на генериран отпад</p> <p>- Зголемен процент на рециклиран и повторно употребен комунален отпад</p>	<p>- Редовни извештаи од мониторинг на МЖСПП</p> <p>- Катастар на загадувачи при МЖСПП</p> <p>- Извештаи од локалната самоуправа</p> <p>- Редовни извештаи од јавното комунално петпријатие</p>
<p>- Минимизирање на појавите на несреќи и хаварии</p>	<p>Сите медиуми од животната средина</p>	<p>Степен на имплементација на препораките за заштита од несреќи и хаварии</p>	<p>- Намален или елиминиран ризик од несреќи и хаварии</p>	<p>Извештај за реализација на планска документација</p>

14. НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ

Законот за животна средина (Сл. Весник на Република Македонија бр. 53/05, 81/05 и 24/07), член 65 предвидува спроведување постапка за оцена на влијанието на одредени стратегии, планови, програми, како и нивните измени врз животната средина.

Стратегиска оцена се спроведува на плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделство, шумарство, рибарство, енергетика, индустрија, рударство, транспорт, регионален развој, телекомуникациите, управување со отпадот, управување со водите, туризмот, просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето, на Националниот акционен план за животна средина и на локалните акциони планови за животна средина, како и врз сите стратегиски, плански и програмски документи со кои се планира изведување на проекти за кои се врши оценка на влијанието на проектот врз животната средина.

Градежната парцела 1 за која треба да се изработи ЛУПД за градежна парцела бр. 1 со основна класа на намена А4 - времено сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид се наоѓа на регионалниот пат Р-1301 (Охрид - Св. Наум граница со Р. Албанија) на постоен пат во подножјето на планината Галичица, на приближно 80 м оддалеченост од брегот на Охридското Езеро (воздушна линија). Географската положба и атрактивноста на локацијата и добрата сообраќајна поврзаност даваат можност да на овој простор се изградат објекти со намена времено сместување - викенд куќи кои ќе придонесат за развојот на туризмот во Охридскиот регион.

Градежната парцела 1 за која треба да се изработи Локална урбанистичко - планска документација за градежна парцела бр. 1 на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид, се наоѓа во границите на с. Трпејца, поточно во место викано Надол, југозападно од центарот на селото. Селото Трпејца се наоѓа на брегот на Охридското Езеро, на неговата југоисточна страна, а јужно од градот Охрид, на падините на планината Галичица и низ него поминува Регионалниот пат Р-1301 (Охрид - Св. Наум - граница со Р. Албанија). Предметна КП 1544/1 има пристап од постоен асфалтиран пат, кој се исклучува од левата страна на Регионалниот пат Р-1301 (Охрид - Св. Наум - граница со Р. Албанија). Градежната парцела 1 е формирана само од КП 1544/1 во КО Трпејца.

Планскиот опфат е расположен на терен со благ пад и тоа, од исток со кота 700.546мнв кон запад со кота 699.564мнв и од север со кота 699.467 кон југ со кота 700.658 мнв. Планскиот опфат зафаќа површина од 122.01 м², односно 0.012ха.

Границата на планскиот опфат почнувајќи од најсеверната точка се движи кон југ по западната граница на КП 1545, на јужната страна се движи по северната граница на КП 1547, на западната страна се движи по источната граница на КП

1544/2, а северната страна на опфатот по целата нејзина должина се граничи со постоен изведен пат КП 1523, на кој лежи најсеверната точка. Пристапот (колски и пешачки) во градежната парцела 1 е од постоен пат, кој и води до повеќе постојни објекти со намена домување А, а се исклучува од регионалниот пат Р-501 (Охрид-Свети Наум-Република Албанија), преименуван со Одлука за категоризација на државните патишта ("Службен весник на РМ"133/11, 150/11, 20/12) во Р1301 Охрид (врска со А3) - Свети Наум - гр. со Р. Албанија. Тоа значи дека сообраќајно градежната парцела преку останатата сообраќајна мрежа од улици се поврзува со главните текови на патна мрежа во Република Македонија.

Согласно Условите за планирање на просторот, предметниот плански опфат на градежната парцела 1 е планиран со група на класа на намена Домување - А, класа на намена времено сместување - А4, а при спроведувањето на условите планирани се објекти - викенд куќи. Конкретни цели на планскиот документ се следните:

- Подобрување на социо-економскиот развој на одреден број семејства од Општина Охрид, преку оптимално искористување на ресурсите и зголемена динамика на економскиот развој, согласно со современите принципи на пазарното стопанство;
- Подобрување на нивото на економската и социјалната сигурност со непосредно влијание врз зголемување на мотивираноста на населението и искажување на траен интерес за опстанок во матичната средина, целосна афирмација на сите аспекти на живеење и стопанисување во руралната средина и создавање неопходна и социјална сигурност;
- Зголемено ниво на функционална и комунална опременост и планско уредување на просторот, подобрување на локалната сообраќајна инфраструктура и ефикасна комуникациска поврзаност со центрите од повисоко ниво;
- Зачувување и унапредување на природните вредности и еколошки атрибути на просторот и афирмирање на културолошките особености и вредности;

Согласно одредбите на Просторниот План на Р. Македонија за рационално користење и заштита на просторот, идниот развој и разместеност на производните дејности на овој простор треба да се базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на негативните влијанија на производните процеси и технологии врз животната средина. Извештајот за стратедиска оцена ги разгледува основните податоци за животната средина во и околу предметното подрачје, а тие се однесуваат на:

- географската местоположба на планскиот опфат

- релјефните услови, наклон и експозиција на терените;
- сеизмичките карактеристики, кои укажуваат на тоа дека територијата на општина Охрид, припаѓа на простор кој е подложен на чести земјотреси предизвикани од локални и поодалечени епицентрални жаришта, кои може да се манифестираат со епицентрален интензитет од VII според МКС скала;
- Климатските услови на регионот со климатски елементи од умерено-континентална клима;
- Квалитетот на воздухот како еден од главните медиуми и фактори за квалитетно живеење во животната средина;
- Културното наследство
- Состојбата со биодиверзитетот (флора и фауна) на планскиот опфат,
- Пределските карактеристики на предметното подрачје;
- Воените разурнувања, природните и техничко-технолошките катастрофи се земени во предвид и анализирани во овој извештај;

Во изработката на овој извештај беше разгледан и стопанскиот развој кој според Просторниот План на Република Македонија се базира на дефинираните цели на економскиот развој во „Националната Стратегија за економскиот развој“, определбите за рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот и поставеноста на системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на стопанството. Според тоа, реализацијата на урбанистичка планска документација се очекува да предизвика поволни влијанија врз животниот стандард и квалитетот на живеење на луѓето, како и да даде допринос кон развојот на локалната и националната економија.

Во извештајот за стратедиска оцена на животната средина потребно е да се разгледаат и релевантните аспекти на моменталната состојба на животната средина и што најверојатно би се случило доколку не дојде до имплементација на планскиот документ/најверојатната еволуција без имплементација на стратегијата, планот или програмата.

Посебно внимание во извештајот се посветува на описот на веројатните влијанија на планскиот документ врз медиумите и областите на животната средина и врз социо-економските и демографските карактеристики, а исто така се предвидени и мерки за спречување, ублажување или отстранување на негативните влијанија.

Извештајот за стратедиска оцена на влијанието на урбанистичка планска документација врз животната средина ги разгледува негативните влијанија врз специфичните медиуми и области на животната средина и мерките за ублажување на негативните влијанија во поширок обем, додека пак изведбата на секој планиран објект (проект) е предмет на разгледување на постапката за

оцена на влијанијата на проектите врз животната средина и кон неа ќе се пристапи дополнително.

Се обработуваат влијанијата на планскиот документ и мерките за ублажување на влијанијата врз:

- Демографските карактеристики и човековото здравје - реализацијата на Планот ќе има незначителни негативни и краткотрајни влијанија врз здравјето на луѓето при изградбата, и според тоа се предвидени соодветни мерки за намалување на влијанијата: контрола на интензитетот на бучавата и контрола на квалитетот на амбиентниот воздух;
- Социо-економската состојба - реализацијата на Планот ќе има позитивни долгорочни влијанија врз социо-економската состојба и поради тоа не се предвидуваат мерки за намалување на влијанијата;
- Квалитетот на амбиентниот воздух - реализацијата на Планот ќе има незначителни негативни влијанија врз здравјето на луѓето при изградбата и во оперативната фаза, и поради тоа се предвидени соодветни мерки за намалување на влијанијата: примена на јавен транспорт за вработените, користење на еколошки горива, контрола на испуштање на издувни гасови од технолошкиот процес, користење на природниот гас, зелени заштитни појаси;
- Бучава и вибрации - зголемен интензитет на бучава и вибрации ќе се појави во фазата на изградба, додека за време на оперативната фаза интензитетот на бучавата е намален, а појава на вибрации не се очекува. Предвидени се соодветни мерки за намалување на влијанијата од бучава: поставување на звучни изолациски бариери, поставување на заштитни зелени појаси;
- Квалитет на површинските и подземните води – за спречување на негативните влијанија предвидени се следните мерки: приклучок кон канализациски систем, контрола на квалитетот на отпадни води пред да се испуштат во реципиентот, а со соодветно управување со отпадот во цврста и течна состојба, не се очекуваат негативни влијанија врз водите со реализација на планскиот документ;
- Почвата – доколку се применува системот на ефикасно управување со отпадот во цврста и течна состојба, не се очекуваат негативни влијанија врз водите со реализација на планскиот документ, а се предлага примена на мерки за намалување на влијанијата;
- Биодиверзитетот (флора и фауна) – реализацијата на планскиот документ нема да предизвика позначајни негативни влијанија во глобални рамки, бидејќи на предметното подрачје не се евидентирани ендемични видови, па според тоа се предлага примена на мерки за намалување на влијанијата;

- Пределските карактеристики – со реализацијата на планот ќе дојде до нарушување на пределските карактеристики, па според тоа предвидени се соодветни мерки за ублажување на влијанијата: заштитни појаси, адекватно уредување на просторот, унапредување на естетските вредности, зачувување на пределските карактеристики, рационално користење на природните ресурси;
- Факт е дека целото подрачје во кое се наоѓа планскиот опфат се наоѓа територијата на светско природно и културно наследство до Охридскиот регион па согласно тоа, се предвидуваат посебни мерки во планската документација;
- Како составен дел од извештајот е и Планот за мониторинг, со чија реализација ќе се обезбедат податоци за состојбата на одредени медиуми на животната средина (воздух, вода, почва), како и следење на примената на мерките за ублажување и ефектите од примената на истите.

Планот за мониторинг овозможува следење на состојбата на животната средина преку следните параметри, кои се прикажани табеларно во самиот извештај:

- Здравје на луѓето;
- Квалитет на амбиентен воздух;
- Ниво на бучава;
- Ниво на вибрации;
- Квалитет на површински води;
- Квалитет на подземни води;
- Квалитет на почва;
- Отпадни води;
- Создавање и управување со отпад;
- Состојба на биодиверзитетот (флора и фауна);
- Хаварии и несреќи

15. ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ

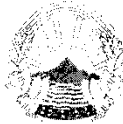
Заклучоци и препораки кои беа дефинирани при изработката на извештајот за стратегиска оцена на животната средина за реализација на ЛУПД за градежна парцела бр. 1 со основна класа на намена А4 - времено сместување на КП 1544/1, Општина Охрид, се следните:

- Примена на насоките и елементите за изработка на просторни и урбанистички планови од аспект на заштита на животната средина и примена на мерките и активностите за рационално користење и заштита на просторот, дефинирани во урбанистичката планска документација;
- Спроведување на Планот за мониторинг, со кој ќе се добијат податоци за состојбата на одредени медиуми на животната средина и следење на ефектите од примената на мерките за ублажување на негативните влијанија;
- Спроведување на мерките за заштита и спасување, дефинирани во планската документација;
Спроведување на процедурата за информирање на јавноста и организирање на јавна расправа;

Реализирањето на урбанистичка планска документација има позитивни влијанија врз социо-економската состојба, кои ќе се манифестираат преку создавање на работни места, намалување на миграцијата и подобрување на локалната економија.

16. ПРИЛОЗИ

16.1. ПОДАТОЦИ ЗА ИЗРАБОТУВАЧОТ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
Скопје

Број 07-23/16
13.01.2011, година

П О Т В Р Д А
за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

АЦЕСКА Томе НАТАЛИЈА дипломиран професор по биологија од Прилеп, родена на 23.05.1968 година, во село Ново Село, Република Македонија, на ден 30.12.2010 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија. Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10 и 124/10) и е со важност од пет години, почнувајќи од денот на издавањето на истата. За продолжување на потврдата за дополнителни пет години, треба да се поднесе барање за продолжување на потврдата до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер,
Dr. Nexhati Akari

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Кривонова

16.2. ЛИСТА НА РЕЛЕВАНТНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТВА

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14 и 44/15);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 74/05);
3. Правилник за содржината на барањата што треба да ги исполнува студијата за оцена на влијанието на проектот врз животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 33/06);
4. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
5. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
6. Правилник за воспоставување на листата на експерти за СОЖС, процедурата за спроведување на испитот за експерти за СОЖС, воспоставување комисијата за оценка на знаењето на експертите за СОЖС („Сл. Весник на РМ“ бр. 129/07);
7. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 144/07);
8. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/2008);
9. Правилник за стандарди и нормативи за планирање на просторот („Сл. Весник на РМ“ бр. 69/99);
10. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 24/08, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11, 60/11, 144/12, 55/13, 163/13 и 42/14);
11. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 59/12, 163/12 и 10/15);
12. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04);
13. Закон за води („Сл. Весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13 и 180/14);
14. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99);
15. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99 и 71/99);
16. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99);
17. Закон за отпад („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 9/11, 123/12 и 163/13);
18. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ“ бр. 100/05);

19. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11 и 163/13);
20. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ“ бр. 64/93);
21. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 38/14 и 44/14);
22. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13 и 41/14);
23. Закон за благосостојба на животните („Сл. Весник на РМ“ бр. 113/07);
24. Закон за благосостојба на растенијата („Сл. Весник на РМ“ бр. 25/98; 06/00);
25. Закон за заштита на растенијата („Сл. Весник на РМ“ бр. 25/98; измени 06/00);
26. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ“ бр. 92/07, 136/11, 23/13, 25/13 и 53/13);
27. Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ“ бр. 16/11, 136/11 и 79/13);
28. Закон за експропријација („Сл. Весник на РМ“ бр. 95/02, 131/12 и 24/13).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ ипфатени во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Директива за депонии (99/31/ЕС) дополнета со Регулатива (ЕС) 1882/2003
3. Регулатива за пренос на отпад (ЕЕС) 259/93 дополнета со Одлуките 94/721/ЕС, 96/660/ЕС, 98/368/ЕС и 99/816/ЕС, и Регулативите (ЕС) 2408/98, (ЕС) 120/97 и (ЕС) 2557/2001
4. Директива за управување со отпадот од индустрија за екстракција на минерални сировини (2006/21/ЕС)
5. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
6. Директива за национални плафони на емисии (2001/81/ЕС)
7. Директива за бензен и јаглерод моноксид (2000/69/ЕС)
8. Директива за озон во амбиентниот воздух 2002/3/ЕС
9. Директива 2004/107/ЕС за арсен, кадмиум, жива, никел и полициклични јаглеводороди во амбиентниот воздух
10. Директива за информирање на корисници (1999/94/ЕС) дополнета со Директивата 2003/73/ЕС
11. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
12. Директива за урбани отпадни води (91/271/ЕЕС) дополнета со Директивата 98/15/ЕС и Регулативата (ЕС) 1882/2003
13. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003

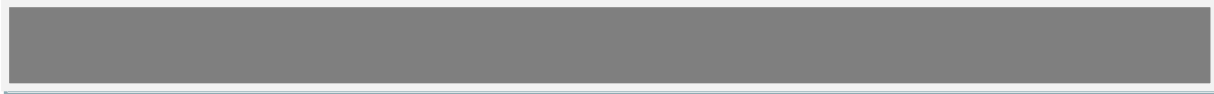
14. Директива за површинска вода за апстракција (75/440/ЕС) дополнета со Директивите 79/869/ЕЕС и 91/692 ЕЕС (ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2006/60/ЕС) од 22.12.2007
15. Директива за вода за капење (2006/7/ЕС)
16. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.
17. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/ЕЕС) дополнета со Директивите 81/855/ЕЕС, 91/692/ЕЕС, и Регулативата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007)
18. Директива за подземни води (80/68/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС
19. Директива за вода за риби (78/659/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС и Регулативата (ЕС) 807/2003
20. Директива за Стратешка оценка на животна средина (2001/42/ЕС)
21. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС)
22. Директива за Оценка на влијанието врз животната средина (85/337/ЕЕС) дополнета со Директивите 97/11/ЕС и 2003/35/ЕС

16.3. РАЗЛИКИ ПОМЕЃУ ОВЖС И СОВЖС

Стратегиската оценка на влијание врз животната средина (СОВЖС) се однесува на проценка на влијанието на планските документи (стратегии, планови и програми) врз животната средина и здравјето на луѓето, а додека пак влијанието врз животната средина и здравјето на човекот од изведбата на проекти, е предмет на разгледување на процесот за спроведување на оценка на влијанието врз животната средина (ОВЖС).

Неколку споредби помеѓу СОВЖС и ОВЖС	
СОВЖС за политики, планови и програми	ОВЖС за проекти
Завзема место во поранешните фази од циклусот на донесување на одлуки: Цел - да се спречат влијанијата	Завзема место на крајот на циклусот за донесување одлуки: Цел - да се минимизираат влијанијата
Про-активен пристап кон развојните прелози	Реактивен пристап кон развојните предлози
Зема во обзир широк опсег на	Зема во обзир ограничен број на

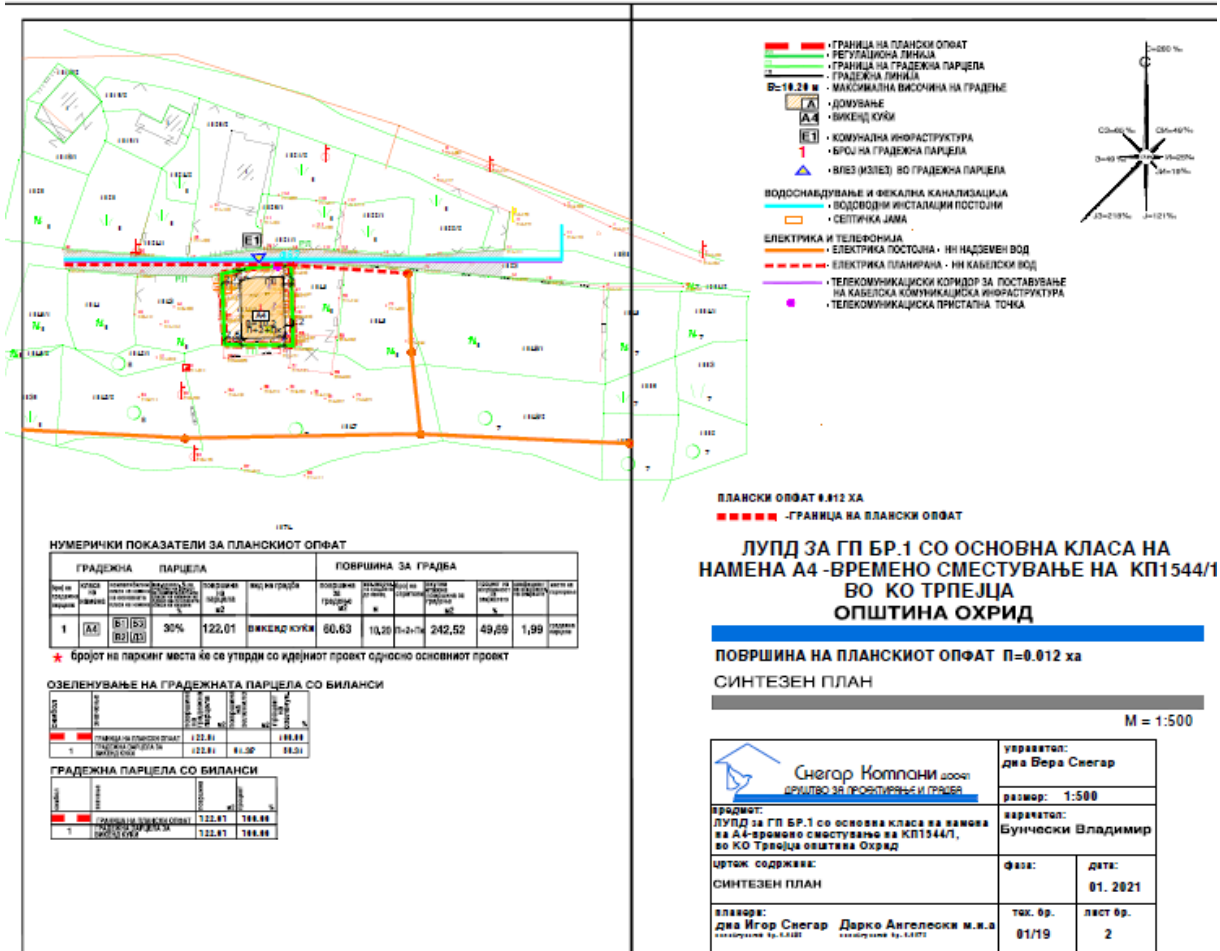
потенцијални алтернативи	можни алтернатив
Процена на кумулативните ефекти е клучот на СОВЖС	Ограничен преглед на кумулативните ефекти
Акцент на цели на животната средина, управување со природните системи	Акцент на мерки за ублажување и минимизирање на влијанијата
Широка перспектива, ниско ниво на детали, обезбедување на визија и генерална рамка	Дефинирана постапка, високо ниво на детали
Повеќе-фазен процес, преклопување на компонентите, нивото на политиката се продолжува, повторлив	Добро дефиниран процес, јасен почеток и крај
Се фокусира на одржлива агенда, користење на ресурсите и деградација на животната средина	Се фокусира на стандардната агенда, системот на закани врз животната средина

Промена на фокусот на СОВЖС од пониско кон повисоко ниво

СОВЖС		←————→	ОВЖС	
„повисоко ниво“		←————	————→	„пониско ниво“
Ниво на донесување одлуки	Политика План		Програма	Проект
Природа на акција	Стратешка, визионерска		Непосредна, оперативна	
Резултати	Генерални / селективни		Детални	
Степен на влијанија	Макроскопски, кумулятивни, нејасни		Микроскопски, Локализирани	
Временска скала	Долгорочни до среднорочни		Среднорочни до краткорочни	
Клучни извори на податоци	Стратегии за одржлив развој, извештаи за состојба на животната средина, визији		Посета на терен, едноставни анализи	
Вид на податоци	Квалитативни		Квантитативни	
Алтернативи	Опсег на област, политички, регулативи, технолошки, физички, економски		Специфични локации, дизајн, конструкција, операција	
Потешкотии при анализите	Нејасни		Точни, ригорозни	
Оцена на перформанси	Одржливи перформанси (критериуми и цели)		Правни рестрикции и најдобри практики	
Улога на практикант	Медијатор за преговори		Застапување на вредности и норми	
Перцепција на јавноста	Неодредени, далечни		Пореактивни	

16.4. СКИЦА ОД СИНТЕЗЕН ПЛАН

17%

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПЛАНСКИОТ ОПФАТ

Број на општинска парцела	ОПШТИНА	ПАРЦЕЛА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЖА																
				ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА							
1	А4	Б1, Б2, В1, В2	90%	122,01	60,63	10,20	11-2-17	242,52	49,69	1,99	ГРАДЕЖА	ПАРЦЕЛА	ПОВРШИНА	ПОВРШИНА	ПОВРШИНА	ПОВРШИНА	ПОВРШИНА	ПОВРШИНА	ПОВРШИНА	ПОВРШИНА

* Бројот на паркинг места ќе се утврди со идниот проект односно основниот проект

ОЗЕЛЕНУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА СО БИЛАНСИ

Вид на парцела	Површина на парцелата	Површина на парцелата	Површина на парцелата	Површина на парцелата
1	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	122,01	60,63	10,20
2	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	122,01	60,63	10,20

ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА СО БИЛАНСИ

Вид на парцела	Површина на парцелата	Површина на парцелата	Површина на парцелата
1	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	122,01	60,63
2	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛАТА	122,01	60,63

16.5. ПРИЛОЗИ (ИЗВЕСТУВАЊЕ, МИСЛЕЊЕ, ЈАВЕН ОГЛАС, ЛИСТА НА УЧЕСНИЦИ НА ЈАВНА РАСПРАВА, ЗАПИСНИК ОД ЈАВНА РАСПРАВА)

Xebza

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Архивски број УП1-15-1279/2020

Дата: 05.10. 05-10-2020

ДО: Општина Охрид
Ул. Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Северна Македонија

ПРЕДМЕТ: Известување
Врска: Ваш бр. 21-8317/2 од 23.09.2020 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање под бр. УП1-15-1279/2020 од 25.09.2020 година поврзано со постапката за носење на планската документација за ЛУПД за ГП 1, со основна класа на намена А4-временно сместување на КП бр. 1544/1, во КО Трпејца – Општина Охрид, Ве известуваме дека согласно, Законот за животната средина („Службен весник“ бр: 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање ги **прифаќа**.

Одлуката заедно со формуларите задолжително се објавуваат на веб-страницата на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

МИНИСТЕР
Naser Nuredini

Изработил: Бајрам Цамиќ

Контролирал: Милева Тагасовска

Согласен: Сашо Апостолов

Одобрил: Неби Реџеџи

1

Министерство за животна средина и просторно планирање
Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица“ бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor
Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moep.gov.mk

Врз основа на член 65 став(6) од Законот за животна средина („Сл.весник на РМ “ бр.53/05,81/05,24/07,159/08,48/10,124/10,51/11,123/12,93/13,42/14,44/15,129/15и 39/16), Општина Охрид, на ден година, 21.09.2020г. донесе

Одлука за спроведување на стратегиска оцена

1. За планскиот документ ЛУПД за ГП 1 со основна класа на намена А4-временно сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца,општина Охрид, кој го донесува Општина Охрид е потребно да се спроведе стратегиска оцена на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животна средина .
2. Како органи засегнати од имплементацијата на планскиот документ ЛУПД за ГП 1 со основна класа на намена А4-временно сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца,општина Охрид, се определуваат следните: Министерство за заштита на животната средина и просторно планирање и Општина Охрид
3. За планскиот документ ЛУПД за ГП 1 со основна класа на намена А4-временно сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца,општина Охрид кој плански документ го донесува Советот на Општина Охрид, донесувањето на овој плански документ ќе има влијание врз животната средина
4. Обемот на извештајот за стратегиска оцена треба да ги опфати следните аспекти:Влијанието на развојните решенија во поглед на осетливите елементи на животната средина на планираниот опфат(вода, почва, управување со отпад, природното и културно/археолошко наследство).
5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оцена се објавува на веб страната на Општина Охрид на следната веб адреса/и:www.ohrid.gov.mk
6. Против ова одлука јавноста има право на жалба до Министерството за животна средина и просторно планирање во рок од 15 дена од денот на објавувањето на одлуката на веб страната .

Бр. 21-8317/1
23.09-2020г.

Место
Охрид

Име и презиме
Градоначалник

Д-р Константин Георгиески

Земна уредба на Национален парк Галичица
Веласелица бр.3, 5013 Охрид
Република Северна Македонија
Тел: Факс: 00 331 45 261 1 99
е-пошта: gabc@ymail.com.mk

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
НАЦИОНАЛЕН ПАРК ГАЛИЧИЦА

03-380/1
03.07.2020 год.
С О П Р А Т

До

Г-ѓа Вера Снегар

Снегар Компани ДООЕЛ

ул. Кузман Капидан бр. 29

6000 Охрид

Република Северна Македонија

Предмет: Податоци и информации

Ваш број: 03-11/1 од 24.06.2020 година

Почитувана Г-ѓа Снегар,

При изготвувањето на ЛУПД за КП бр.1 со основна класа на намена А4 – времено сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца, Општина Охрид до ги имате предвид следниве факти:

1. КП 1544, во КО Трпејца, односно дната нејзини делови КП 1544/1 и 1544/2 се во границите на Национален парк Галичица.
2. Според веб порталот на Агенцијата за катастар на недвижности КП 1544/1, е со површина од 122 м², и запишана е на Имотен Лист 741, во сопственост на Владимир Бунчески, додека КП 1544/2, е со површина од 5 м², и запишана е на Имотен Лист 499, сопственик непознат.
3. Од графичкиот приказ на ажурираната геодетска подлога се гледа дека планскиот опфат е во границите на КП 1544/1.
4. Од истиот графички приказ може да се види дека состојбата на лице место (исцртана со полна црвена линија) констатирана од изготвувачот на ажурираната геодетска подлога не се поклопува со КП 1544/1, односно на лице место постои ѕид од насланган камен, со што е извршено навлегување (узурпирање) во КП 1547, КО Трпејца, запишана е на Имотен Лист 10, во сопственост на Република Македонија.
5. Според податоците кои ги поседува Јавната установа Национален парк Галичица, односно зонирањето како основна алатка за режимот на заштита и управување, КП 1544, се наоѓа во зоната за одржливо користење. Согласно Законот за заштита на природата и Планот за управување со Национален парк Галичица, зоната за одржливо користење не поседува високи вредности за заштитата, во неа се наоѓаат инфраструктурни објекти и населени места со околиното земјоделско земјиште. Според Табела 6-9 од Планот за управување со Национален парк Галичица „Дозволен и забранети активности во зоните“ во оваа зона дозволена е изградба на нови објекти. Според зонирањето на паркот КП 1547, се наоѓа во

зоната за активно управување. Согласно Законот за заштита на природата и Планот за управување, примарна цел на управувањето со оваа зона е „непречено одвивање на природните процеси со цел долгорочна заштита на карактеристичните екосистеми и придружните видови“.

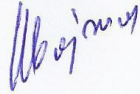
Со почит,

Охрид, 03.07.2020

Јавна установа Национален парк Галичица

Директор
Васко Паскали

Подготвил: Антон Беједи

ЈП ВОДОВОД ОХРИД
ул. Наум Охридски бб - Охрид

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ВОДОВОД

Бр. 09-1081/2

30.06.2020 год.

ОХРИД

ЈП ВОДОВОД - ОХРИД

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА ЗА ПИЕЊЕ
ЕМБС 7404026 ЕДБ МК4020019540214

Информации на тел. 046/250-020; тел. Дирекција 046/ 250-120; Наплатен центар-Корзо 046/254-179;
ж.с-ка 530000202220150 Охридска Б. ж.с-ка 270074040260131 Халк Банка ж.с-ка 300010000183220 Комерцијална Б.
ж.с-ка 200003531943622 Стопанска Б. ж.с-ка 210074040260124 Тутунска Б. ж.с-ка 500000001294880 Стопанска Б.
ж.с-ка 250019000515505 Шпаркасе Б. ж.с-ка 290000022217998 ТТК Банка ж.с-ка 370001100290428 Еуростандард Б.
БРЗО И ЕДНОСТАВНО ЕЛЕКТРОНСКО ПЛАЌАЊЕ БЕЗ ПРОВИЗИЈА НА WWW.EVODOVOD-OHRID.COM.MK

До
ДПГ "Снегар Компани" ДООЕЛ
Ул. "Кузман Капидан", бр. 29
Охрид

Ваш број: 03-10/1

Наш број: 09-1081/1

ПРЕДМЕТ: Доставување на податоци, информации и мислења

Почитувани,

Во врска со Вашето барање со кое барате да Ви ги доставиме податоците и информациите за потребите на постапката за изработување и одобрување на ЛУПД за ГП бр. 1 со основна класа на намена А4-временно сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца, Општина Охрид. Ви ја доставуваме ситуацијата со внесена посточка водоводна инсталација од ПЕ црев со профил Ø 63 мм, а длабочината е околу 0,60 м. За време на изведба на градежните зафати контактирајте со Техничката служба од ЈП "Водовод" – Охрид на тел. 075 212 901.

Напомена: Ве известуваме дека МЈП "Проаква" – Струга од 23.12.2019 г. престана да постои и истата се подели на ЈП "Водовод" – Охрид, ЈП "Водовод и канализација" – Струга и ЈП "Колекторски систем" – Скопје (во државна сопственост). Ве молиме Вашите идни барања во однос на водоводни линии на територијата на Општина Охрид да ги адресирате на ЈП "Водовод" – Охрид, а не на МЈП "Проаква" – Струга.

Со почит.

Прилог: Ситуација со внесена постоечка водоводна линија.

Изработил: М-р Александар Ангеловски

Контролирал, Тех. Дир : Љубе Трајановски, Дипл. град. инж.

ЈП "Водовод" - Охрид

Директор: Светозар Стефановиќ, Дипл. екк.

www.vodovod-ohrid.com.mk; е-пошта: evnost@vodovod-ohrid.com.mk; е-лек. плаќање: evodovod-ohrid.com.mk
Наплатен центар Корзо 046/254-179; Наплатен центар Градско Пазариште 046/251-120; Сервис служба 046/260-298
Пријавувајте состојба од 20ти до 25ти во месецот на телефон 046 254 179 или на evodovod-ohrid.com.mk

Република Северна Македонија

Министерство за култура

УПРАВА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

ДО
„Снегар Компани“ ДООЕЛ

Бр. 17-2136/2
17.07.2020 година
Скопје

ул. Кузман Капидан бр. 29
Охрид

Предмет: Податоци и информации
Врска: Ваш број 03-10/1 од 24.06.2020 година.

Во врска со Вашето барање, за добивање податоци и информации за изработка на Локална урбанистичка планска документација за ГП бр.1 со основна класа на намена А4-временно сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца, Општина Охрид, Управата за заштита на културното наследство ја разгледа доставената и постојната документација и констатира дека во близина на предметниот плански опфат се наоѓа културно наследство, археолошки локалитет **Кале**, населба од доцноантичкото време, добро за кои основано се претпоставува дека претставува културно наследство.

Поради тоа, Ве упатуваме да се обратите до НУ Завод за заштита на спомениците на културата и музеј – Охрид, како надлежна установа да изврши увид во границите на опфатот на предметниот план и да се произнесат со стручно мислење.

Потребните податоци од аспект на заштита на културното наследство во врска со чл.65 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на Република Македонија” бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19) потребно е да се вградат во текстуалниот дел од планската документација.

Со почит,

Изработил: м-р Е. Павловски
Проверил/Одобрил: м-р Б. Јовановска

Доставено до:
- барател
- архива

1

Управа за заштита на
културното наследство
Directorate for protection
of cultural heritage

ул. „Павел Шареv“ бр. 3, Скопје; П.Фах 220
contact@uzkn.gov.mk
+389 2 5517 700
www.uzkn.gov.mk

НАЦИОНАЛНА УСТАНОВА ЗАВОД ЗА ЗАШТИТА НА
СПОМЕНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА И МУЗЕЈ-ОХРИД

НУ Завод и Музеј - Охрид, ул. "Боро Штин" бр. 10, П.Факс 95, 6000 Охрид, Република Македонија,
телефон: 046/262-498; 046/231-300; факс: 046/231-302, Музејски ѕграда Родопи 267-173;
е-пошта: zimohtid@yahoo.com; веб-страница: брукска 18010907568319 и сопствена 18010990

Република Северна Македонија,
Национална Установа ЗАВОД ЗА ЗАШТИТА НА
СПОМЕНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА И МУЗЕЈ
Република e Македонија за Верит
Institucioni Nacionalni MUZEJTI MUSEUMSKOJTES SE
MONUMENTEVTE KULTURES ONE
Бр./№: 13-455/2
24.06.2020
Одговорен

До:
СНЕГАР КОМПАНИ дооел Охрид
Ул Кузман Капидан бр 29
6000 Охрид

ПРЕДМЕТ: ОДГОВОР

Поврзан со БАРАЊЕ од 03-14/1 од 25.06.2020 (Наш број 13-455/1 од 30.06.2020) за барање на податоци и информации за плански опфат заради изработка на ЛУПД за ГП бр 1, со основна класа на намена А4 – времено сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца, Општина Охрид.

Врз основа на службената евиденција што ја води НУ Завод и Музеј-Охрид и по увидот во доставената документација, ги даваме следниве информации:

На предвидениот опфат за ЛУПД за ГП бр 1, со основна класа на намена А4 – времено сместување на КП 1544/1 во КО Трпејца, Општина Охрид., нема познати или евидентирани споменици на културата или археолошки локалитети но планскиот опфат се наоѓа во рамките на УНЕСКО заштитеното подрачје на „Природното и културното наследство на Охридскиот регион“.

Согласно одредбите од „Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029“ (Сл. Весник бр 45/2020), предвидениот опфат се наоѓа во Зона III-г (III-д) на заштита на културното наследство – Села и крајбрежни населби, каде е пропишан соодветен режим на заштита кој треба да се почитува при изработката на планот. При ревитализацијата на селата и крајбрежните населби со амбиентални вредности потребно е да се применат форми на заштита за постигнување едукативни, еколошки и туристички ефекти, а кај локалното население да се поттикнува грижата за наследството. Тоа се однесува на руралните населби и населбите од крајбрежјето на Охридското Езеро кои имаат потреба од интегрален пристап во заштитата и зачувување на пределот од агресивните намени.

Исто така поради големиот број на археолошки локалитети во регионот, потребно е при извршување на земјени работи и друг вид ископ при реализација на планот, ако се најди на случајни откритија на движни и недвижни археолошки артефакти, потребно е да се почитуваат одредбите согласно „Законот за заштита на културното наследство“ („Сл. Весник " бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15,154/15,192/15, 39/16 , 11/18), односно, да се постапи во согласност чл.65 и 129, односно да се изврши увид од страна на стручно лице – археолог, и направи записник од увидот со кој ќе се дадат понатамошни смерници во постапката.

При градењето надвор од градските подрачја не се дозволува формирање нови населби на неизграден простор (простор кој ја опфаќа заштитната зона 2-б во делот за природно наследство); или зафаќање на крајбрежниот појас од

Охридското Езеро; и користење на квалитетно земјоделско земјиште со негова пренамена во градежно земјиште за градење со пренамена;

Недвижното културно наследство, без оглед дали е во прашање заштитен регион, градителска целина или поединечен објект, како заедничко светско културно богатство кое припаѓа на целото човештво, во урбанистичките планови треба да се третираат на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационото ткиво на градовите и населените места или поширокото подрачје и потенцирање на неговите градежни, обликковни и естетски вредности.

Подготви:
Диа, Горан Патчев
Овластен конзерватор

в.д. директор,
Даниела Недељковиќ

НИСКОГРАДБА
ОХРИД

ЈП НИСКОГРАДБА ОХРИД - Охрид
ул. Железничка бб, 6000 Охрид
тел. 046/260-298
e-mail: niskogradbajavnost@yahoo.com
ж. с-ка 530000201290793
Охридска банка
ЕДБ МК 4020010511009

Државна агенција за заштиту животне средине
ДРУЖУВАЊЕ РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ЛОКАЛНИ
ПАТИШТА И ХИДРОТЕХНИЧКИ ОБЈЕКТИ
НИСКОГРАДБА ОХРИД

Бр. 09-1217/2

28.10. 2020 год
О Х Р И Д

До
Снегар Компани
ул. Кузман Капидан бр.29
6000 Охрид

Наш број 09-1217

Ваш број 03-10/2

ПРЕДМЕТ: Информации

Почитувани,

Во врска со Вашето барање за доставување на информации за
канализациона инфраструктура за :

ЛУПД за ГП 1 со основна класа на намена А4 – Времено сместување на
КП 1544/1 во КО Трпејца ,Општина Охрид

Ве информираме дека во опфот нема улична фекална и атмосферска
канализација.

Со почит

Изготвил,
Петар Зафировски,д.г.п

Проверил/Одобрил,
Нина Трендафилова,

Архивски број: 09/3-241/2

До
* СНЕГАР Компани * дооел Охрид
ул. „ Кузман Капидан“ бр.29
6000 Охрид

Предмет: Барање за податоци и информации
Врска: Ваш акт бр.03-10/1 од 24.06.2020 година.

Согласно чл.32 став 1 од Законот за просторно и урбанистичко планирање (“СВ на РСМ” бр. 199/14) како и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање (“СВ на РСМ” бр. 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18) и Законот за градење (“СВ на РСМ” бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14,28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 71/16, 132/16, 35/18 и 168/16), Подрачното одделение Охрид на Дирекција за заштита и спасување на РСМ, информира:

Почитувани,

Ве известуваме дека Дирекцијата за заштита и спасување на РСМ не располага ниту има податоци за постоечка или планирана инфраструктура на планскиот опфат за изработка на ЛУПД за ГП бр.1 за објект со класа на намена А4 –временно сместување, на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид, РСМ .

Исто така, во прилог на дописот, Дирекцијата за заштита и спасување Ви доставува претходни услови за заштита и спасување со цел истите да се вградат во изработката на ЛУПД за ГП бр.1 за објект со класа на намена А4 –временно сместување, на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид, РСМ .

Ги доставува претходните услови за заштита и спасување, кои согласно Законот за заштита и спасување - пречистен текст (СВ на РСМ, бр. 93/12), Процената на загроеност на опфатот за кој се однесува оваа проектна документација, Уредбата за начинот на применување на мерките за заштита и спасување при планирање на просторот и населбите, во проектите и при изградба на објектите, како и учество во технички преглед (СВ на РСМ, бр. 105/05) и други прописи кои ја регулираат оваа област, треба да бидат вградени при изработка на ЛУПД за ГП бр.1 за објект со

1

Дирекција за заштита и спасување
Подрачно одделение за заштита и
спасување - Охрид

ул. „Димитар Влахов“ бр. 57,
6000 Охрид
Република Северна Македонија

+389 46 200 745
Ohrid@dzs.gov.mk

класа на намена А4 –временно сместување, на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид, РСМ.

Во делот МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ, да се опфатат следните мерки:

1. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД ПОЖАРИ, ЕКСПЛОЗИИ И ОПАСНИ МАТЕРИИ

При изработка на ЛУПД за ГП бр.1 за објект со класа на намена А4 – временно сместување, на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид, РСМ, да се почитуваат пропишаните мерки за заштита од пожари, согласно Законот за заштита и спасување (пречистен текст СВ на РСМ бр. 93/12), Законот за пожарникарство (СВ на РСМ бр 67/04, 81/07, 55/13) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област.

Во однос на заштитата од пожари, во наведената документација да се реши и громобранската инсталација, со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување.

2. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД ПОПЛАВИ, УРИВАЊЕ НА БРАНИ И ДРУГИ АТМОСФЕРСКИ НЕПОГОДИ

При изработка на ЛУПД за ГП бр.1 за објект со класа на намена А4 – временно сместување, на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид да се предвидат и пропишат мерките за заштита од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди согласно Законот за заштита и спасување (пречистен текст Сл. Весник на РСМ бр. 93/12), и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област.

3. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД УРНАТИНИ

Заштитата од урнатини, како превентивна мерка, се утврдува во урбанистичките решенија во текот на планирање на просторот, урбанизирање на населбите и изградбата на објектите.

Во урбанистичките решенија се утврдува претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците.

Заштитата од урнатини се обезбедува со изградба на оптимално отпорни објекти согласно сеизмолошката карта на РСМ.

Согласно Процената на загрозеност од природни непогоди и други несреќи на опфатот за кој се однесува овој план, а имајќи ги предвид одредбите од Законот за заштита и спасување (пречистен текст СВ на РСМ бр. 93/12), може да се вградат и други мерки за заштита и спасување.

Исто така, при проектирањето, да се имаат предвид одредбите од Правилникот за мерки за заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи. (СВ на РСМ број 32/11), како и обврската при изградба на објекти да се изготвува техничка документација – елаборат за заштита од пожари, експлозии и опасни материи кој е дел од процесот за добивање на одобрение за градење.

Наведените претходни услови треба да се вградат во изработка на ЛУПД за ГП бр.1 за објект со класа на намена А4 –времено сместување, на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид, РСМ .

Или

Откако ќе ги разработите и вградите условите за заштита и спасување во планската документација за изработка на ЛУПД за ГП бр.1 за објект со класа на намена А4 –времено сместување, на КП 1544/1 во КО Трпејца, општина Охрид, РСМ, да ја доставите до Дирекцијата за заштита и спасување, за да добиете мислење за застапеност на мерките за заштита и спасување.

ПОЗС Охрид, по овластување од Директорот
Советник,
Сашо Матлиоски

Доставено до:

- Насловот
- Архива

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
DIREKTORIA PËR MJEDIS JETËSOR

Арх.бр. М-3152/4

Дата 07-08-2020

✓ ДО: СЕНЕГАР КОМПАНИ ДООЕЛ
ул.Кузман Капидан бр.29
6000 Охрид

ВРСКА: Ваш бр.03-13/1 од 25.06.2020 година
Наш бр.11-3152/1 од 30.06.2020 година

ПРЕДМЕТ: Мислење

Почитувани,

Во врска со доставениот допис со акт број 11-3152/1 од 30.06.2020 година, кој се однесува на доставување на мислење за потребите на СЕНЕГАР КОМПАНИ за изработка на ДУПД за ГП бр.1 со основана класа на намена А4-временно сместување на КП 1544/1,КО Трпејца,општина Охрид, Секторот за природа при Управата за животна средина, како орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање, од аспект на своите надлежности од областа на заштита на природата и увидот на доставената документација,го дава следното мислење:

Во врска со доставената документација за предметното барање, а врз основа на мислењето од Службата за просторен информативен систем при Министерството за животна средина и просторно планирање (допис бр.16-3152/3), констатирано е дека просторот на предметниот плански опфат на проектот влегува во граници на заштитено подрачје ЈУ НП Галичица во зона за одржливо користење.Согласно член 106 од Законот за заштита на природа, зоната за одржливо користење претставува дел од заштитеното подрачје кое не поседува високи вредности за заштитата, каде што се наоѓаат инфраструктурни објекти, објекти на културното наследство, типови на шумски насади коишто не се карактеристични за подрачјето, како и населени места со околното земјоделско земјиште.

Предметниот опфат се наоѓа во граници на Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (УНЕСКО),за кој е донесен План за управување на културно и природно наследство на Охридскиот регион (2019-2028).Управувањето со светско природно и културно наследство во Охридскиот регион се уредува со Закон за управување со светско природно и културно наследство во Охридскиот регион ("Сл.весник на РМ"75/10).Примената на мерките за управување со светското природно наследство предвидени во овој закон не смее директно и индиректно да доведе до влошување на состојбата со светското природно наследство во Охридскиот регион.

1

Управувањето на овој регион се остварува со спречување на активности кои негативно влијаат врз исклучителните вредности на природното наследство на Охридскиот регион.

Со оглед на фактот дека управувач на заштитеното подрачје е ЈУ НП Галичица, по однос на предметното барање потребно е да прибавите мислење и од ЈУ НП Галичица, Охрид.

Со почит,

Подготвил: м-р Наташа Јовановска
Контролирал: м-р Сашко Јорданов
Согласен: м-р Влатко Трпески
Одобрил: Директор на Управа за животна средина
Xhezmi Salii

Република Македонија
Општина Охрид

Република Северна Македонија
Општина Охрид
Единица за локална самоуправа
Бр. 18-6121/3
24.07 2020 год.
ОХРИД

Охрид, 24.07.2020 год.
Сектор за урбанизам и
управување со градежно
земјиште

Одделение за спроведување
на урбанистички планови

Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија
Тел. (046) 262-492
Факс. (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

До
Одделение за просторно планирање, урбанистичко
планирање, управување со градежно земјиште и
недвижен имот на општината

Предмет: Известување по барање

Почитувани,

Во врска со Вашиот предмет барање за да ги евидентираме градбите со правен статус стекнат по основ на Законот за постапување со бесправно изградени објекти во приложената документација, а која се однесува на изработка на ЛУПЦ за формирање на градежна парцела бр.1 со основна намена А4 (Времено сместување) на КП 1544/1 во КО Трпејца, Општина Охрид, Ве известуваме следново:

Во предметниот опфат за изработка на ЛУПЦ за формирање на градежна парцела бр.1 со основна намена А4 (Времено сместување) на КП 1544/1 во КО Трпејца, Општина Охрид, нема евидентирано објекти со правен статус стекнат по основ на Законот за постапување со бесправно изградени објекти.

Со почит,

Раководител на одделение
Тихомир Димитров

Xebza

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Архивски број УП1-15-1279/2020

Дата: 05.10.2020

Република Северна Македонија Општина Охрид			
Примено:	16.10.2020		
Стр. единици:	Број:	Пратено:	Датум:
21	8317/2		

ДО: Општина Охрид
Ул. Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Северна Македонија

ПРЕДМЕТ: Известување
Врска: Ваш бр. 21-8317/2 од 23.09.2020 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање-Сектор за просторно планирање под бр. УП1-15-1279/2020 од 25.09.2020 година поврзано со постапката за носење на планската документација за ЛУПД за ГП 1, со основна класа на намена А4-временно сместување на КП бр. 1544/1, во КО Трпејца - Општина Охрид. Ве известуваме дека согласно, Законот за животната средина („Службен весник“ бр: 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.

Одлуката заедно со формуларите задолжително се објавуваат на веб страната на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

МИНИСТЕР
Naser Nuredini

Изработил: Бајрам Цамиќ

Контролирал: Милева Тагасовска

Согласен: Сашо Апостолов

Одобрил: Неби Реџеџи

1

Министерство за животна средина и просторно планирање
Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица“ бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor
Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moep.gov.mk